

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Pedagogická fakulta

KATEDRA HUDEBNÍ VÝCHOVY

**Populární hudba pro děti předškolního věku –
analýza, komparace, kritéria výběru**

Bakalářská práce

Autor: Marie Lišková

Vedoucí práce: Mgr. Gabriela Coufalová, Ph.D.

Olomouc 2020

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci na téma: „Populární hudba pro děti předškolního věku – analýza, komparace, kritéria výběru“ vypracovala samostatně a uvedla v ní veškerou literaturu a ostatní zdroje, které jsem použila.

V Olomouci dne:.....

Podpis:.....

Poděkování:

V první řadě děkuji Mgr. Gabriele Coufalové, Ph.D., za její odborné vedení, cenné rady, a také za trpělivý, ochotný a lidský přístup během zpracovávání této bakalářské práce. Dále děkuji všem respondentům za jejich ochotu a čas strávený vyplňováním dotazníků. V neposlední řadě pak děkuji své rodině za jejich podporu a pochopení, zvláště děkuji sestře Lence za užitečné poznatky, rady a zkušenosti z pedagogické praxe.

Obsah

Úvod	6
1. Hudba pro děti – obecná charakteristika	7
1.1. Lidová dětská hudba	8
1.2. Artificiální hudba pro děti	9
1.3. Nonartificiální hudba pro děti	11
2. Populární hudba pro děti	12
2.1. Hudební stránka populární hudby pro děti	12
Hudební žánr	12
Instrumentalizace	13
Rozsah tónů	14
Melodie	15
Harmonie	17
Zpěv dětí v nahrávce	17
2.2. Textová stránka populární hudby pro děti	18
Téma a název písní	18
Slovní zásoba obecně	19
Citoslovce	20
Srozumitelný jazyk, dětské výrazy a zdrobněliny	20
Snadno zapamatovatelný text	22
2.3. Vizuální stránka populární hudby pro děti – prezentace hudby, hudební videoklipy	22
Barevnost	22
Kostýmy	24
Přítomnost dětí ve videu	25
Pohyb, tance a „ukazovačky“	25
2.4. Současná česká populární produkce pro děti	27
Vybrané kapely zaměřené výhradně na hudbu pro děti	27
Vybrané kapely populární hudby s částečně dětským repertoárem	30
Další vybraní interpreti populární hudby a jejich projekty pro děti	32
3. Dotazníkové šetření	36
3.1. Výsledky dotazníkového šetření	36
3.2. Shrnutí výsledků	55
Audio nahrávky české populární hudby pro děti	55
Hudební videoklipy české dětské populární hudby	57

Hudební žánry	59
Hudební inspirace pedagogů mateřských škol.....	61
Závěr.....	64
Seznam zdrojů.....	66
Seznam příloh.....	75
Anotace	81

Úvod

Hudba v mateřské škole patří k nejpoužívanějším prostředkům v edukaci. Pedagogové ji využívají v rámci mnoha činností, například při pohybových aktivitách, karnevalech a dětských slavnostech, během volné hry dětí i řízené činnosti, při uspávání dětí, relaxaci atd. Snad každé dítě se tedy s tímto uměním v předškolním věku setká. Tato zkušenost pak do určité míry ovlivňuje jeho hudební preference, hudební cítění, schopnosti apod. Díky studiu na střední pedagogické škole (obor předškolní a mimoškolní pedagogika) a jednoleté praxi v tomto oboru, jsem se s touto problematikou osobně setkala. Byla jsem svědkem rozdílů mezi jednotlivými učiteli, především jejich přístupů k hudbě v rámci výuky a jejich výběru hudebních interpretů. Po této zkušenosti mne téma hudby pro děti začalo více zajímat, proto jsem se ho rozhodla zpracovat.

Ve své práci se budu věnovat populární hudbě pro děti. Hlavní cílem je definice hudby pro děti, popis základních charakteristik současné populární hudby pro děti, vytvoření komentovaného seznamu kvalitních hudebních interpretů této hudby a v rámci dotazníkového šetření zjistit, jakou populární hudbu pedagogové mateřských škol začleňují do výuky, podle jakých kritérií tuto hudbu vybírají, jaké hudební žánry upřednostňují, kde hledají inspiraci a jaké interprety doporučují či nedoporučují.

Práci jsem proto rozdělila do tří kapitol: Hudba pro děti – obecná charakteristika, Populární hudba pro děti a Dotazníkové šetření. V úvodní kapitole jsem se nejprve obecně zaměřila na hudbu pro děti a následně krátce popsala její hlavní styly a žánry – tedy zejména hudbu lidovou, uměleckou a nonuměleckou zaměřenou na tuto věkovou kategorii. Ve druhé kapitole jsem se již konkrétně zabývala populární hudbou pro děti. Především popisem několika charakteristických vlastností a prvků hudební, textové a vizuální složky této hudby. K tomu jsem vytvořila komentovaný seznam vybraných interpretů současné české hudební produkce pro děti, kteří tvoří hudbu, dle mého názoru, hudebně i textově zajímavou a mohou se stát inspirací nejenom pro učitele mateřských škol. Třetí kapitola se týká již samotného dotazníkového šetření, kde budou vypsány a zpracovány jednotlivé otázky výzkumu zaměřeného na učitele mateřských škol v okrese Olomouc a jejich zapojení české populární hudební produkce pro děti do výuky.

1. Hudba pro děti – obecná charakteristika

Abychom se mohli věnovat hudbě pro děti, je nutné vymezit nejprve pojmy, které jsou pilířem této bakalářské práce. Hudbu, které se věnovalo velké množství odborníků, můžeme obecně chápat jako „každý strukturně organizovaný tónový (i zvukový) celek, jenž je člověkem vnímán jako „hudebno“ [...].“¹ nebo jako „jako specifické zvukové struktury (a samozřejmě i soubor všech takovýchto struktur), které se stupněm své organizovanosti, využíváním všech kvalit a parametrů zvukovosti či tónovosti, zvláštní rozprostraněností v čase i v tzv. „tónovém“ prostoru, širokým spektrem svých působností a funkcí, výrazným estetickým působením, často uplatňovanou schopností vystupovat jako umění i dalekosáhlými kooperacemi s jinými aktivitami a životními kontexty liší od jiných (i lidských) zvukových projevů [...].“² V této práci se budeme věnovat dětem předškolního věku.

S hudbou se každý z nás setkává od nepaměti. Ať už z pohledu evoluce a historie lidstva, kdy se prostřednictvím archeologických objevů a dalších na historii zaměřených bádání dozvídáme o rituálech v pravěku, prvních hudebních nástrojích či o počátečních náznacích notace. Pro toto téma je však podstatnější vývoj samotného člověka, kdy už od pátého měsíce těhotenství vnímá tlukot srdce své matky. Okolní svět, tedy uvnitř dělohy i prostředí mimo ni, plod slyší od šestého měsíce a v pozdějším stádiu gravidity pak nabývá silnějších zvukových prožitků, takže některé zvuky upřednostňuje (např. zvuk matčina hlasu).³ Můžeme tedy říci, že s melodiemi i rytmem se každý setkává již od počátku své existence.⁴ Po narození se otvírá veliká škála nových, neznámých zvukových vjemů, které se jedinec učí poznávat, třídit, zařazovat a které, do určité míry, může rodič a vychovatel sám ovlivňovat.

Vstupem do mateřské školy se přidává učitel, který ve své výuce, vycházející ze školního vzdělávacího plánu své školy, ovlivňuje hudební schopnosti, zkušenosti i smýšlení o hudbě. V tomto zařízení jsou činnosti využívající rytmus (tanec, básně, doprovod písní na orffovy nástroje apod.) a zpěv často využívány. Můžeme je zapojit do řízených činností a her, jako prostředek ke zklidnění, pro upozornění na změnu činnosti (např. úklid hraček), během oblékání na procházku či před usnutím. Hudba je také prostředkem rozvoje komunikace, myšlení, paměti, tvořivosti a vytváří přátelskou atmosféru ve třídním kolektivu.⁵ Dětskou

---

¹ VYSLOUŽIL, 1995.

² FUKAČ, 2000, s.94–95.

³ VÁGNEROVA, 2012, s. 63–64.

⁴ FRANĚK, 2007, s. 127–128.

⁵ LIŠKOVÁ, 2006, s.7.

hudbu můžeme rozdělit na lidovou, umělejší a neumělejší, jímž se blíže věnují následující podkapitoly.

1.1. Lidová dětská hudba

Lidová hudba je úzce spjata s folklórem, který má v českých zemích dlouhou tradici. Její nářečí i témata se mohou lišit dle místa vzniku, a přestože neznáme autora a do nedávna nebyly písně zapsány do not, předává se z generace na generaci dodnes. Muzika byla dříve součástí každodenního tradičního života na vesnicích, jehož součástí tvořila i mladší generace. Počínaje ukolébavkami (zpívání při kolébání) a hrami s nemluvnětem, jako „*Halí, dítě, kolébu tě, až mi usneš, odejdu tě [...]*“⁶, se zpívání a hraní na nástroje promítalo do modliteb, do dětských her, koled, paseckých nebo dětských písní, k říkankám či k říkadlům.⁷

Dnes jsou lidové písně nedílnou součástí českého vzdělávání již od mateřské školy a mnohé z nich se staly známé po celé republice. Díky velkému množství zpěvníků, audio nosičů, videí a televizních pořadů se tyto písně stávají lehce dostupnými. Většina dětí se tak dostane do kontaktu minimálně se základními lidovými písněmi, a tak tuto tradiční tvorbu alespoň v nějaké míře zná. Stává se prostředkem ke hrám i trávení volného času. Učitelé předškolního vzdělávání lidovou hudbu začleňují do pěveckých, poslechových, instrumentálních činností i v rámci hudebně pohybových aktivit. Díky velkému rozpětí námětů a funkcí jednotlivých písní je jejich zařazení do tematických okruhů a plánů velmi častá. Ve školství se tak kupříkladu využívají písně pracovní, původně zpívané při konání různých řemesel. Písně obřadné, spojovány s tradicemi (např. Vánoce, Velikonoce), s rodinnými událostmi (např. křest, svatba, pohřeb) a s různými rituály (písně za dobrou úrodu atd.)⁸. Dále také písně o lásce a k tanci. Spousta z nich je velmi rytmická a vybízí tak k pohybu, čehož pedagogové využívají. Lidové písně bývají součástí dětských her a také spojovány s hudebně pohybovými aktivitami, tanci nebo imitacemi pracovních profesí.⁹ Například u známé písně *Šel zahradník do zahrady* můžeme napodobovat chůzi zahradníka a kopání motykou, u písně *Měla babka čtyři jabka* můžeme tancovat mazurku atd. V současné době se lidové hudbě věnuje mnoho dětských souborů. Tato uskupení často spojují zpěv, tanec i tradice a účastní se různých vystoupení i soutěží.

---

⁶ BARTOŠ, 1949, s. 17.

⁷ PERNICA, 1952, s. 21.

⁸ DYMÁČKOVÁ, 2008.

⁹ PITROVÁ, 2010.

1.2. Artificiální hudba pro děti

V artificiální hudbě označované také jako vážná či klasická se můžeme taktéž setkat s hudbou určenou dětské věkové kategorii. Nemálo institucí se dnes snaží o popularizaci a propagaci tohoto umění. Menší posluchači tak mohou navštívit povedené programy v rámci různých projektů vytvořené jim na míru. Jednou skupinou věnující se dětem jsou orchestry. Jejich snaha přivést mladé k vážné hudbě se prolíná v nabídce koncertů, workshopů, edukačních programů či v hledání a podpoře nových talentů. Například Česká filharmonie vytváří značné množství představení, kterých se i děti z mateřské školy v rámci projektu Rudolfínek mohou zúčastnit. Dozvídají se tak základní informace o filharmonii, dirigentovi nebo si vyzkouší hru na různé nástroje¹⁰. Za zmínku stojí také edukační programy a koncerty pro školy či rodiny s dětmi produkované Filharmonií Brno¹¹, Janáčkovou filharmonií Ostrava¹², Filharmonií Bohuslava Martinů Zlín¹³, Jihočeskou filharmonií¹⁴, Karlovarským symfonickým orchestrem¹⁵, Komorní filharmonií Pardubice¹⁶, Moravskou filharmonií Olomouc¹⁷, PKF – Prague Philharmonia¹⁸ nebo Symfonickým orchestrem hl. m. Prahy FOK¹⁹. Také řada divadel se věnuje dětskému obecenstvu. V programech nalezneme mnohé opery, operety, muzikály, balety i další programy určené tomuto publiku. Příkladem může být Národní divadlo v Praze, které kromě představení vhodné pro dětské obecenstvo (např. *Jeníček a Mařenka* od Engelberta Humperdincka a Adele Wetteové²⁰), spolupracuje na projektu *Opera nás baví* s Dětskou operou Praha. Ten nabízí programy pro širokou veřejnost zaměřené na konkrétního hudebního skladatele, jeho život a tvůrčí činnost (např. *Hans Krása*, *Petr Iljič Čajkovskij*), nebo na další konkrétní místa, období i témata týkající se vážné hudby

---

¹⁰ *Katalog vzdělávacích programů* [online], [cit. 27.2.2020]. Dostupné z

https://www.ceskafilharmonie.cz/media/2586/cf_edu_kat_web_cfi19.pdf

¹¹ *Více hudby* [online], [cit. 9. 7. 2020]. Dostupné z <https://filharmonie-brno.cz/vice-hudby/>.

¹² *Koncerty pro školy* [online], [cit. 12.5.2020]. Dostupné z <https://www.jfo.cz/nabizime/koncerty-pro-skoly/>.

¹³ *Výchovné koncerty pro školy* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.filharmonie-zlin.cz/vychovne-koncerty-pro-skoly>.

¹⁴ *Cyklus koncertů pro děti a rodiče* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.jcfilharmonie.cz/cs/koncerty/cyklus-koncertu-pro-deti-a-rodice/>.

¹⁵ *Koncerty pro děti a mládež* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.kso.cz/cz/pro-deti/prehled-nabidky-s-kontakty>.

¹⁶ *Abonentní cyklus D (pro děti a rodiče)* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.kfpar.cz/abonentni-cyklus-d-pro-deti-a-rodice>.

¹⁷ *Koncerty pro rodiče s dětmi* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.mfo.cz/nedelnimateine>.

¹⁸ *PKF dětem* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.pkf.cz/pkf-detem/>.

¹⁹ *Orchestr na dotek* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.fok.cz/cs/program>.

²⁰ *Pro rodiny s dětmi* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/soubory/opera/pro-rodiny-s-detmi>.

(*Slavné operní domy, Pohádkové opery, Putování hudební Prahou II.* apod.)²¹. Další institucí je například Národní divadlo Brno, které uvádí opery s pohádkovými náměty, jako *Ferda Mravenec* od Evžena Zámečnicka nebo Dvořákova *Čerta a Káču*²². Programy pro děti také nabízí řada festivalů vážné hudby. Například na Pražském jaru v roce 2019 byl uveden Koncert pro děti, ve kterém vystupoval dětský sbor Rolnička z Prahy²³. Na hudebním festivalu Antonína Dvořáka v Příbrami, se děti z mateřských školek i základních škol v rámci dne s Antonínem Dvořákem dozvěděly zajímavé informace o různých hudebních nástrojích a mohly se zúčastnit operního představení pro děti²⁴. Mezi festivaly také řadíme tzv. přehlídky. Jednou z mnoha zaměřených na instrumentální hudbu je brněnský festival Mozartovy děti, který ve spolupráci Filharmonii Brno a brněnskou základní uměleckou školou Smetanova 8 umožňuje vystoupení mladých talentů²⁵. Pro dětské sbory také vzniká řada přehlídek. Příkladem uvádím nesoutěžní Celostátní přehlídku školních dětských pěveckých sborů²⁶.

V neposlední řadě pak musíme zmínit soubory a sbory, ve kterých účinkují samotné děti. S instrumentálními soubory se mladí hudebníci mohou setkat na základních uměleckých školách, které často spojují své žáky do různých hudebních těles (komorní soubory, orchestry apod.). V některých případech i na střední škole, zejména na konzervatořích či středních pedagogických školách. Mnoho orchestrů také začleňuje mladé jedince do svých řad, aby si vychovaly nástupce a podpořily nové talenty. Dětské sbory jsou v porovnání s dětskými soubory častější, a to zvláště proto, že se s nimi můžeme setkat v rámci navštěvování základní školy či studia na středních školách. Tyto školní sbory pak vystupují na různých přehlídkách, soutěžích i v rámci školních či obecních událostí (vítání prvních ročníků, loučení s absolventskými ročníky, předávání maturitních vysvědčení apod.). Další možností jsou sbory vznikající pod záštitou základních uměleckých škol a také samostatné sbory, které jsou samy sobě zřizovatelem. Například Kühnův dětský sbor, mezinárodně uznávaný a nejpočetnější český dětský sbor²⁷. Poslední kategorií sborů, ve kterých zpívají děti, jsou chrámové sbory a scholy působící v mnoha kostelích. Tato uskupení jsou velmi různorodá.

---

²¹ *Opera nás baví* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/soubory/opera/opera-nas-bavi>.

²² *Opera pro děti* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <http://www.ndbrno.cz/opera/opera-pro-deti>.

²³ *Koncert pro děti* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <https://festival.cz/koncert/koncert-pro-deti/>.

²⁴ *Festival dětem* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.hfad.cz/festival-detem/>.

²⁵ *Mozartovy děti* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://filharmonie-brno.cz/mozartovy-deti/>.

²⁶ *Celostátní přehlídka školních dětských pěveckých sborů* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.ceskesbory.cz/04-01-festival.php?id=80>.

²⁷ *Kühnův dětský sbor* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <http://www.kuhnata.cz/cs/>.

Zvláště pod pojmem schola si můžeme představit sbor věnující se vážné duchovní hudbě, a zároveň také uskupení věnující se sborovým písním duchovního charakteru doprovázené na kytaru, baskytaru a bicí. Mnoho z nich pak využívají oba styly, které přizpůsobují liturgii a dalším událostem, na kterých vystupují (koncerty, festival Noc kostelů, svatby, pohřby atd.).

Skladatelé vážné hudby jsou v dnešním světě méně popularizováni než interpreti mainstreamových populárních žánrů, až se člověku, který se tomu přímo nevěnuje a nesleduje aktuální novinky v oblasti umělé hudby, může zdát, že vymizela. Opak je však pravdou. Stejně jako v minulosti, i dnes máme spoustu komponistů, mezi jejichž díly také nalezneme hudbu pro děti. Patří mezi ně kupříkladu Kateřina Růžicková s jejím zpěvníkem *Nedělní rána* (písničky pro dětský hlas a klavír, 2008)²⁸, Miloš Orson Štědroň s hudbou k pohádce *Červená karkulka*, kterou v roce 2007 uvedlo Městské divadlo Zlín²⁹ nebo Aleš Březina, který složil soundtrack k pohádkám *Nejlepší přítel* či *Princezna a půl království* nebo zhudebnil pohádku Wilhelma Hauffa *Mladý Angličan* pro Ivu Bittovou, která měla s názvem *Opičák a pitomec* zaznít letos v březnu na festivalu Struny Dětem³⁰. V neposlední řadě pak Tomáš Hanzlík, který složil komorní operu *Strašná travestie o těhotném starostovi* (2007), dětskou operu *Tvarůžkové ódy* (2007) nebo apokryfní operu *Romeo a Julie* (2008), které jsou v repertoáru Dětské opery Olomouc³¹.

1.3. Nonartificiální hudba pro děti

U nonartificiální hudby není kladen tak veliký důraz na uměleckou hodnotu oproti umělé hudbě. Jejím hlavním cílem je zábava a rozptýlení posluchače. V současné kultuře se stala velmi oblíbenou a díky jejímu rozpětí do mnoha různých žánrů a směrů, zasahuje do všech společenských struktur, věkových kategorií, ras i náboženství. Populární dětská hudba, které se věnují následující kapitoly, je tímto trendem velmi ovlivněna.

---

²⁸ Růžicková Kateřina *provdaná Piňosová* [online], [cit. 28. 3. 2020]. Dostupné z <https://www.musicbase.cz/skladatele/824-ruzickova-katerina/strana/1/#content>.

²⁹ *Dílo* [online], [cit. 28. 3. 2020]. Dostupné z <http://orson.cz/content/text/cz/?dilo>.

³⁰ *Opičák a pitomci – premiéra pro struny dětem* [online], [cit. 28. 3. 2020]. Dostupné z <http://strunydetem.cz/index.php/class/opicak-a-pitomci-premiera-pro-struny-detem/>.

³¹ *Ensemble Damian: projekty* [online], [cit. 1.6.2020]. Dostupné z <http://www.ensembledamian.com/?Projekty>.

2. Populární hudba pro děti

Tato kapitola se konkrétněji zabývá populární hudební produkcí pro děti v České republice. V této zemi je mnoho autorů věnujících se této věkové kategorii. Vzniká tak velká masa videí a audio nahrávek, které mezi sebou vedou konkurenční boj, a není snadné se v něm zorientovat. V první řadě se proto věnuji analýze hudební, textové a vizuální stránce této hudby, která nám v tom může pomoci. Zejména v ní nalezneme popis několika typických charakteristických vlastností této hudby. Především v mateřské škole je hudba velmi častým prostředkem edukace, je tedy důležité zamyslet se nejen nad tématem písně, ale i nad vedlejšími vlivy na rozvoj estetického cítění, smyslu pro rytmus, intonaci, jazyk, hudební nástroje apod. Závěrem pak uvádím komentovaný seznam několika vybraných hudebních těles jako zdroj inspirace pro práci s dětskou věkovou kategorií.

2.1. Hudební stránka populární hudby pro děti

V současné společnosti se setkáme s mnoha různými pohledy na dětskou hudbu. Někteří ji možná považují za méně hodnotnou, za hudbu, která má být spíše jednoduchá, primitivní v porovnání s hudbou pro dospělé posluchače. Jiní na ni mohou klást zase příliš velký důraz, s cílem co největšího možného rozvoje hudebních schopností, hudebního cítění apod. A někdo na ni pohlíží jako na pouhý druh dětské zábavy, který má především dětské posluchače pobavit. Dle mého názoru je v každém trochu pravdy. Hudba pro děti má být v něčem jednodušší a přizpůsobena jejich schopnostem (např. rozsah melodie, slovní zásoba apod.). Důležité je také brát zřetel na důsledky této hudby, tedy její pozitivní i negativní vliv na rozvoj jedince. V neposlední řadě by pak tato hudba měla být pro děti zábavná. Jak je již zmíněno v úvodních kapitolách, to, jakou hudbu děti poslouchají, zpívají a jak s nimi pedagogové i rodiče v předškolním věku pracují, ovlivňuje jejich hudební cítění i schopnosti do budoucna.

Proto se v této podkapitole zaměříme na hudební stránku písní určených dětským posluchačům. Především pak na několik jejích složek – hudební žánr, instrumentalizace, rozsah tónů, melodie, harmonie a zapojení dětských zpěváků.

Hudební žánr

Populární hudba má mnoho podob, a to především díky mnoha žánrům, které toto umění nabízí. Tento trend se promítá i do dětské hudební produkce. V tom velkém množství písní věnovaných právě této věkové skupině, nalezneme snad všechny žánry jako pop, rock, country, funky, hip hop, ska atd. Někteří interpreti se pak ubírají k jednomu či ke dvěma

žánrům (např. Míša Růžičková³², Dáda Patrasová³³), u dalších pak můžeme slyšet hudbu několika žánrů (např. Kašpárek v rohlíku³⁴, Bombardák³⁵).

V České republice se ve spojení s dětskou hudbou často setkáváme se žánrem disco. Tuto především taneční hudbu charakterizuje „*strojově přesná a chladná rytmika a efektní, ale střídma aranžmá, která využívají smyčců, syntezátorů a někdy i zvukově působivých triků ve vokálním partu.*“³⁶ S tímto žánrem se můžeme setkat u interpretů jako Dáda Patrasová³⁷, Míša Růžičková³⁸, Maxim Turbulenc³⁹. Ve velkém měřítku se můžeme setkat také s písněmi v žánru pop, např. u umělců Culinka⁴⁰, Štístko a Poupěnka⁴¹ nebo Čiperkové⁴². Dále pak se žánrem rock, který často zaslechneme v písních od kapely Kašpárek v rohlíku⁴³ nebo Pískomil se vrací⁴⁴. Populární hudba pro děti je v České republice žánrově velmi pestrá.

Instrumentalizace

V české dětské populární produkci uslyšíme také mnoho různých hudebních nástrojů i dalších zvuk vydávajících předmětů. Záleží zcela na iniciativě, schopnostech a tvořivosti umělců. Hudební skupiny jako je Kašpárek v rohlíku⁴⁵, Bombardák⁴⁶, Pískomil se vrací⁴⁷ nahrávají svá CD v tradiční rockové sestavě (kytara, baskytara, bicí, klávesy). Někteří z nich pak zapojují i další nástroje, např. flétny, saxofony, pozouny, tuby, housle, různé bicí nástroje a perkuse, idiofony a další. U výše zmíněného žánru disko jsou typické různé syntetizátory či

³² Míša Růžičková [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.youtube.com/channel/UCWaYP51K6ayGFNZ9j5TdjoA>.

³³ Diskografie [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.patrasova.cz/diskografie/>.

³⁴ Kašpárek v rohlíku [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/user/bejbypank/videos>.

³⁵ BomBardák – téma [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCYXaB7Mk5ESH0JWF6HnCILA>.

³⁶ MATZNER, Antonín a kolektiv autorů, 1983, s. 89.

³⁷ Diskografie [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.patrasova.cz/diskografie/>.

³⁸ Míša Růžičková [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.youtube.com/channel/UCWaYP51K6ayGFNZ9j5TdjoA>.

³⁹ Maxim Turbulenc [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.maximturbulenc.cz/>.

⁴⁰ Culinka: tancohrátky pro děti [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.culinka.cz/>.

⁴¹ Štístko a Poupěnka [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCjw-nqH2eQem8cZg1JvtVHg>.

⁴² Čiperkové [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/channel/UCVGHomAxlCzmBH7T5SN0_ag.

⁴³ Muzika [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.bejbypank.cz/muzika-poslech>.

⁴⁴ Pískomil se vrací [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/channel/UCSvr3o7zojFlq58iW_DLrA.

⁴⁵ Festival Kefír 2017–5.ročník [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=oico4ob8xdo&list=PLFemq1C-iKb5feRL2COP4CG4j1JpiwTui&index=2>.

⁴⁶ BomBardak live 2013 [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=aa2_-eHZPQ4.

⁴⁷ Pískomil se vrací – Trenky [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=b0pzSdSyalE>.

počítačové efekty. Ve většině případů je tak instrumentalizace podrobena hudebnímu žánru, pro který jsou některé nástroje typické. Výjimkou je skupina Yellow Sisters, která ve své tvorbě, kromě několika perkusí a idiofonů, nepoužívá žádné hudební nástroje. Jejich doprovod je tvořen formou a cappella, tedy pomocí úst⁴⁸.

Na koncertech se pak děti mohou setkat s kapelami, které hrají živě na nástroje, a jejich interpretace je velmi podobná nahrávkám z jejich alb, například Bombard'ák⁴⁹, Kašpárek v rohlíku⁵⁰. Mladí diváci tak mohou nejen slyšet, ale i vidět hudební nástroje, naučit se je poznávat nebo si v nich dokonce najít zálibu a motivaci k vlastní hudební činnosti. Někteří interpreti ve svých představeních svůj hudební doprovod zjednodušují, například Štístko a Poupěnka vystupují na svých hudebně divadelních programech většinou jen s kytarou, zatímco na jejich albech uslyšíme více nástrojů (kytara, klávesy, perkuse, atd)⁵¹. Další možností je využití tzv. half-playbacku, kdy živý interpret zpívá do reprodukované nahrávky (například Míša Růžičková⁵² nebo Čiperkové⁵³).

Rozsah tónů

S ohledem na vyvíjející se hlasové ústrojí u dětí, je v hudbě, určené této věkové kategorii, často kladen důraz na rozsah tónů jednotlivých melodií, jelikož jsou tyto písně často dětmi zpívány. Lišková ve své publikaci, zaměřené na předškolní vzdělávání, rozděluje písně na jednodušší v rozsahu kvinty a náročnější v rozmezí septimy a oktávy⁵⁴. V hudební psychologii pro učitele se zase dočteme, že čím je dítě starší a čím více zpívá, tím se mu hlasový rozsah zvětšuje. Také je zde uveden vývoj hlasového rozpětí mezi čtvrtým a šestým rokem, kdy z rozsahu e^1 – a^1 se dítě může posunout do rozpětí tónů d^1 – b^1 . Vše je ale individuální, u každého dítěte může být vývoj různý⁵⁵.

---

⁴⁸ *Yellow Sisters: Kuna ve střeše (Zvěřinec 2 - dětem a jejich dospělákům)* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=1idGXNf5oSI>.

⁴⁹ *BomBardak live 2013* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=aa2_-eHZPQ4.

⁵⁰ *Festival Kefir 2017–5.ročník* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=oico4ob8xdo&list=PLFemq1C-iKb5feRL2C0P4CG4j1JpiwTui&index=2>.

⁵¹ *Štístko a Poupěnka opět v Mohelnici* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=targSxxlUpY>.

⁵² *Míša Růžičková – Námořnická – vystoupení* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=WnVU1g1KqE4&list=PLkmgvwxG9-dXea7VB-yh3p10_62_SPpuW.

⁵³ *Opička Ola – z vystoupení 2019* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=kKMBbxsH6zw&list=PLYEDbAsgRNq5dQzHHU3iMHGDL_1Klehe0&index=10.

⁵⁴ LIŠKOVÁ, 2006, s. 24.

⁵⁵ SEDLÁK a VÁŇOVÁ, 2016, s. 363.

V českém prostředí jsou rozsahy populárních písní pro děti různé. Například kapela Hm, která vydala CD *Klukoviny* určené dětem, zpívá v rozsahu basové velké oktávy až po tenorovou jednočárkovanou oktávu. Pro děti je to tedy, i za předpokladu transpozice o oktávu výše, na zpívání složité, například u písně *Malý dách*⁵⁶ by tak děti zpívaly v rozsahu h–fis². Nalezneme u nich ale také písně, které se by se již uvedeným rozsahům více přiblížily, například píseň *Hop hop hop*⁵⁷, v rozmezí tónů c¹–b¹ nebo píseň *Žirafa*⁵⁸ v rozsahu b–b¹. Podobně je tomu u Míši Růžičkové, interpretky věnující se pouze dětskému publiku. V písni *Bu bu bu*⁵⁹ zpívá v rozsahu e–e¹, což je pro malé zpěváky dost hluboko, ale také uvádí písně, které nejsou tak hlasově náročné, jako *Popeláři*⁶⁰. v rozmezí b–g¹. Z těchto příkladů, je zřejmé, že pro současné interprety dětské populární hudby není prioritou hlasový rozsah písní. Dle mého názoru jsou rozhodující hlasové možnosti interpretů a jejich hudební nápady. Také nutno zmínit, že písně např. Kašpárka v rohlíku nebo Bombardáka jsou určeny i pro starší děti, které mají hlasový rozsah větší.

Melodie

Melodii můžeme popsat jako „*sekvenci tónů různé výšky organizovanou v hudebně logický celek (v hudební myšlenku)*“⁶¹. Skládá se ze sledu tónů vzdálené od sebe v různých intervalech, tónů různých výšek. Melodie je také úzce spjata s rytmem, díky kterému z notového zápisu můžeme s jistotou předvést autorův záměr⁶². Jak je tomu u dětí předškolního věku? Lišková říká, že postupný běh tónů ve stupnici je pro děti jednodušší, obtížnější jsou naopak malé intervalové vzdálenosti a mollové písně⁶³.

V současné dětské hudbě se s postupnými stupnicovými kroky setkáváme velmi často, výjimkou však nejsou ani větší intervalové skoky. Například píseň *Letím hledat světy* (Kašpárek v rohlíku) obsahuje kvintové skoky ve slokách, naopak většina refrénu postupuje

⁵⁶ *Malý dách* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=jDdO1ZDVPX0&list=OLAK5uy_nSBuUzrrui95HtKwXBV746OuQimIkKPY4&index=13.

⁵⁷ *Hop hop hop* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=O0WmhLyMFs&list=OLAK5uy_nSBuUzrrui95HtKwXBV746OuQimIkKPY4&index=8.

⁵⁸ *Žirafa* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=JYEOyODc-XE&list=OLAK5uy_nSBuUzrrui95HtKwXBV746OuQimIkKPY4&index=12.

⁵⁹ *Míša Růžičková – Bu bu bu (Minidisko Cvičíme s Míšou 1)* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=9JPKdT_68Q.

⁶⁰ *Míša Růžičková – Popeláři (Cvičíme s Míšou 6)* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=rjLDFNpU7uA>.

⁶¹ SEDLÁK a VÁŇOVÁ, 2016, s. 129.

⁶² Tamtéž, s. 130.

⁶³ LIŠKOVÁ, 2006, s. 24.

po sekundách⁶⁴. Dle mého názoru je důležitá především plynulost melodie, kterou zajišťuje postupný sled tónů, ve kterém však může zaznít i několik větších intervalových skoků. To vše s ohledem na schopnosti dětí a jejich další rozvoj.

Rozdíly mezi interprety jsou v nápaditosti melodií. V dětských písních se často setkáváme s opakováním stejných melodických témat. Například u Míši Růžičkové se v písni *Sloník Toník*⁶⁵ v refrénu opakují jednoduché melodie, na které v nahrávce stejně odpovídají děti, podobně v písni *Bananafon*⁶⁶ atd. Celkově jsou melodie této interpretky velmi primitivní a často se opakují dokola. Další interpret věnující se pouze dětské hudební produkci je například dvojice Štístko a Poupěnka, která melodie také dokola opakuje a není v nich často žádný hudební vývoj, například v písni *Stonožka Ponožka*⁶⁷, *Kopretina*⁶⁸, *Letí, letí*⁶⁹. Příkladem dětské populární hudby, která má, dle mého názoru, hudebně zajímavé melodie, jsou písňové skupiny Yellow Sisters, která vydala dvě CD pro děti (*Zvěřinec 1, 2*). Například píseň *Veverka*, v rozmezí tónů a-a¹, kterou z počátku uvádí postupný sled pěti tónů (a-e¹) se skokem na tón a¹. Tato melodie zazní třikrát, pokaždé jsou však tyto tóny rozvinuty jinak, píseň se tak stává velmi živou a hravou⁷⁰. Nebo píseň *Vodácká*, která začíná intervalem zvětšené kvinty, a mnohokrát se v ní postupuje v půltónových krocích⁷¹. Tato hudba na první pohled může působit, v porovnání s výše uvedenými písněmi, pro děti předškolního věku obtížná. Ano, melodie nejsou jednoduché, ale jelikož se v písních nesnadné části opakují vícekrát, jsou v rozsahu dětského hlasu, a navíc zábavné, věřím, že se je děti mohou naučit zpívat.

---

⁶⁴ *Barvinkův zpěvník: Letím hledat světy* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://junior.proglas.cz/barvinek/barvinkuv-zpevnik/barvinkuv-zpevnik-letim-hledat-svety/>.

⁶⁵ *Míša Růžičková – Sloník Toník (Cvičíme s Míšou 4)* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=glxsLSJCwmo>.

⁶⁶ *Míša Růžičková – Bananafon (Cvičíme s Míšou 3)* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=2EbK6BKvllO>.

⁶⁷ *Štístko a Poupěnka – Stonožka Ponožka* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=KJc_faTN_Vg&list=PL_P7j8WjTOW39MyzWuLEBUrySniBQQz8M&index=9.

⁶⁸ *Štístko a Poupěnka – Kopretina* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=GFfyGxXvGe0&list=PL_P7j8WjTOW39MyzWuLEBUrySniBQQz8M&index=10.

⁶⁹ *Štístko a Poupěnka – Letí, letí* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=KjKUOvYulBY&list=PL_P7j8WjTOW39MyzWuLEBUrySniBQQz8M&index=13.

⁷⁰ *Yellow Sisters: Veverka* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=Td1bdfT-lbE>.

⁷¹ *Vodácká* [online], [cit. 9. 6. 2020] Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=YstxbSB1ws8&list=RDTd1bdfT-lbE&index=7>.

Harmonie

V dětské populární hudbě převládají durové tóniny podporující typickou veselost písní pro děti. S některými mollovými tóninami se přesto můžeme setkat. Například u smutných, melancholických textů v písni *Před spaním* (Hm), která začíná slovy o smutné meluzíně⁷², nebo v písni *Neveselá* (Bombard'ák) o prožívání smutku⁷³. Také v písních s veselejšími tématy se mollová tonalita občas vyskytne, například *Letím hledat Světy*⁷⁴ a *Fotbalový kouzelník*⁷⁵ od Kašpárka v rohlíku.

Akordické doprovody v písních jsou také různé. Nalezneme zde primitivní doprovody složené ze dvou akordů, například u písni *Popeláři* (Míša Růžičková)⁷⁶, ve které se střídá pouze tónický akord s dominantním ve sloce i v refrénu. Snad nejčastější je využití kadence, tedy tónického, dominantního a subdominantního akordu, například v písních *Vláček motoráček*, *Pštros* (Culinka)⁷⁷. K nim pak mnozí přidávají i další akordy. Bohužel je však málo interpretů, kteří si troufnou v dětské populární hudbě více experimentovat. I přesto v této masě interpretů, můžeme nalézt autory, kteří s harmonií více pracují. Zajímavé doprovody má například kapela Hm, v písni *Šišatý švec*⁷⁸, *Hop hop hop*⁷⁹.

Zpěv dětí v nahrávce

Mnoho interpretů dětské populární hudby do svých alb zapojilo také dětské zpěváky. Na rozdíl od hudby určené dospělým posluchačům, ve které se s tímto trendem setkáme velmi málo. Děti po hlavním zpěvákovi často opakují části slok či refrénu, například v písni *Šnek* (3B)⁸⁰ nebo je zpívají rovnou s interpretem např. *Auta* (Míša Růžičková)⁸¹. Děti také mnohdy zpívají v písních samostatně, například v písni *Žirafa* (Hm), kde dětského zpěváka členové skupiny po celou píseň podkreslují pouze vokály

⁷² *Před spaním* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=RQLQ990OoWg>.

⁷³ *Neveselá* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=YgybV12LB6Q>.

⁷⁴ *Barvinkův zpěvník: Letím hledat světy* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://junior.proglas.cz/barvinek/barvinkuv-zpevnik/barvinkuv-zpevnik-letim-hledat-svety/>.

⁷⁵ *Barvinkův zpěvník: Fotbalový kouzelník* [online], [cit. 9. 4. 2020]. Dostupné z <https://junior.proglas.cz/barvinek/barvinkuv-zpevnik/barvinkuv-zpevnik-fotbalovy-kouzelnik/>.

⁷⁶ *Míša Růžičková – Popeláři (Cvičíme s Míšou 6)* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=rjLDFNpU7uA>.

⁷⁷ *Ke stažení* [online], [cit. 9. 4. 2020]. Dostupné z <http://www.culinka.cz/ke-stazeni/>.

⁷⁸ *Šišatý švec* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=x9FiyXTqG0M>.

⁷⁹ *Hop hop hop* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=O0WmhmlYMFs&list=OLAK5uy_nSBUuZrrui95HtKwXBV746OuQimIkPY4&index=8.

⁸⁰ *3B – Šnek (Monty)* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=MgbRoTqZiGI>.

⁸¹ *Míša Růžičková – Auta (Minidisko Cvičíme s Míšou 9)* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=reiGOoTQe_M.

a ozvěnami.⁸² V písni *Veverka* od Yellow Sisters pak dokonce dítě rapuje.⁸³ V České republice existují také hudební skupiny tvořené pouze dětskými zpěváky, například Čiperkové⁸⁴.

2.2. Textová stránka populární hudby pro děti

Textová složka je důležitou součástí populární hudby. Jejím prostřednictvím interpret posluchačům předává své myšlenky i emoce. Texty písní si mnoho interpretů píše samo, v některých případech pověřují jiné osoby nebo využijí již napsaných textů, například básní. V následujícím popisu se zlehka dotkneme několika bodů, které se v dětské populární hudbě z hlediska textové složky vyskytují, jako témat a názvů písní, slovní zásoby, zdvořilostí a dětských výrazů nebo snadné zapamatovatelnosti textu.

Téma a název písní

Je zřejmé, že škála námětů a témat populární hudby je velmi široká. U dětské hudby se navíc vyskytují témata, která v hudbě pro dospělé posluchače pravděpodobně neuslyšíme. Jedná se především o náměty z dětského světa, tedy z prostředí, které děti obklopuje, jako pohádky (např. CD *At' žijí pohádky* od Štístka a Poupěnky⁸⁵), hračky (např. píseň *Barbína* od Kašpárka v Rohlíku⁸⁶), věci a osoby vyvolávající obavy (např. *Bubák* a *Bambucha* z CD *Bongo Bombardák*⁸⁷ nebo *Copak je to ve tmě?* od kapely Hm⁸⁸), ukolébavky (např. *Spinkej spinkej*, *Hajjajá* od Yellow Sisters⁸⁹) apod. Velmi časté jsou také náměty zvířat (např. CD *Zvěřinec 1,2* od Yellow Sisters⁹⁰ nebo písně Míši Růžičkové⁹¹) a povolání (např. popeláři v písních Míši Růžičkové⁹² či Kašpárka v Rohlíku⁹³). U českých interpretů se můžeme setkat také s několika netradičními náměty. Například kapela Kašpárek v Rohlíku zpívá *Píseň*

---

⁸² *Žirafa* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=JYEOyODc-XE>.

⁸³ *Yellow Sisters: Veverka* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=Td1bdfT-lbE&list=PLMTe_khdM6RZBnimqBY_vbBJI9pXAnT6.

⁸⁴ *Čiperkové* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://ciperkove.cz/>.

⁸⁵ *Naše písničky* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://stistkoapoupenka.cz/nase-pisnicky/>.

⁸⁶ *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.supraphonline.cz/umelec/10512-kasperek-v-rohliku/skladby>.

⁸⁷ *Nahrávky* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/nahravky>.

⁸⁸ *Klukoviny* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.skupina.hm/alba-387/klukoviny-394>.

⁸⁹ 3. CD Yellow Sisters ~ *Zvěřinec* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.yellowsisters.cz/det/104/cd-yellow-sisters-zverinec.html>.

⁹⁰ *Vydaná alba* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.yellowsisters.cz/vydana-alba.html>.

⁹¹ *Diskografie* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/diskografie/>.

⁹² tamtéž

⁹³ *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.supraphonline.cz/umelec/10512-kasperek-v-rohliku/skladby>.

o ničem, o Angelině Jolie, Hororu⁹⁴ nebo skupina Bombardák vydala písně o Sherlocku Holmesovi či Tataráku⁹⁵.

Od tématu se pak většinou odvíjí samotný název písně. Setkáváme se s názvy zvířat (např. *Veverka, Vlaštovka*⁹⁶, *Žirafa*⁹⁷, *Komáři, Kobylka, Šnek*⁹⁸), povolání (např. *Hasičská*⁹⁹), hraček a her (*Schovávaná, Fotbal*¹⁰⁰) a dalších názvů charakterizujících téma dané písničky. Setkáme se také se slovy či slovními spojeními, která vymysleli samotní umělci, například *Bananafón, Pinguínek*¹⁰¹, *Moucha polohrubá*¹⁰², *Knoflíková válka, O duchovi Smrdílovi*¹⁰³ apod.

Slovní zásoba obecně

V dětské hudbě se setkáme především se spisovnou hovorovou češtinou. Naopak se v textech nevyskytují nevhodné vulgarismy nebo odborné výrazy, kterým by děti nerozuměly. Jedním z hlavních rozdílů mezi jednotlivými textaři je pestrost slovní zásoby. Někteří ve svých písních často opakují stejné fráze, například Štístko a Poupěnka v písni *Umíme cokoliv*¹⁰⁴ opakují ve slokách osmkrát stejnou větu, po které následuje jednoduchý refrén napsaný ve střídavém rýmu (ABAB). Nebo píseň *Gorila*¹⁰⁵ od Míši Růžičkové, ve které se mění vždy třetí a čtvrtý verš sloky, jinak jsou refrény a první dva verše slok neměnné. V tomto případě tedy nelze říci, že se jedná o rozmanitou slovní zásobu. Texty písní jsou velmi primitivní. V některých písních se zase opakují refrény, zatímco další části textu písně jsou pozmeněny. Stále zde však platí rozdílnost v nápaditosti a pestrosti slovní zásoby mezi jednotlivými interprety. Například v písni *Popeláři*¹⁰⁶ od Míši Růžičkové je každá sloka

⁹⁴ *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.supraphonline.cz/umelec/10512-kasperek-v-rohliku/skladby>.

⁹⁵ *Nahrávky* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/nahravky>.

⁹⁶ 3. CD Yellow Sisters ~ Zvěřinec [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.yellowsisters.cz/det/104/cd-yellow-sisters-zverinec.html>.

⁹⁷ *Klukoviny* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.skupina.hm/alba-387/klukoviny-394>.

⁹⁸ *Nahrávky* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/nahravky>.

⁹⁹ *Spievame a tancujeme s Míšou* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/2020/02/17/spievame-a-tancujeme-s-misou/>.

¹⁰⁰ *Klukoviny* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.skupina.hm/alba-387/klukoviny-394>.

¹⁰¹ *Diskotéka v cirkuse* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/2020/02/13/diskoteka-v-cirkuse/>.

¹⁰² *Nahrávky* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/nahravky>.

¹⁰³ *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.supraphonline.cz/umelec/10512-kasperek-v-rohliku/skladby>.

¹⁰⁴ *Umíme cokoliv* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=nsgfDJ27-EY&list=PL6SOWldRb5NF942tXbtnTT4Y9aV1ENfnT>.

¹⁰⁵ *Texty písní* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/ke-stazeni/>.

¹⁰⁶ tamtéž

rozdílná, ale jejich verše působí primitivně a významově na sebe ani nenavazují. Zajímavější slovní zásobu mají třeba písně od Yellow Sisters. Například po opakujícím se refrénu v písni *Šel jeden krokodýl*¹⁰⁷ následují sloky vytvářející příběh o různých zvířatech. Jednotlivé verše mají pestrou slovní zásobu a jsou tvořeny převážně rýmy složenými ve schématu AAB CCB. Další interpreti, kteří mají zajímavé texty, tedy i pestrou slovní zásobu, jsou například kapela Hm (CD *Klukoviny*)¹⁰⁸, Bombard'ák¹⁰⁹ nebo Kašpárek v rohlíku¹¹⁰.

Citoslovce

Tento slovní druh se, na rozdíl od populární hudby pro dospělé posluchače, vyskytuje v dětských písních často, například u interpretky Míši Růžičkové. V její písni *Popeláři*¹¹¹ všechny čtyři verše refrénu začínají slovy „hej ty!“. Dle mého názoru je tento výraz, zvláště pro děti, nevhodný, jelikož je oslovení „hej ty!“ často vnímáno pejorativně. Další písni je například *Papoušek*¹¹², ve které děti zpívají na konci sedmi veršů refrénu spojení „kokoko“, které má být jménem papouška, ale zároveň je v písni použito také jako citoslovce. Nebo píseň *Brambora*¹¹³ od Culinky, kdy v refrénu opakuje mnohokrát „kulikuli“. Citoslovce začlenili do textů i autoři, kteří ale jejich využití, dle mého názoru, umělecky lépe promysleli a vytvořili díky nim zajímavé aranže. Například Bombard'ák v písni *Emilce*¹¹⁴ zpívá „jéjé“ jako součást ozvěny ve sloce a pak „brum“ a „chrrr“ doplňující příběh o chrápajícím tátovi. Nebo v písni *Hop hop hop*¹¹⁵ od kapely Hm, která využila text básně Vítězslava Nezvala, uslyšíme spoustu citoslovcí „hop“, které jsou zajímavě zhudebněny a působí velmi hravě.

Srozumitelný jazyk, dětské výrazy a zdobněliny

Jak jsem již zmínila, texty dětských písní neobsahují odborné výrazy, protože by jim děti nerozuměly. Těmto posluchačům se však často přizpůsobuje i běžný spisovný hovorový český jazyk. Někteří interpreti slovní spojení velmi zjednodušují, například Štístko

¹⁰⁷ *Šel jeden krokodýl* [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=35mxr_rmZKo.

¹⁰⁸ *Klukoviny* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.skupina.hm/alba-387/klukoviny-394>.

¹⁰⁹ *Bombard'ák – téma* [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCYXaB7Mk5ESH0JWF6HnCILA>.

¹¹⁰ *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.supraphonline.cz/umelec/10512-kasperek-v-rohliku/skladby>.

¹¹¹ *Texty písní* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/ke-stazeni/>.

¹¹² tamtéž

¹¹³ *Culinka – Brambora (oficiální klip) Písničky pro děti* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=qiY7V7g-nJE>.

¹¹⁴ *Emilce* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=FPIT5m4gmbk&list=OLAK5uy_ljuQp8YlaxMA3-8MeO-H6UrKGGHv5bx2E.

¹¹⁵ *Hop hop hop* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=O0WmhmlLyMFs>.

a Poupěnka v písni *Mňamáček*¹¹⁶, zpívají: „Umím přece ham“, nebo „za maminku hamy ham, aby bylo mňamy mňam“, což zřejmě nahrazuje sloveso jíst. Řada autorů, jako Míša Růžičková¹¹⁷ nebo Culinka¹¹⁸, používají slovní zásobu, kterou děti znají. Neuslyšíme zde však mnoho slov, která by dětem rozšířila slovní zásobu. Několik dalších interpretů pak spíše vybírají témata písni, která děti znají, ale slova samotných textů již tolik neredukují. Například v písních Yellow Sisters uslyšíme o peřejích, šlajsnách, háčcích, které většina dětí nezná (*Vodácká*¹¹⁹) nebo v písni *Sraz naháčů*¹²⁰ této nevědomosti dokonce využívají, konkrétně mnohoznačnosti slova „naháč“ – plemeno psa, motocykl a nahota lidského těla.

Dalšími slovy, které se v této hudbě mnohdy vyskytují, jsou zdobněliny a dětské výrazy. Například u již zmíněné písni *Mňamáček*, je jejich využití velmi časté. Kromě „hamy“ a „mňamy“ uslyšíme také výrazy jako „zbaštím“, „mrkvička“, „místěčko“ apod. Dalším příkladem může být píseň *Barvičky*¹²¹ od skupiny Čiperkové, kde zpívají slova jako „jahůdky“, „lesíček“, „lištička“ atd. S těmito pojmy se setkáme také u skupiny Yellow Sisters. Například v písni *Krteček je hrdina*¹²². Zazní zde slova „kopeček“, „krteček“, bez kterých by ale nebylo možné téma o krtečkovi zpracovat. Kašpárek v rohlíku ve svých písních také využívá zdobněliny a dětské výrazy, třeba v písni *Lupiči povidel*¹²³ uslyšíme například „švestičky“, „tetička“ nebo „nabaštenej“. Zvláště pro tuto skupinu je také charakteristické zapojení hovorových i nespisovných výrazů, např. „neleje“ nebo „stejný slova“ v *Písni o ničem*¹²⁴.

Je tedy zřejmé, že interpreti své texty do určité míry přizpůsobují dětským posluchačům. Otázkou je, do jaké míry je to vhodné, která slova jsou příliš infantilní a která slova jsou pro děti už složitá? Dle mého názoru je důležité přemýšlet opět nad možným rozvojem dítěte, nyní zvláště z hlediska rozvoje slovní zásoby. Ideálem jsou písně, kterým

¹¹⁶ *Mňamáček* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=LdYfqKtJI0s>.

¹¹⁷ *Míša Růžičková* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCWaYP51K6ayGFNZ9j5TdjoA>.

¹¹⁸ *Culinka* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCPmA00TOS50gRTSsu61IraA>.

¹¹⁹ *Vodácká* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=YstxbSB1ws8>.

¹²⁰ *Yellow Sisters: Sraz naháčů* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=8waEd5Z44_w.

¹²¹ *Písničky pro děti – Barvičky* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=XdWR1IZQ0dE&list=PLYEDbAsgRNq5sn663oJftTAKhnW0ZWGsO&index=3>.

¹²² *Yellow Sisters: Krteček je hrdina* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=qUjl415M5pA&t=18s>.

¹²³ *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.supraphonline.cz/umelec/10512-kasperek-v-rohliku/skladby>.

¹²⁴ *tamtéž*

děti z větší části rozumí, ale které obsahují několik neznámých slov, jejichž význam zjistí po konzultaci s rodiči či pedagogy. Stále je také nutné, aby byla píseň pro děti zábavná.

Snadno zapamatovatelný text

Výhodou menší slovní zásoby, je snadno zapamatovatelný text. Čím méně slov, tím je zapamatování snazší. Tento trend slyšíme v mnoha dětských písních, ve kterých především refrény obsahují pouze pár slov, nejlépe s několika citoslovci, které se děti rychle naučí, například píseň *Vodník Brekeke*¹²⁵ nebo *Malý indiáni*¹²⁶. Dle mého názoru je to však na úkor rozvoje slovní zásoby a vnímání českého jazyka. Písně s širší slovní zásobou jsou pro zapamatování složitější. Většina z nich ale obsahuje rýmované texty, které to značně ulehčují, například píseň *Schovávaná*¹²⁷ nebo *Letím hledat světy*¹²⁸.

2.3. Vizuální stránka populární hudby pro děti – prezentace hudby, hudební videoklipy

Mnoho interpretů dětské populární hudby ke svým písním vytváří videoklipy. V porovnání s hudebními videoklipy pro dospělé, si můžeme všimnout několika rozdílů a prvků typických pro tuto věkovou kategorii. Odlišnosti jsou také ve vystupování na živých představeních a koncertech. V této podkapitole se zaměříme se na jednotlivé prvky, které jsou pro tuto prezentaci hudby charakteristické, jako velká barevnost, využití rekvizit, kostýmů, přítomnost dětí ve videu, zapojení tance, pohybu apod.

Barevnost

S barvami se každý setkáváme neustále a mnoho z nich nemůžeme ovlivnit. Ve videích je však často uměle vytvořené prostředí, kostýmy i rekvizity a je jen na tvůrcích, jak s nimi naloží. Ve videoklipech dětské populární hudby se setkáme často se sytými barvami v kombinaci s jejich kontrastní barvou, tedy tou, která je v kruhu barev na opačné straně, například kombinace modré a oranžové nebo žluté a fialové. Jako ve videoklipu k písni *Trenky*¹²⁹ od kapely Pískomil se vrací, ve kterém využili kostýmy kontrastních barevných

---

¹²⁵ *Vodník Brekeke* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=GZZ0h-siN7o&list=PL6SOWldRb5NF942tXbtnTT4Y9aV1ENfnT&index=27>.

¹²⁶ *Ke stažení* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/ke-stazeni/>.

¹²⁷ *Bombardák – Schovávaná (official video)* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=qBx8GoYp-HY>.

¹²⁸ *Barvinkův zpěvník: Letím hledat světy* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://junior.proglas.cz/barvinek/barvinkuv-zpevnik/barvinkuv-zpevnik-letim-hledat-svety/>.

¹²⁹ *Pískomil se vrací – TRENKY (oficiální videoklip)* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=P8HL5wz2IKo>.

kombinací. Nebo interpretka Kája s písní *Drnk Brnk Rock'n'roll*¹³⁰. A také skupina Čiperkové, jejíž několik členů v těchto kombinacích také vystupuje. Především se však tyto barvy objevují na pozadí jejich videoklipů, např. u písně *Na zahrádce*¹³¹. Někteří interpreti využívají naopak jemnějších odstínů barev a méně výrazných kombinací. Například dvojice Štístko a Poupěnka¹³² jsou ve svých videoklipech oblečeni do jemných pastelových barev. Poupěnka většinou do růžové, bílé a Štístko do modré v kombinaci s černobílými pruhy. Někteří pak tyto dva trendy střídají, například Míša Růžičková, která je v písní *Hvězda*¹³³ oblečená do bílé stříbrného oděvu a děti ve videu do bílé modrých kostýmů. Oproti tomu v písní *Bananafon*¹³⁴ je její oblečení v barvách oranžové a zelené. Mnohdy jsou barvy závislé na těch, které jsou typické pro určité postavy, jako čert (červená, černá) nebo žabák (zelená) apod. Setkat se můžeme i s barevně střízlivějšími videoklipy. Například Yellow Sisters jsou ve svých videoklipech k písní *Veverka*¹³⁵ nebo *Krteček je hrdina*¹³⁶ oblečeny do jednobarevných šatů. Zajímavé barevné zpracování má videoklip *Metař*¹³⁷ od Bombardáka, který je tvořen vystínovanou malbou oranžové a šedé s černými obrysy postav a předmětů.

Na představeních a koncertech pak někteří interpreti tyto své kostýmy různých barev také využívají, například Culinka¹³⁸, Pískomil se vrací¹³⁹ nebo Čiperkové¹⁴⁰ a mnohdy zahlédneme i pestře barevné kulisy a rekvizity. S barevností se setkáme také na obalech CD, zpěvnících, webových stránkách a dalších propagačních prostředcích.

---

¹³⁰ ♪ KÁJA ♪ - Drnk Brnk Rock'n'roll [online], [cit. 28. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=71hQmvjk7EM&list=PLSYaQB_-2UY9ixFMxYeKiScyjdLIMwIw1.

¹³¹ Čiperkové – Na zahrádce [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?time_continue=17&v=WBPJAsPptCs&feature=emb_logo.

¹³² Štístko a Poupěnka [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCjw-nqH2eQem8cZg1JvtVHg>.

¹³³ Míša Růžičková – Hvězda (Minidisko Cvičíme s Míšou 5) [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=do53CaLO74>.

¹³⁴ Míša Růžičková – Bananafon (Cvičíme s Míšou 3) [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=2EbK6BKvIIO>.

¹³⁵ Yellow Sisters: Veverka [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=Td1bdfT-lbE>.

¹³⁶ Yellow Sisters: Krteček je hrdina [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=qUjI415MSPA&t=18s>.

¹³⁷ Bombardák – Metař [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=vr45KVC0bnw&list=PLZzvHmPHqvD1a8jz3hEANSfXC6GCJizex&index=2>.

¹³⁸ Culinka živě z maškarního [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=noahkfaZSI4>.

¹³⁹ Písničky pro děti – Pískomil se vrací – Doba ledová (live show) [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=rSQ4adfXbsc>.

¹⁴⁰ Čiperkové – nová šou [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=yZlGI2M_n8&list=PLYEDbAsgRNq5dQzHHU3iMHGDL_1Klehe0&index=4.

Kostýmy

S barvami jsou úzce spojeny také kostýmy. Najdeme oděvy kontrastních sytých barev i jemnějších odstínů. Rozdíly mezi jednotlivými interprety však nejsou pouze v barvách, ale také v různých typech kostýmů a jejich začlenění do videoklipů i koncertů. Rozdělila bych je do tří kategorií. Do první z nich patří kostýmy, které uvozují interprety do určitých rolí. Patří sem například Čiperkové¹⁴¹, kteří se kostýmem stávají vosami, beruškou apod. a v této roli vystupují ve videích i na představeních. Dále Culinka¹⁴², která se stává postavou z kouzelné země. Míša Růžičková¹⁴³, která přejímá více rolí, záleží na programu vystoupení a tématu písně (popelář, námořník apod.) nebo Štístko a Poupěnka¹⁴⁴, kteří povětšinou vystupují jako motýl a víla. Další kategorií jsou kostýmy, které jsou součástí image hudební skupiny. Patří sem třeba projekt Kašpárek v rohlíku, který svůj osobitý styl „babypunk“ podtrhuje červenými čepicemi ve tvaru punkového účesu „číra“. Výjimkou je kostým kašpárka, černobíle kostkovaná košile a kalhoty s tří cípou červenobíle pruhovanou čepicí. V tomto kostýmu se jako jediný z kapely dostává jedinec do role – kašpárka¹⁴⁵. Další skupinou, u které je kostým součástí image, je Pískomil se vrací¹⁴⁶. Členové si sice pozměnili jména, která uvádí na své webové stránce¹⁴⁷, stále však vystupují za svou osobu. Hlavní zpěvačky vystupují v pestrobarevných kombinacích oblečení, ostatní pak mívají červené triko. Poslední kategorií jsou interpreti, kteří nevystupují v žádných speciálních kostýmech, ale pouze se spolu v oblečení sjednotí. Například skupina Bombardák, která vystupuje na živých vystoupeních v bílých trikách¹⁴⁸, a uvidíme je tak i ve videoklipu písně *Schovávaná*¹⁴⁹. Výjimkou je píseň *Ukolébavka*¹⁵⁰, na jejímž videoklipu jsou hudebníci v barevných trikách.

---

¹⁴¹ Čiperkové – nová šou [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=yZlIGl2M_n8&list=PLYEDbAsgRNq5dQzHHU3iMHGDL_1Klehe0&index=4.

¹⁴² Vítejte v Culinkově [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.culinky-obchudek.cz/o-mne/>.

¹⁴³ Míša Růžičková [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCWaYP51K6ayGFNZ9j5TdjoA>.

¹⁴⁴ Štístko a Poupěnka ŽIVĚ – Jojojo nenene [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=zsWBbhvRKEo->.

¹⁴⁵ Festival Kefír 2017–5.ročník [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=oico4ob8xdo&list=PLFemq1C-iKb5feRL2COP4CG4j1JpiwTui&index=2>.

¹⁴⁶ Pískomil se vrací [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=RTqAMSuY6-M>.

¹⁴⁷ Kapela [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <http://piskomilsevraci.cz/domains/piskomilsevraci.cz/index.php/ct-menu-item-3>.

¹⁴⁸ Bombardák – zmrzlinář [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=Ok_Ysi7PLBc.

¹⁴⁹ Bombardák – Schovávaná (official video) [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=gBx8GoYp-HY>.

¹⁵⁰ Bombardák – Ukolébavka [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=8ua_Cqo46ws.

Přítomnost dětí ve videu

Podobně jako při zpěvu písní, tak i ve videoklipech se často vyskytují děti. Míša Růžičková například má jen minimum videí, ve kterém by chyběly. Její videa jsou určena především k tancování a procvičování hrubé motoriky, které ve videích společně s dětmi praktikuje, například v písni *Medvědi*¹⁵¹. Dalším příkladem může být interpret Culinka s písni *Berušky*¹⁵² nebo *Hejbní kostrou*¹⁵³ od Štístka a Poupěnky. Vznikají také videa, ve kterých jsou děti součástí příběhu, jsou v určité roli. Například v písni *Výlet*¹⁵⁴, kde se staly dětmi Štístka a Poupěnky, v písni *Psí přítel*¹⁵⁵ od Culinky, ve které vystupuje dívka v hlavní roli nebo v písni *Veverka*¹⁵⁶ od Yellow Sisters, kde toto zvíře ztvárňuje dítě. Výjimkou je skupina Čiperkové, která je složena ze samých dětí.

Pohyb, tance a „ukazovačky“

Co je typické pro mnoho písní pro děti, je pobídka k tanci a pohybu, a to ve videích i na představeních či koncertech. Interpreti, kteří vystupují na živo, jsou často zváni na různé karnevaly a dětské dny, na kterých je tanec jedním z hlavních prostředků zábavy, například na karnevalu od Culinky¹⁵⁷ nebo jejím koncertě¹⁵⁸. Dalším příkladem může být vánoční vystoupení Míši Růžičkové, ve kterém děti společně s ní tancují i na pódiu¹⁵⁹. Některé skupiny dětské publiku pohybově zapojují střídavě, například Yellow Sisters v písni *Šel jeden krokodýl*¹⁶⁰ tančí pouze do refrénu.

Videoklipy dětské hudby z větší části obsahují tance a pohyb, které můžeme rozdělit na dva typy. První nalezneme v hudebních videoklipech, které jsou k pohybu přímo určeny,

¹⁵¹ Míša Růžičková – *Medvědi (Cvičíme s Míšou 9)* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=Gw_EAe-P9wM.

¹⁵² Culinka – *Berušky (oficiální klip) Písničky pro děti* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=abOm1jv-rrk&list=PLng9pB8734SDLk-H4uj_ivAOTPXjqZSbS&index=4.

¹⁵³ Štístko a Poupěnka – *Hejbní kostrou* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=Wo_LgAFages&t=36s.

¹⁵⁴ Štístko a Poupěnka – *Výlet* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=ca9SSPNQofQ&list=PL_P7j8WjTOw39MyzWuLEBUrySniBQQz8M&index=2.

¹⁵⁵ Culinka – *Psí přítel (oficiální klip) Písničky pro děti* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=yWUQ62GghIE>.

¹⁵⁶ Yellow Sisters: *Veverka* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=Td1bdfT-lbE>.

¹⁵⁷ Culinka živě z *maškarního* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=noahkfaZSI4>.

¹⁵⁸ Culinka – *Sluníčko (živě) Písničky pro děti* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=zQWjTC7FDeI>.

¹⁵⁹ *Vánoční – Tančíme s Míšou (záznam z Vánočního vystoupení 2015)* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=J7PoT6Q9pcE>.

¹⁶⁰ Yellow Sisters: *Šel jeden krokodýl (Zvěřinec – dětem a jejich dospělákům)* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=FmhJPDb41gE>.

interpret se stává vzorem, podle něhož děti cvičí a tančí, například Míša Růžičková¹⁶¹. Dalším druhem jsou videa, ve kterých jsou interpreti v pohybu, velmi aktivní, ale netvoří přesnou choreografii. Například Bombardák v písni *Schovávaná*¹⁶², jejichž pohyb umocňují často se střídající záběry.

---

¹⁶¹ *Míša Růžičková* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCWaYP51K6ayGFNZ9j5TdioA>.

¹⁶² Bombardák – Schovávaná (official video) [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=gBx8GoYp-HY>.

2.4. Současná česká populární produkce pro děti

V předešlých podkapitolách jsme se zabývaly jednotlivými charakteristikami české populární hudby pro děti. V této části se zaměříme na konkrétní hudební tělesa věnující současné populární produkci pro děti. Hlavním důvodem vzniku tohoto seznamu je naděje a touha pozměnit některé současné trendy v mateřských školách a pomoci pedagogům nalézt populární hudbu pro děti, která děti baví a zároveň je hudebně i osobnostně rozvíjí. Hudební interprety jsem vybírala podle několika kritérií. Jedním z hlavních měřítek byli členové skupin. Kapely, které zde zmiňuji, jsou z velké části složeny z profesionálních nebo z velmi dobrých hudebníků, kteří svojí technikou dokáží dětskou hudbu povznést na, dle mého názoru, vyšší úroveň. Díky tomu hudba obsahuje pestrou harmonickou složku, zajímavé rytmy, bohaté nástrojové obsazení atd. Dalším kritériem byla textová a jazyková stránka. Myslím si, že i přes nutnost přizpůsobovat text dětským posluchačům, nemusí tato hudba obsahovat pouze zdrobněliny, infantilní výrazy a jednoduchá známá slova. Velmi se mi líbí hra se slovy, neobvyklé slovní obraty, zajímavé rýmy apod., se kterými pak pedagog může velmi dobře pracovat, a rozvíjet tak slovní zásobu dětí i vnímání českého jazyka obecně.

Vybrané kapely zaměřené výhradně na hudbu pro děti

Interpreti, kteří jsou níže uvedeni, produkují hudbu určenou především pro dětské posluchače. Jejich písně však mohou zaujmout i dospělé. Kritériem výběru byla především hudební úroveň, tedy zajímavé hudební aranže, zapojení více hudebních nástrojů apod. a také práce s textem. Díky jejich veselosti a vystupování je pak doporučuji, jako možnou alternativu zábavné hudby pro děti.

Bombardák

Bombardák je brněnská čtyřčlenná hudební skupina zaměřující se zcela na dětské publikum. Vnikla po nahrání dvou CD *Bongo BonBoniera* (2010) a *Bongo BomBardák* (2011) od hudebního nakladatelství Indies Scope, na kterých spolupracovalo mnoho interpretů, jako Jablkoň, Květy, Minach, Tata Bojs, Hm, Žamboši, Dva atd. Za účelem přenést myšlenku o klukovi Bombardákovi, fiktivním beatboxerovi, který komentuje druhé zmiňované album, do živých vystoupení, začaly se hrát v roce 2012 hudebně divadelní představení *Příhody kluka Bombardáka*, jehož hlavními tvůrci byli Jiří Jelínek (zpěv), Michal

Dalecký (kytara, zpěv) a Filip Nebřenský (zpěv, basová kytara, flétny, saxofon atd.)¹⁶³. Vystupovali zde s jejich novými písněmi i s divadelními scénkami. Tito umělci jsou totiž nejen dobří hudebníci, ale také mají zkušenosti s divadlem, především Jiří Jelínek (herec, režisér a scénárista) a Michal Dalecký (herec). Postupem času se tato představení přetvořila do koncertů, které v současné době doprovázejí improvizovanými vstupy a pohybovými kreacemi (tancování, skákání atd.)¹⁶⁴. V divadelně hudebních představeních i na koncertech vystupují umělci v bílých trikách.

Tato trojice společně nahrála dvě CD – modré *Písničky kluka BomBard'áka* a žluté s názvem *Píp*. Na třetí album *3FO3*, prodávané v růžovém obalu, se k nim připojil Matěj Pospíšil (kytara, zpěv). Stále však skupinu uvidíme hrát povětšinou ve tříčlenné sestavě, vzhledem k jejich dalším aktivitám a povinnostem. Zatím poslední čtvrté CD z roku 2019 najdeme pod názvem „Čtvrtek“ v zeleném balení¹⁶⁵. Jiří Jelínek, tvůrce textů této skupiny, v něm hovoří jako kluk Bombard'ák. Na zmíněných albech spolupracovala skupina také s dalšími hosty, jako s herečkou Johanou Vaňousovou (zpěv), s Ondřejem Pečenkou (bicí) nebo s Milanem Caisem z Tata Bojs (bicí)¹⁶⁶. Kapela také nahrála několik videoklipů, například k písním *Ukolébavka*, *Metař* nebo *Schovávaná*¹⁶⁷. Na živo můžeme toto uskupení slyšet na různých festivalech, v minulosti například na Colours of Ostrava, Kefír, Struny dětem, Otevřeno Jimramov a také na samostatných koncertech¹⁶⁸.

Písně, které Bombard'ák produkuje, jsou žánrově velmi pestré (rock, pop, punk, ska, country, folk, rap atd.) a jejich rytmy jsou z velké části veselé, rozjařené až taneční (např. *Cáky cák*, *Elektrína*, *Schovávaná* atd.). Také texty jsou hravé, obsahují pestrou slovní zásobu a také hovorový český jazyk blízký dětskému publiku. Témata jsou velmi různorodá, nalezneme zde typická dětská témata (*Máma táta*, *Nanuk*, *Delfín*, *Želva*), ale i mnoho dalších, až netradičních (*Staré věci*, *Sherlock*, *Tatarák* atd.). Velmi zajímavou písní, která se také

---

¹⁶³ *Nové album a křest CD* [online], [cit. 25.5.2020]. Dostupné z

<https://www.bongobombardak.cz/novinky/nove-album-a-krest-cd>.

¹⁶⁴ JELÍNEK, Jiří. Interview. In: Jak se vám líbí [rozhlasový pořad], [cit. 7.5.2020]. Moderuje STRAŠÁK, Luděk.

Rádio Proglas, 1. 3. 2018, 19:15. Dostupné z <https://www.proglas.cz/program/detail-poradu/2018-03-01-19-15-00/?play=1>.

¹⁶⁵ NEBŘENSKÝ, Filip. Interview. In: Klub Rádia Junior [rozhlasový pořad], [cit. 25.5.2020]. Moderuje

NOVÁKOVÁ, Klára. Český rozhlas: Rádio Junior, 25. 9. 2019, 09:00. Dostupné z

<https://prehravac.rozhlas.cz/audio/4028468>.

¹⁶⁶ *Nahrávky* [online], [cit. 25. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/nahravky>.

¹⁶⁷ *Videa* [online], [cit. 25. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/video>.

¹⁶⁸ *Bombard'ák ... a to je co* [online], [cit. 25. 5. 2020]. Dostupné z

<https://www.bongobombardak.cz/bombardak-a-to-je-co>.

vymyká všem ostatním písním z těchto alb, je *Neveselá*. Pojednává o smutku, o tom, že je v pořádku jej prožívat a plakat. Rozdílná je především její nálada, která je oproti ostatním písním, které jsou veselé a optimistické, spíše melancholická a klidná. Velmi se mně tato píseň líbí, především myšlenkou, kterou posluchačům předává. Zalíbení nacházím také v nápaditých aranžích a ve způsobech propojení témat s hudbou. Například v písni *Krleš*, která pojednává o natáčení středověkého filmu, slyšíme předeheru flétny, houslí a tamburíny připomínající středověkou hudbu. Swingový houpavý rytmus v písni o chechtavém Rackovi (*Racek*), rytmus tanga dodávající důležitost a vážnost příběhu o tajícím sněhulákovi s teplotou (*Teplota*) nebo píseň *Jedu jedu* o jízdě v různých dopravních prostředcích po dálnici, kterým muzikanti přizpůsobují rychlost písně (babeta pomalu, tryskové letadlo rychle atd.).

Pískomil se vrací

Tato hudební skupina věnující se moderní dětské hudbě vznikla roce 2012. Mezi její členy se řadí několik hudebníků: zakladatelé manželé Ondřej (kytara, bicí) a Karolína Pečenková (zpěv), Kristýna Kudrnáčová (zpěv), Filip Nebřenský (basová kytara, zpěv), Vojtěch Peřina (kytara), Tomáš Tesař (klávesy), Roman Fišer (pozoun), Nela Dusová (saxofon) a Jirka Valdman (basová kytara)¹⁶⁹. Uskupení vydalo tři CD. První album *A kdy už tam budem?* (2012), druhé *Bud'te první, komu se to líbí!* (2014) a *Ňam Ňam Ňam* (2017). V roce 2015 vydali cyklus čtyř písní *Čtyři kusy na ucpání pusy*¹⁷⁰. Ke svým několika písním vytvořili také videoklipy, jako k písním *Malý tvor*, *Trenky*, *Čert a Mikuláš atd.*¹⁷¹ Tato kapela vystupuje na řadě koncertů a v rámci různých festivalů podporujících rodiny s dětmi (*Přehrady*, *Colours of Ostrava*, *United Islands of Prague apod.*)¹⁷². V rozhovoru pro Rádio Junior Českého rozhlasu v lednu 2020 Pečenková popisují své koncerty jako 60minutové představení, ve kterém zapojují děti bubnováním, tancováním, vytvářením všelijakých zvuků ústy a dalšími improvizacemi¹⁷³. Umělci jsou také oblečeni do pestrobarevných kostýmů.

---

¹⁶⁹ *Kapela* [online], [26. 5. 2020]. Dostupné z

<http://piskomilsevraci.cz/domains/piskomilsevraci.cz/index.php/ct-menu-item-3>.

¹⁷⁰ *Diskografie* [online], [cit. 27. 5. 2020]. Dostupné z

<http://piskomilsevraci.cz/domains/piskomilsevraci.cz/index.php/ct-menu-item-3/ct-menu-item-7>.

¹⁷¹ *Pískomil se vrací* [online], [cit. 27. 5. 2020]. Dostupné z

https://www.youtube.com/channel/UCSvr3o7zojpFlq58iW_DLrA.

¹⁷² *Kapela* [online], [26.5.2020]. Dostupné z <http://piskomilsevraci.cz/domains/piskomilsevraci.cz/index.php/ct-menu-item-3>.

¹⁷³ PEČENKA, Ondřej a PEČENKOVÁ, Karolína. Interview. In: Klub Rádia Junior [rozhlasový pořad], [cit. 27.5.2020]. Moderuje SLEZÁKOVÁ, Jitka. Český rozhlas: Rádio Junior, 19. 1. 2019. Dostupné z <https://junior.rozhlas.cz/mate-radi-kapelu-piskomil-se-vraci-co-noveho-chystaji-8137350>.

Hudba je žánrově pestrá, nalezneme zde písně rockové, ska, punkové, popové i folkové. Podobně jako u výše zmíněné kapely Bombardák, najdeme zde písně s rozjařenými, veselými rytmy a melodiemi. Texty skládají především manželé Pečenkovi, několik z nich napsali Filip Nebřenský a Kristýna Kudrnáčová. Dle slov Karolíny Pečenkové z rozhovoru v Rádiu Junior si kapela zakládá na tom, aby byly témata a příběhy písní převzaté ze skutečných zážitků a zkušeností ze života. Uslyšíme tak třeba o dětském pokoji, který se stal kanceláří (*Úřednická*), o nezbedném malém stvoření (*Malý tvor*) nebo o oblíbené čokoládě (*Doba čokoládová*). Tato kapela tvoří svá díla dle současného trendu dětského hudebního showbyznysu, jako jsou například křiklavě barevné kombinace kostýmů, rekvizit a tancování při vystoupeních i ve videoklipech (např. *Trenky*). Dle mého názoru to působí až kýčovitě a infantilně, ale vzhledem k současnému hudebnímu vývoji je tato skupina lepší alternativou pro ty, kteří tento trend podporují.

Vybrané kapely populární hudby s částečně dětským repertoárem

Níže uvedené hudební kapely nejsou původně zaměřené na dětskou produkci hudby. Jejich hlavní cílovou skupinou jsou dospělí posluchači. Postupem času však členové skupin dospěli k nahrání alb pro dětské posluchače. Jedním z důvodů této změny byl nedostatek současné kvalitní hudby pro děti a samotné rodičovství některých členů skupiny. Kapely tak vydaly CD určené dětem a od té doby také pro ně pořádají koncerty. U těchto uskupení se mne líbí jejich hudební aranže. Umělci, kteří jsou výborní hudebníci, dokáží vytvořit velmi zábavnou, žánrově pestrou směs písní, která dokáže zaujmout dospělé i děti. Uslyšíme v nich také povedené texty, které si hrají se slovy, rýmy a rozvíjí tak slovní zásobu dětí.

Yellow Sisters

Tato původně čtyřčlenná ženská skupina (Antonia Nyass, Bára Vaculíková, Lena Yellow a Lucie Hawa Goldin) existuje od roku 2005. Hudba, kterou toto těleso produkuje, je vytvářena formou a cappella, to znamená, že není doprovázena žádným hudebním nástrojem. Doprovod rytmický i melodický tak tvoří umělkyně svými ústy. Výjimkou jsou perkuse, které někdy při interpretaci využijí. Yellow Sisters vydaly šest CD, z nich CD *Zvěřinec* (2012) a *Zvěřinec 2* (2017) jsou určeny pro menší posluchače a jejich rodiče. První z výše zmíněných dětských alb obsahuje devatenáct písní složených jak z jemných ukolébavek, jako písně *Spinkej spinkej*, *Hajjajá*, tak i z velmi veselých a hravých písní, například *Veverka*, *Mravenčí*. Na jeho vytvoření se podíleli nejen členky této skupiny, ale i jejich děti a partneři. Na druhém CD *Zvěřinec 2* účinkovali také žáci členek skupiny, děti ze spřátelených rodin

a také beatboxer Jan Melichar, který se od té doby připojil ke skupině na stálo. Hudebnice vytvořily také několik videoklipů k písním z těchto CD, např. *Veverka*, *Sraz naháčů*, které jsou volně dostupné na internetu. Yellow Sisters si můžeme poslechnout živě na koncertech. Pro děti, převážně v Praze, je pořádají k různým příležitostem (den dětí, městské slavnosti apod.), ve kterých své malé diváky zapojují do zpěvu i tance a motivují různými rekvizitami a kostýmy¹⁷⁴.

Tato skupina mne zaujala především jejich netradiční formou a capella a profesionálním zpracováním. Jejich hudba je velmi promyšlená, plná malých detailů, které posluchač objevuje snad při každém poslechu písní. Díky povedenému a cappellovému provedení můžeme vnímat spoustu neobvyklých zvuků a rytmů, které doprovází hlavní melodii písně. Posluchač tak sám může vyzkoušet doprovázet zpěvačku a zlepšit své hudebně rytmické cítění. Také texty jsou velmi povedené, vyjímají se pestrou slovní zásobou i nápaditostí a věřím, že dětské posluchače zaujmou.

Hm

Skupina Hm vznikla v roce 1994. Prošlo jí několik umělců, jako Milan Cais (Tataboys) nebo Ondřej Anděra (WWW). V současné době ji tvoří čtyři muzikanti – Marek Doubrava (piano, kytara), Viktor Ekrt (baskytara, kytara, housle), Filip Nebřenský (baskytara, flétny, saxofon) a Jaroslav Noga (bicí, perkuse). Nástrojově tak bývají performance velmi pestré. Kapela má ve svém repertoáru několik zhudebněných básní od českých básníků (Jiří Wolker, Jaroslav Seifert, Antonín Sova, Jan Neruda a další), a také textů, které napsali samotní členové kapely. V roce 2019 vydali své nejnovější šesté oficiální album *Nevadí*. Zaměřit se však chci více na v pořadí čtvrté CD s názvem *Klukoviny* (2011), které je věnováno dětem. Důvodem ke změně cílové skupiny byly samotní potomci členů kapely a touha vytvořit hudbu, kterou jim mohou zahrát. Na skládání hudby se podílela skoro celá kapela (Ekrt, Nebřenský), převážně však Marek Doubrava, absolvent konzervatoře Jaroslava Ježka se zaměřením na skladbu a klavír¹⁷⁵. Tento audio nosič obsahuje osmnáct písní zaměřujících se na široký okruh témat týkajících se dětského světa, například *Malý dách*, *Ukolébavka pro Kiliána*. Najdeme zde také zhudebněné básně a známé říkanky jako *Byl jednou jeden domeček*, *Ruce* (Františka Hrubín), *Podzime* (Vítězslav Nezval), *Škytavka* (Pavel Šrut) a další. Do nahrávání byly také zapojeny děti autorů, které uslyšíme v písních *Copak je*

¹⁷⁴ *Yellow Sisters acapella* [online], [cit. 7. 4. 2020]. Dostupné z <http://www.yellowsisters.cz/>.

¹⁷⁵ *Skupina* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <http://www.skupina.hm/skupina-386>.

to ve *Tmě?* nebo *Žirafa*.¹⁷⁶ Skupina má k několika písňím videoklip, z dětského CD k písni *Ruce*, který vytvořil Filip Pošivač z Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze¹⁷⁷. S vydáním CD začala kapela organizovat koncerty pro děti, které doprovází divadelními scénkami a zábavnými komentáři. Zařazují zde jak dětské písně, tak i další písně z jejich repertoáru, které jsou vhodné pro dětské posluchače.

Jejich hudba je žánrově, rytmicky i harmonicky velmi pestrá. Umělci jej přizpůsobují tématu a náladě textu. Například v písni *Husí pochod* připomíná těžkopádný dvoudobý rytmus pomalý husí pochod. Nebo v písni *Baterky* zařadili hříčku s rychlostí, kdy zpívající robotické hračky, o které pojednává text písně, pomalu dochází baterie a s ní zpomaluje také píseň až do úplného zastavení. Povedené jsou také texty. Většina z nich jsou již zmiňované básně od známých českých autorů. Čtyři texty napsali členové této skupiny: *Žirafa* Filip Nebřenský, *Baterky*, *Ukolébavka pro Kiliána* a píseň *Malý Dáček* Marek Dobrava. Velmi se mi líbí také rozmanitost hudebních nástrojů a muzikálnost členů kapely. Kromě kytary, piana, basové kytary, bicí soupravy a dalších perkusí, se můžeme setkat s houslemi, barytonsaxofonem, různými druhy fléten i s heligónem.

Další vybraní interpreti populární hudby a jejich projekty pro děti

V České republice vzniká také spousta hudebních projektů, které produkují nová dětská alba. Níže zmíněné hudební projekty vznikly spojením různých českých hudebních interpretů. Společně tak vytvořili CD ze svých písni, nebo dohromady nahráli zcela nové. Díky spojení různých hudebních uskupení vznikla pestrá alba, ve kterých uslyšíme písně mnoha žánrů i témat. Hlavním důvodem, proč jsem si vybrala tato uskupení, jsou tvůrci těchto písni, mezi kterými nalezneme velmi dobré muzikanty, kteří se nebojí experimentovat a využívat různých rytmů i nástrojů.

Kašpárek v rohlíku

Kašpárek v rohlíku, je uskupení umělců tvořící programy určené dětem. U samého vzniku tohoto konceptu stál David Dvořák, který pro Loutkohru Jihočeského divadla v Českých Budějovicích v roce 2007 napsal „dětský kabaret“ *Kašpárek v rohlíku*. Následně se k němu připojili další umělci z Malého divadla, Ondřej Pečenka a výtvarník Matěj Němeček

---

¹⁷⁶ *Klukoviny* [online]. [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <http://www.skupina.hm/alba-387/klukoviny-394>.

¹⁷⁷ *Hm... : Ruce (František Hrubín / Marek Doubrava a Hm...)* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=vfQssAGT2d0>.

(autor grafické podoby Kašpárka v rohlíku), a tak vznikl tento projekt. Jedním z důvodů k jeho založení byl nedostatek mezigenerační kvalitní hudby. Od tohoto roku Kašpárek v rohlíku vystupoval na divadelně hudebních představeních i koncertech a svým osobitým humorem si získával své posluchače. Tyto programy spojují tanec, divadlo i hudbu v jednu zábavnou show. V roce 2008 kapela také poprvé zazněla na známých českých festivalech jako České hrady nebo Rock for people¹⁷⁸. Své první album s názvem *Bejbypank* vydala skupina v roce založení (2007), následovaly CD *Kašpárek navždy* (2009), *Ten Halywúd dlouhohrající příběh* (2013), *Neposlouchejto!* (2014) a v roce 2018 CD s názvem *5*. V roce 2009 také vydali navíc minisérii singlů *Dopis Ježíškovi*, *Zamiloval jsem se do své mámy*, *Šamión* a v roce 2015 píseň *NEPITO* jako cover verzi písně *Don't Worry Be Happy* od Bobbyho McFerrina. K některým písním vytvořili také videoklipy, jako *Letím hledat světy*, *Vivi víla*. Ke stálým členům se připojují i příslušníci několika dalších známých kapel, například Jaroslav Svoboda (Traband), Michal Mareš (Vypsaná fixa), David Koller (Lucie), Milan Čais (Tata Bojs), Lenka Dusilová, rapper Gipsy a další. Spolupracují s Kašpárkem v rohlíku na nahrávání alb i při vystupování na živých koncertech a programech pro děti. Celkový počet osob patřících do tohoto projektu tedy není stálý, záleží na aktuálním repertoáru a zaměření programu. Také sestava týmu na jednotlivých vystoupeních se liší podle toho, kolik členů je potřeba, kdo z nich může vystupovat i o jaký druh akce či aktivit se jedná. Kašpárek v rohlíku totiž nabízí nejen velké koncerty 12 členů kapely, ale i menší hudební uskupení 7 členů přezdívané *Valník* s vlastním pojízdným pódium v „nákladňáku“, vytvoření programu pro firmu či jiné projekty, tzv. *Speciálky pro partáky*.¹⁷⁹

V roce 2013 Kašpárek v rohlíku vydal publikaci *Postřelená kniha*, která čtenáře provází životem Kašpárka v rohlíku, nalezneme v ní také jeho texty a zpěvník písní¹⁸⁰. V roce 2016 pak vyšla její audio verze, ve které uslyšíme také známé herce jako Jiřího Lábusa, Aňu Geislerovou a další.¹⁸¹ Tento projekt se také podílí na rodinném festivalu Kefír. Od roku 2014

---

¹⁷⁸ FUKOVÁ, Barbora. *Nová forma mezigenerační zábavy; projekt „Kašpárek v rohlíku“*. České Budějovice, 2015. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky a psychologie.

¹⁷⁹ *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 1.4.2020]. Dostupné z <http://www.bejbypank.cz/>.

¹⁸⁰ *Kašpárek v rohlíku – Postřelená kniha / Kniha* [online], [cit. 20.5.2020]. Dostupné z <https://www.musicrecords.cz/catalogue/hudba/kasperek-v-rohliku/postrelena-kniha-kniha/?icid=97>.

¹⁸¹ *Kašpárek v Rohlíku: Postřelená (audio) kniha – CD* [online], [cit. 20.5.2020]. Dostupné z <https://www.supraphonline.cz/album/247637-postrelena-audio-kniha>.

se tak mohou děti s rodiči v areálu zámku Kačina u Kutné Hory zúčastnit několika koncertů, divadelních představení a zažít spoustu zábavy na různorodých atrakcích¹⁸².

Hlavní charakteristikou tohoto seskupení je specifický smysl pro humor i jedinečný styl, kterému přezdívají „Babypunk“. Typickým znakem je rozmanitá hovorová čeština přizpůsobená dětské věkové kategorii, kterou nalezneme v textech, komentářích a divadelních scénkách. Uslyšíme zde témata z dětského světa i dospělých, například o popelářích, vílách, panenkách Barbie, uklízečkách, bohatým klukovi, vesmíru, Vánocích a spoustu dalších. V hudbě mnoha žánrů (pop, rock, punk, folk, country, disco atd.) uslyšíme nástroje typické pro rockovou kapelu (elektrická kytara, baskytara, bicí, klávesy), časté jsou také různé dechové nástroje (trumpeta, saxofon, pozoun, tuba), různé perkuse, idiofony (xylofon, zvonkohra), či další netradiční zvuk vydávající předměty (pískající hračky apod.) a zvukové efekty. Svým specifickým stylem doplňují současnou dětskou hudební produkci, často založenou na žánrech disco, pop nebo country, a nabízí tak kvalitní alternativu zábavné, rytmické hudby. Myslím, že každý si v tom velkém množství žánrů a témat může najít to své.

3B

3B je fiktivní skupina tvořena animovaným triem Best Boy (kytara, zpěv), Bibi (basa) a Bongo (bicí). Na druhé CD se k nim připojila postava beatboxera Bombardáka, který desku doprovází svými komentáři a vtipnými vstupy. S těmito postavkami se můžeme setkat na obalech CD i v hudebních klipech. Vytvořil je Rudolf Brančovský, frontman skupiny Poletíme a výtvarník, který navrhl mimo jiné i výzdobu haly v zábavném parku Bongo v Brně¹⁸³. Na těchto písních se podílela velká řada různých hudebníků, které spojilo dohromady vydavatelství *Indies Scope*, například skupiny Žamboši, Poletíme?, Minach, Hm, Yellow Sisters, Jablkoň, Radůza, Vodňanský se Skoumalem, Bezobratři a další. Zajímavé je zapojení kapely Čankišou, zpívající jazykem bájného jednoohého lidu Čanki¹⁸⁴, kapely Dva, zpívající také v neexistujících jazycích¹⁸⁵ a Jamese Harriese, angličana žijícího v České republice, který nazpíval velšskou ukolébavku *Heno Heno*. Díky tomu je toto dílo žánrově i tematicky velmi pestré. V prvním CD *Bongo BonBoniera* vydané v roce 2010 si posluchač může například zazpívat o narozeninách, čokoládě, Mikuláši nebo si poslechnout rapující

---

¹⁸² FESTIVAL KEFÍR [online], [cit. 1.4. 2020]. Dostupné z <http://festivalkefir.cz/>.

¹⁸³ 3B [online], [cit. 8. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.indies.eu/umelci/420/3b/>.

¹⁸⁴ O kapele [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z <http://cankisou.cz/cz/bio/o-kapele>.

¹⁸⁵ Bio/booking [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.2dva.cz/cz/bio/>.

tučňáky. V druhém CD *Bongo BomBardák* vydané o rok později uslyšíme šnečí písničku, upravenou lidovou píseň *Komáři se ženili* či *Hnalo dívča krásy*, píseň o dušičkách, prázdninách nebo Ježibabě Babuše¹⁸⁶.

Tyto alba mne zaujala svojí žánrovou pestrostí, nalezneme zde folkové písně, rockové, popové, rap, ale také netradiční písně pod vlivy různých etnických kultur apod. Velmi se mne líbí texty neexistujících jazyků, u kterých si děti mohou sami vymyslet o čem píseň pojednává, její příběh. Zajímavé jsou také jejich propracované hudební aranže, zapojení různých hudebních nástrojů i zvukových efektů, například v písni *Ty vogo* uslyšíme foukací harmoniku, v písni *Když komára ženili* flétnu a akordeon atd. Interpreti, kteří se na těchto CD podíleli, jsou dobří hudebníci, což z hudebních doprovodů i zajímavých melodií je také dobře znát.

---

¹⁸⁶ *Nahrávky* [online], [cit. 8. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.bogobombardak.cz/nahravky>.

3. Dotazníkové šetření

V rámci praktické části této bakalářské práce jsem provedla průzkum v mateřských školách na území okresu Olomouc s názvem Populární hudba pro děti předškolního věku. Cílem bylo zjistit, zda pedagogové zapojují audio nahrávky české populární hudební produkce pro děti do své výuky. Zda do ní začleňují také hudební videoklipy této hudby a podle jakých kritérií populární hudbu učitelé mateřských škol vybírají.

S ohledem na svou praxi v mateřské škole a po konzultacích s několika pedagogy jsem sestavila dotazník složený z 19 otázek, na které respondenti odpovídali čtrnáctkrát uzavřenými a pětkrát otevřenými odpověďmi. V úvodu dotazníku jsou čtyři demografické otázky týkající se pohlaví, věku respondentů a jejich současného pracoviště. Následující otázky jsou zaměřeny na českou populární produkci pro děti. Z důvodu nouzového stavu, který vláda České republiky nařídila kvůli pandemii covidu-19, jsem ustoupila z původního plánu na osobní setkání a předání dotazníků v papírové podobě přímo učitelům. Rozhodla jsem se pro elektronickou formu dotazníků, konkrétně na webových stránkách www.surveymonkey.com. Odkazy na tento webový portál jsem s průvodním dopisem rozesílala na emailové adresy ředitelů mateřských škol v okrese Olomouc, které jsem našla na jejich oficiálních školních webových stránkách.

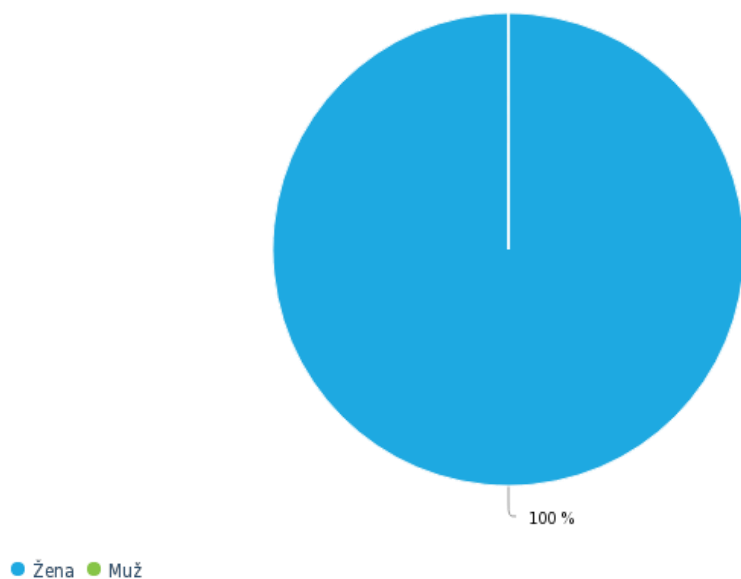
V prvním kole sběru dat jsem oslovila pouze olomoucké mateřské školy, avšak z důvodu malé návratnosti dotazníků a nemožného osobního kontaktu, jsem následně rozšířila svůj záběr také do mateřských škol v olomouckém okrese. Sběr dat jsem ukončila s konečným počtem 63 vyplněných dotazníků. Jejich vyhodnocení záviselo na druhu dané otázky. Otevřené otázky byly vypsány, uzavřené otázky jsem zpracovala prostřednictvím grafů s procentuálním vyjádřením.

3.1. Výsledky dotazníkového šetření

Výsledky dotazníkového šetření jsou seřazeny dle číselné posloupnosti od čísla 1 do 19.

Otázka č. 1: Pohlaví

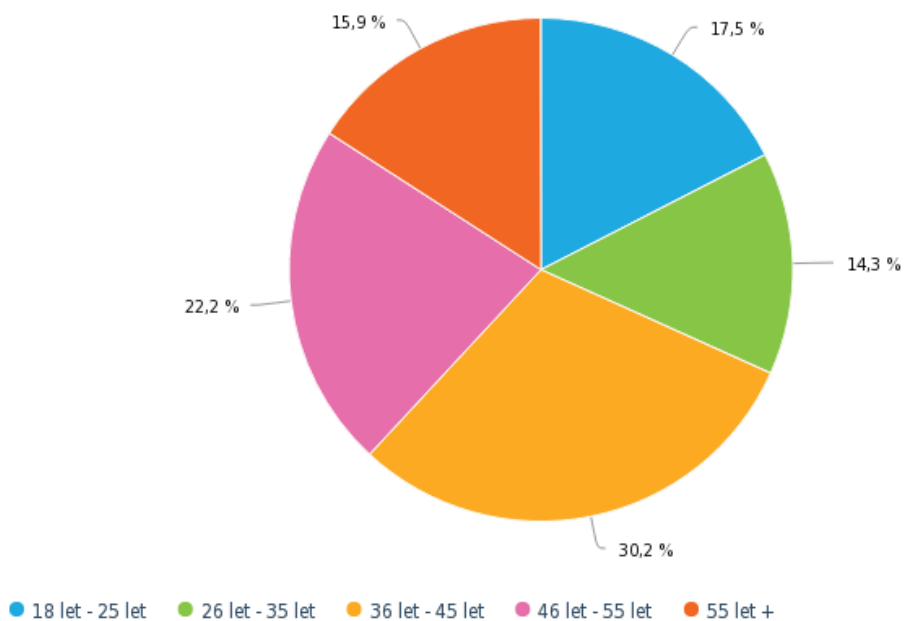
Na dotazník odpovědělo 63 respondentů. Všichni zúčastnění byli ženského pohlaví.

Graf 1. Pohlaví

Otázka č. 2: Věk

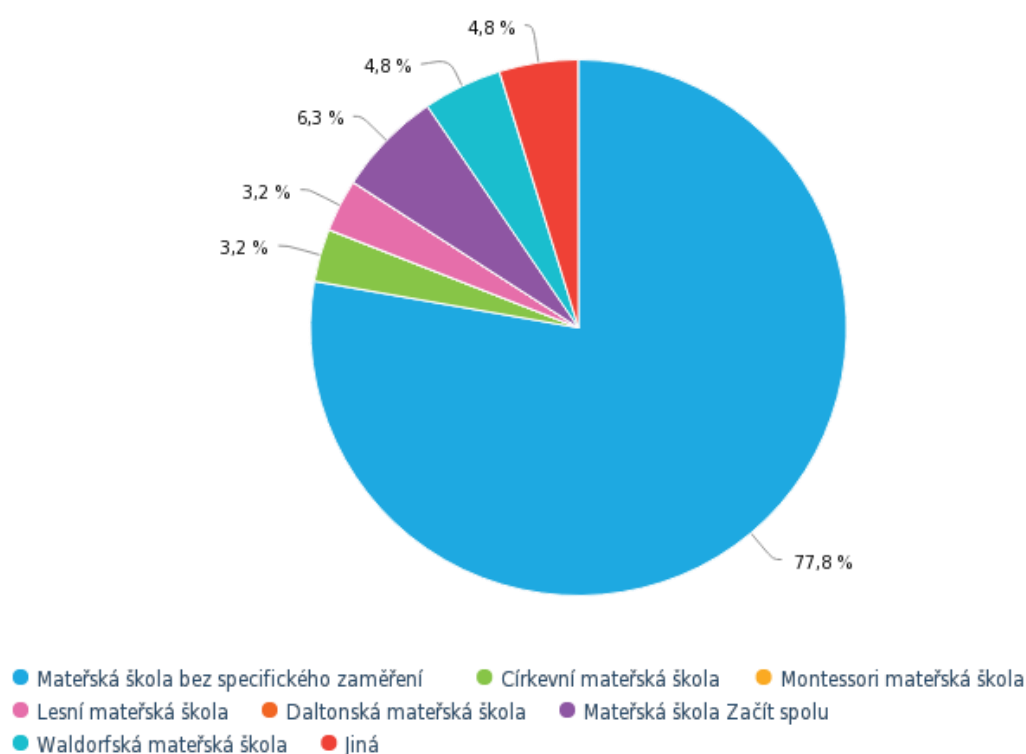
Průzkumu se zúčastnili pedagogové všech uvedených věkových kategorií. Nejvíce dotazovaných bylo ve věku 36 let – 45 let (30,2 %), nejméně naopak z kategorie 26 let – 35 let (14,3 %). 22,2 % respondentů bylo ve věku 46 let – 55 let, 17,5 % v rozmezí 18 let – 25 let a 15,9 % pedagogů bylo starší 55 let.

Graf 2. Věk

Otázka č. 3: Specifické zaměření vašeho pracoviště dle školního vzdělávacího programu

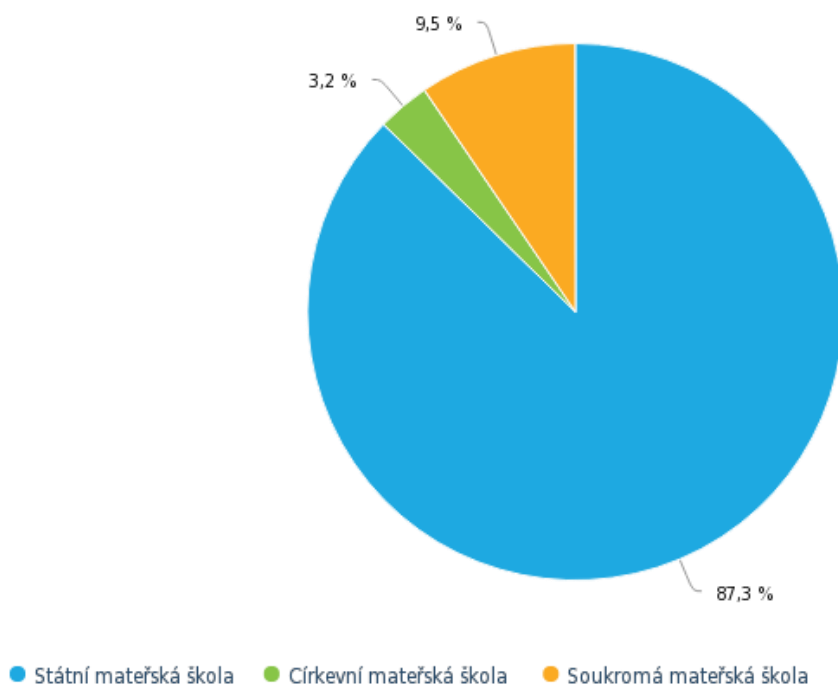
Většina pedagogů, kteří se zapojili do tohoto průzkumu, byla z mateřských škol bez specifického zaměření, celkově 77,8 %. Z mateřské školy s programem Začít spolu odpovídalo 6,3 % respondentů, z Waldorfské školy 4,8 %. Z lesních mateřských škol i z církevních mateřských škol odpovědělo 3,2 % respondentů. 4,8 % respondentů uvedlo jinou mateřskou školu – jedenkrát sportovní mateřská škola a dvakrát s prvky Montessori pedagogiky.

Graf 3. Specifické zaměření pracoviště respondentů

Otázka č. 4: Typ vašeho pracoviště dle zřizovatele

Výsledky grafu uvádí, že 87,3 % respondentů pracuje ve státní mateřské škole. 9,5 % pak učí v soukromé mateřské škole a 3,2 % v mateřské škole zřizované církví.

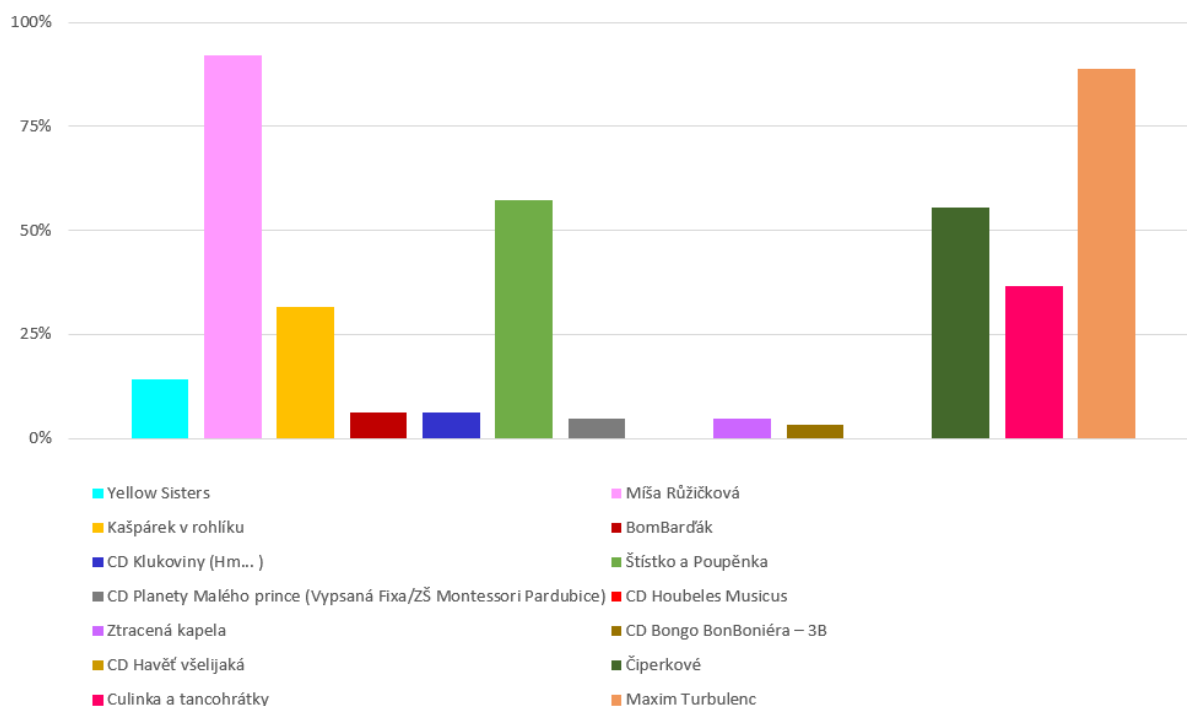
Graf 4. Zaměření pracoviště dle zřizovatele

Otázka č. 5: Znáte některé z níže jmenovaných interpretů české populární hudby pro děti? Zaškrtněte které.

Počínaje tímto dotazem se otázky již zaměřují na českou populární hudební produkci pro děti. V tomto případě se ze sloupcového grafu dozvídáme, které vybrané interprety a hudební alba respondenti znají. Nejvíce dotazovaných zná interprety Míšu Růžičkovou (92,1 %) a Maxim Turbulenc (88,9 %). Nadpoloviční většina také ví o dvojici Štístko a Poupěnka (57,1 %) a o skupině Čiperkové (55,6 %). Následují interpreti Culinka (36,5 %), Kašpárek v rohlíku (31,7 %) a Yellow Sisters (14,3 %). Méně známými jsou kapela Bombardžák (6,3 %), *CD Klukoviny od skupiny Hm* (6,3 %), *Ztracená kapela* (4,8 %), *CD Planety Malého prince* od Vypsané Fixy a *ZŠ Montessori Pardubice* (4,8 %) a album *Bongo Bonboniéra* od 3B (3,2 %). Nikdo z respondentů nezná *CD Havěť všelijaká* a *CD Houbeles Musicus*. 17,5 % pedagogů uvedlo v položce „jiná“ tyto interprety:

- „*CD Kája, CD – Šmoulové, CD písničky z pohádek také a spousta CD k tématice ... besídky máme vždy hudební.*“
- „*Eben – Elce pelce kotrmelce, Kateřina Josifová, Uhlíř a Svěrák.*“
- „*Dáda, Jiří Suchý, Michal David, Pavel Novák.*“
- „*Hradištan – hrajeme si u maminky.*“
- „*Pavel Novák, Veronika Vičarová, Skoumal a Vodňanský.*“

- „Dobeš – Pejskování, Pavel Novák, Inka Rybářová.“
- „Inka Rybářová, Magda Reifová, Pavel Novák ml.“

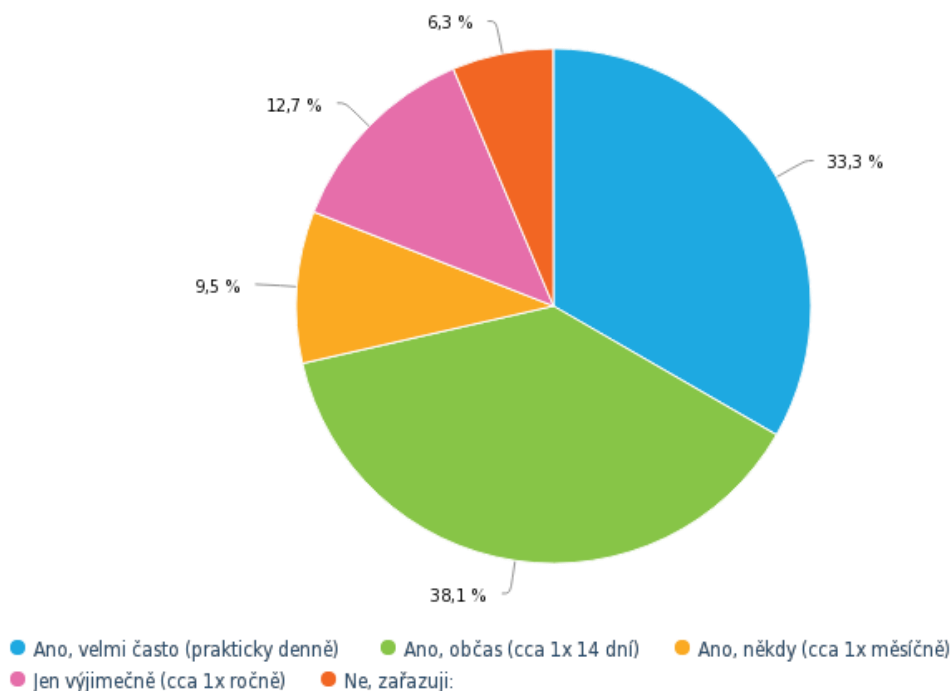
Graf 5. Povědomí učitelů o vybraných interpretech

Otázka č. 6: Zařazujete do výuky poslech AUDIO nahrávek populární hudby pro děti?

Z grafu vyčteme míru zapojení audio nahrávek populární hudby pro děti do výuky. Prakticky denně tuto hudbu využívá 33,3 % respondentů. Nejvíce respondentů (38,1 %) ji začleňuje cca jedenkrát za čtrnáct dnů, 9,5 % dotazovaných ji pak zařazuje cca jednou za měsíc a jen výjimečně (cca jednou za rok) ji pouští 12,7 % respondentů. Nejmenší skupinou s 6,3 % jsou ti, kteří ji nezařazují vůbec. Tito pedagogové pak k tomu uvádí:

- „Nepoužíváme žádné audio nahrávky, vše zpíváme a hraje samy s dětmi na dřívka, pentatonické nástroje.“
- „Nemáme ve školce připojení k elektrině.“
- „Ne zařazují, jenom živou hudbu.“
- „Nezařazují.“

Graf 6. Míra zařazení audio nahrávek do výuky

Otázka č.7: Do jakých činností v rámci výuky poslech populární hudby zařazujete?

Na tuto otázku odpovídalo 59 respondentů. Čtyři jedinci, kteří se do této otázky nezapojili, v předchozí otázce odpověděli „Ne“, tudíž je pro ně tato otázka bezpředmětná. Dotazovaní odpovídali formou otevřené otázky:

- 50 respondentů napsalo, že zapojuje hudbu do pohybových aktivit, her či cvičení.
- 15 respondentů se zmínilo, že hudbu využívá v hudebních činnostech, zpěvu a rytmických činnostech.
- 10 respondentů ji pouští při relaxaci nebo ke zklidnění dětí.
- 10 pedagogů ji využívá k tanci.
- 9 dotazovaných pouští hudbu při spontánních aktivitách, volné hře dětí.
- 8 respondentů zařazuje populární hudbu ke zklidnění před usínáním či k samotnému uspávání a 2 dotázaní jej pouští po probuzení.
- 6 pedagogů využívá hudbu při školních a společenských akcích pro děti, jako den dětí, karnevaly, zahradní slavnosti, „Strašidlení“ nebo barevný den.
- 6 respondentů napsalo, že zapojuje hudbu do řízených či vzdělávacích činností.
- 6 respondentů uvedlo, že hudbu využívá k motivaci.
- 4 respondenti ji začleňují jako podkres k výtvarným a pracovním činnostem.

- 3 respondenti zmínili zapojení této hudby do programu besídek a vystoupení.
- 2 respondenti zmiňují její využití při narozeninové oslavě.
- 2 respondenti uvedli pouštění hudby při úklidu třídy.
- 2 pedagogové zmínili využití v rámci improvizace.
- 2 respondenti využívají populární hudbu při zahájení dne, při ranním scházení.

Ojedinělé odpovědi:

- *„Při svolávání.“*
- *„Na přání dětí, když chtějí samy tančit.“*
- *„U každého tematického týdne, který zrovna je, se děti učí písničku, básničku. Samozřejmě jak jsem psala, jsme sportovní MŠ, tak máme hlavně pohyb. Muziku, zpěv, tanec paní učitelky zakomponují do vystoupení. Naše děti většinou mají muzik. pohádku, příběh.“*
- *„Kamkoliv. Musí 'ladit' s probíraným tématem a 'souznít' s činnostmi (předcházející a navazující). Hudba DOPLŇUJE vzdělávací proces a tím napomáhá hlubšímu prožitku učení.“*
- *„Ráno pro radost.“*
- *„Do centra aktivit se zaměřením na hudbu.“*
- *„Sluchové vnímání dětí.“*
- *„Odpolední zájmové činnosti.“*
- *„Do projektových dnů.“*
- *„Poslech během ranních nebo odpoledních her.“*
- *„Námětové činnosti.“*
- *„Hlavně se věnujeme zpěvu písniček, které používáme k Metodě dobrého startu.“*

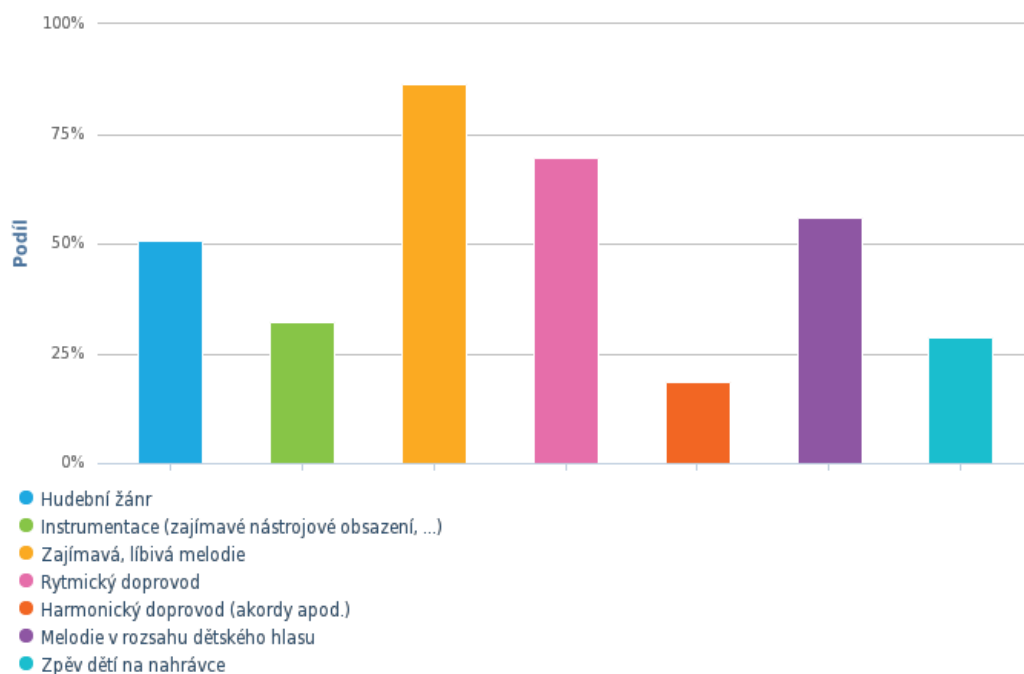
Otázky č. 8, 9: U volby audio nahrávky jsou pro mě rozhodující tato kritéria:

U obou otázek odpovídá 59 respondentů. Ti, kteří tuto audio hudbu začleňují do výuky.

HUDEBNÍ složka

V rámci hudební složky je pro 86,4 % respondentů důležitá zajímavost a líbivost melodie. Pro 69,5 % z tázaných pedagogů je rozhodující také rytmický doprovod písní. Melodie v rozsahu dětského hlasu je podstatná pro 55,9 % respondentů a pro 50,8 % je

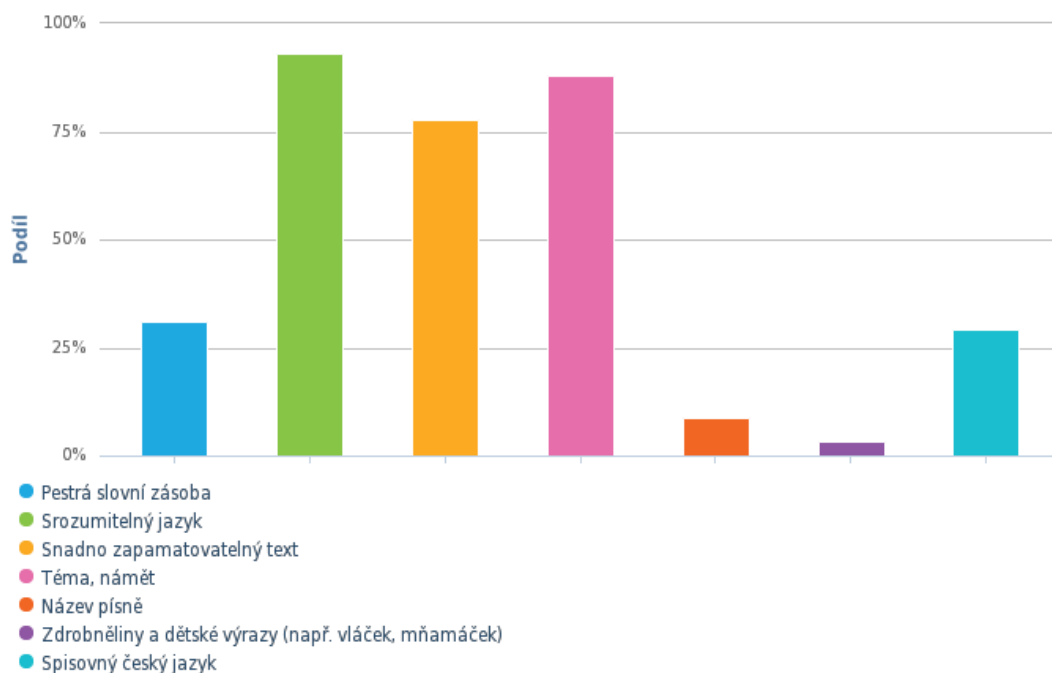
rozhodující hudební žánr. Instrumentaci věnuje pozornost 32,2 % respondentů. Zpěv dětí v nahrávce je podstatný pro 28,8 % dotazovaných a pro 18,6 % respondentů je důležitý harmonický doprovod.

Graf 7. Kritéria výběru v rámci hudební složky (audio nahrávky)

Textová složka

Z hlediska textové složky je pro 93,1 % respondentů důležitá srozumitelnost textu. Pro 87,9 % je pak podstatné téma a námět písně, pro 77,6 % dotazovaných je důležitý snadno zapamatovatelný text. Pestrá slovní zásoba je podstatná pro 31 % respondentů a pro 29,3 % je důležitým kritériem spisovný český jazyk. Méně respondentů pak klade důraz na název písně (8,6 %) a začlenění zdvořilých a dětských výrazů (3,4 %).

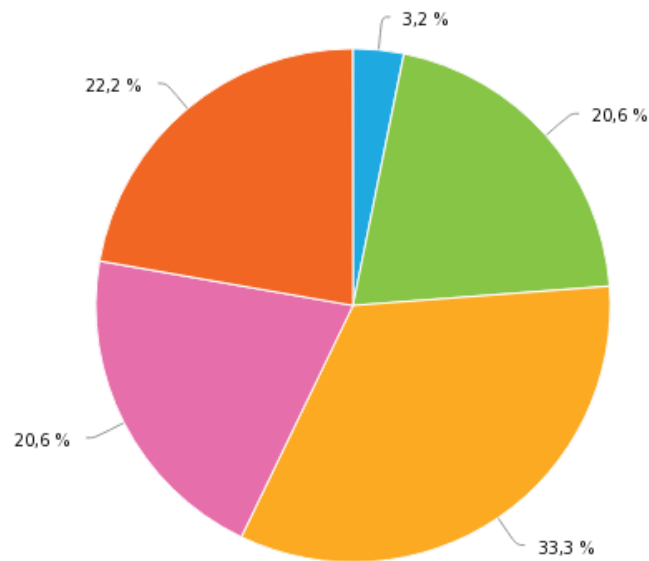
Graf 8. Kritéria výběru v rámci textové složky (audio nahrávky)

Otázka č. 10: Sledujete v rámci výuky hudební KLIPY české dětské populární hudby?

Na tuto otázku opověděl plný počet respondentů, tedy 63 pedagogů. Velmi často (prakticky denně) využívá hudební videoklipy pouze 3,2 % respondentů. 20,6 % dotazovaných jej občas (cca jednou za 14 dní) zařazuje do výuky, 33,3 % je začleňuje cca jedenkrát měsíčně. Výjimečně (cca jedenkrát ročně) je využívá 20,6 % pedagogů, zapojených do výzkumu. Nezařazuje je 22,2 % respondentů, tedy 14 pedagogů. Pět z nich uvádí, že je sledovat nemohou, nemají televizi, počítač, dataprojektor apod. Tři respondenti nechtějí využívat k výuce digitální technologie. Jeden z nich k tomu dodává: „*Máme zájem rozvíjet dětskou představivost a kreativitu.*“

Ojedinelé odpovědi:

- „*Ne, vesměs se mi nelíbí.*“
- „*Jsme bez elektřiny.*“
- „*Mám dvouleté děti a přijde mi to pro ně zbytečné. Nevydrží, nezajímá je to.*“
- „*Není to vhodné pro děti (převážně), dáváme přednost živé hudbě.*“
- „*Neznám.*“
- „*Nepřijde mi to důležité.*“

● Ano, velmi často (prakticky denně)
 ● Ano, občas (cca 1x 14 dní)
 ● Ano, někdy (cca 1x měsíčně)
● Jen výjimečně (cca 1x ročně)
 ● Ne, protože:

Graf 9. Míra zapojení hudebních videoklipů do výuky

Otázka č. 11: V rámci, jakých činností ve výuce využíváte VIDEOKLIPY české dětské populární hudby?

Z 63 respondentů odpovídalo na tuto otázku 49 pedagogů. Zbývajících 14 dotazovaných nevyužívá videoklipy ve své výuce. Respondenti odpovídali formou otevřené otázky:

- 24 respondentů zapojuje videoklipy do činností spojené s pohybem a cvičením a 2 dotazovaní zmiňují jejich využití při tanci.
- 9 dotazovaných je využívá ve spojitosti s třídními besídkami.
- 7 respondentů je začleňuje do hudebních činností.
- 5 respondentů zmiňuje, že videoklipy využívá velmi málo a více se k tomu nevyjadřují.
- 3 respondentům slouží videoklipy jako inspirace k pohybovým, tanečním činnostem.
- 3 respondenti je využívají k motivování dětí.
- 2 respondenti je začleňují jako alternativu pobytu venku za nepříznivého počasí.
- 2 respondenti je pouštějí dětem během volné hry.

Ojedinělé odpovědi:

- „Aby děti lépe vnímaly a pochopily text.“

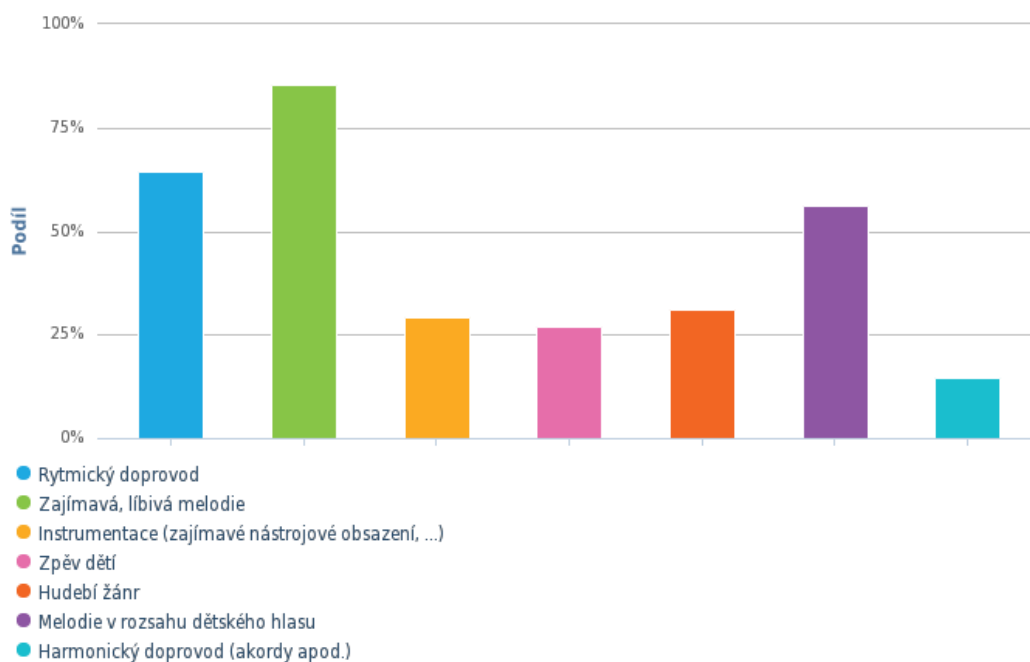
- „Relaxační chvílka. Kdekoliv, kde se hodí a oživí práci s dětmi.“
- „Pro zpestření výuky, lepší zapamatování textu.“
- „Řízená činnost.“
- „Při ranních hrách.“
- „Společné činnosti.“
- „V odpoledním programu pro děti, dle jejich zájmu a složení třídy.“
- „Při projektových dnech - např. nápodoba tance podle klipu.“
- „Jako odměna.“

Otázky č. 12, 13, 14: U volby videoklipu jsou pro mě rozhodující tato kritéria:

Odpovídá na ně 49 respondentů. Ti, kteří videoklipy začleňují do výuky.

HUDEBNÍ složka

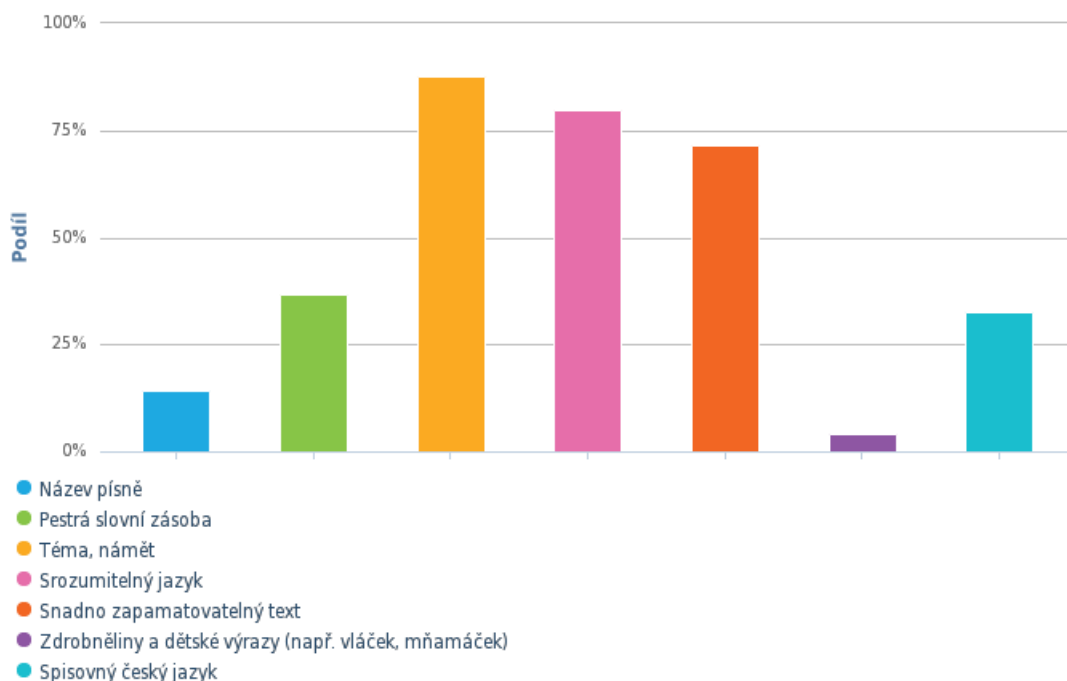
Z hlediska hudební složky byla pro 85,4 % dotazovaných důležitá zajímavá, líbivá melodie. Pro 64,6 % je podstatný rytmický doprovod a 56,3 % respondentů považuje za zásadní melodii v rozsahu dětského hlasu. Pro 31,3 % dotazovaných pedagogů je rozhodující hudební žánr, pro 29,2 % instrumentace a pro 27,1 % je důležité, aby v písni zpívaly děti. Harmonický doprovod je důležitý pro 14,6 % respondentů.

Graf 10. Kritéria výběru v rámci hudební složky (hudební videoklipy)

TEXTOVÁ složka

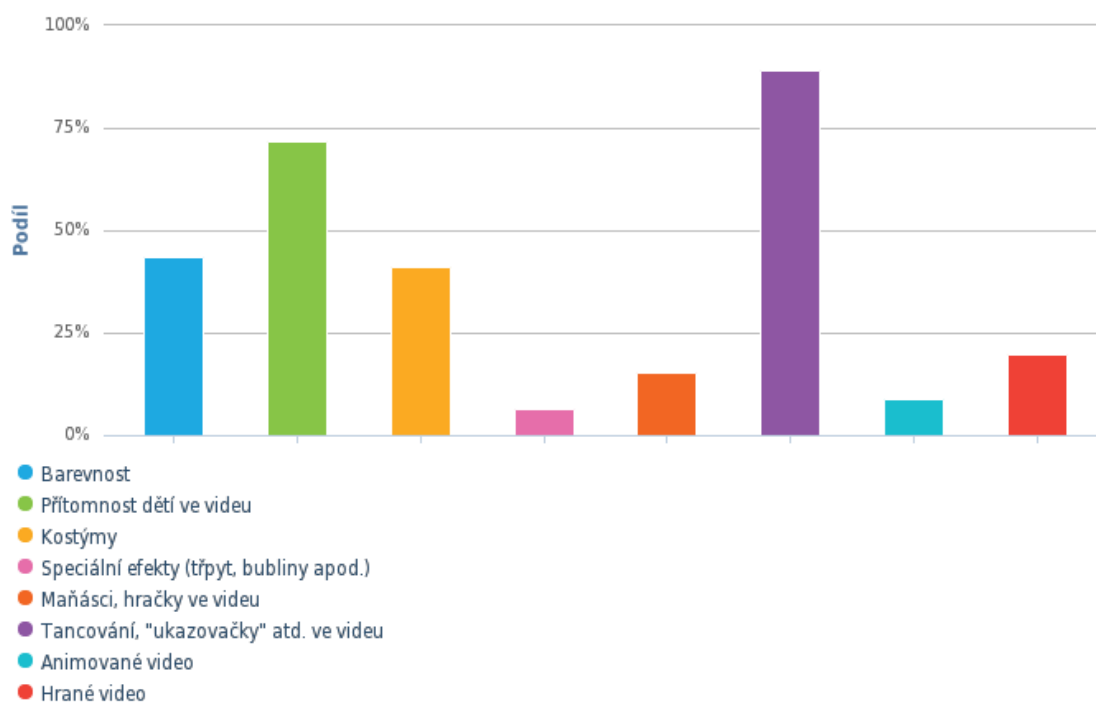
Pro 87,8 % respondentů je pro výběr hudebního videoklipu rozhodující jeho téma a námět. Srozumitelný jazyk je důležitý pro 79,6 % a pro 71,4 % snadno zapamatovatelný text. 36,7 % dotazovaných pak uvedlo pestrou slovní zásobu, 32,7 % respondentů zaznamenalo spisovný český jazyk, 14,3 % název písně a pro 4,1 % respondentů jsou podstatné zdobněliny a dětské výrazy.

Graf 11. Kritéria výběru v rámci textové složky (hudební videoklipy)

VIZUÁLNÍ složka

Nejčastěji respondenti uváděli, že je pro ně rozhodující tancování, „ukazovačky“ ve videu (89,1 %) a přítomnost dětí ve videu (71,7 %). Pro 43,5 % dotazovaných je důležitá barevnost videoklipů a pro 41,3 % kostýmy. Pro 19,6 % respondentů je podstatné hrané video, pro 15,2 % maňásci a hračky ve videu. Nejméně dotazovaných uvedlo animované video (8,7 %) a speciální efekty (6,5 %).

Graf 12. Kritéria výběru v rámci vizuální složky (hudební videoklip)

Otázka č. 15 a č. 16: Jaké žánry populární dětské hudby preferujete? Proč preferujete tyto žánry?

Na otázku č. 15 odpovídalo všech 63 respondentů, na následující otázku č. 16 odpovědělo 59 dotázaných. Nejvíce preferencí respondenti uvedli u žánru disco (73 %). Následuje žánr country (31,7 %), folk (25,4 %), hip hop (20,6 %) a rock (20,6 %). Méně dotazovaných preferuje funk (7,9 %), reggae (6,3 %), blues (3,2 %) a R&B (3,2 %). Jazz a punk preferuje pouze 1,6 % respondentů. Nikdo nepreferuje elektronickou hudbu a žánr Ska. Do kolonky „jiná“ někteří z nich dodávají: „Klasika, relaxační hudba.“ „Melodická příjemná hudba.“

Na otázku č. 16 tito pedagogové reagují:

- 13 respondentů preferuje žánry pro jejich rytmičnost.
- 12 respondentů upřednostňuje žánry na základě jejich oblíbenosti u dětí.
- 8 respondentů zmiňuje taneční a pohybový charakter preferovaných žánrů.
- 7 dotazovaných uvádí, že preferované žánry dětské populární hudby jsou současně jejich oblíbenými, blízkými. Jeden z nich k tomu dodává: „[...] a neobjevují se v nich kýčovitá a nevkusné typy rádooby umělců.“
- 5 dotazovaných preferuje také žánry na základě jejich veselost a živosti.

- 3 respondenti uvádí, že jsou tyto žánry, na rozdíl od jiných žánrů, pro menší děti vhodnější. „Snazší zapamatovatelnost,“ „pro děti jednoduché,“ „jsou pro děti čitelné.“

Ojedinelé odpovědi:

- „Je dobré děti seznamovat se žánry již v útlém věku.“
- „Pestrost hudebních nástrojů.“
- „Hodí se k činnosti.“
- „Většinou splňují požadavky, které potřebuji využít.“
- „V rámci folku je mnoho pěkných písniček pro děti s pěkným textem od různých interpretů [...].“
- „Líbivé melodie.“
- „Protože si myslím, že nemohou na děti působit špatně.“
- „Srozumitelný text.“
- „Přiměřené dětskému poznávání světa, nevzbuzují v dětech nepříjemné pocity.“
- „Nevím.“
- „Jedná se o klasické žánry, běžně dostupné pro děti v předškolním věku.“

Jedenáct pedagogů nepreferuje žádný ze zmíněných žánrů. V otázce č. 15, reagují takto:

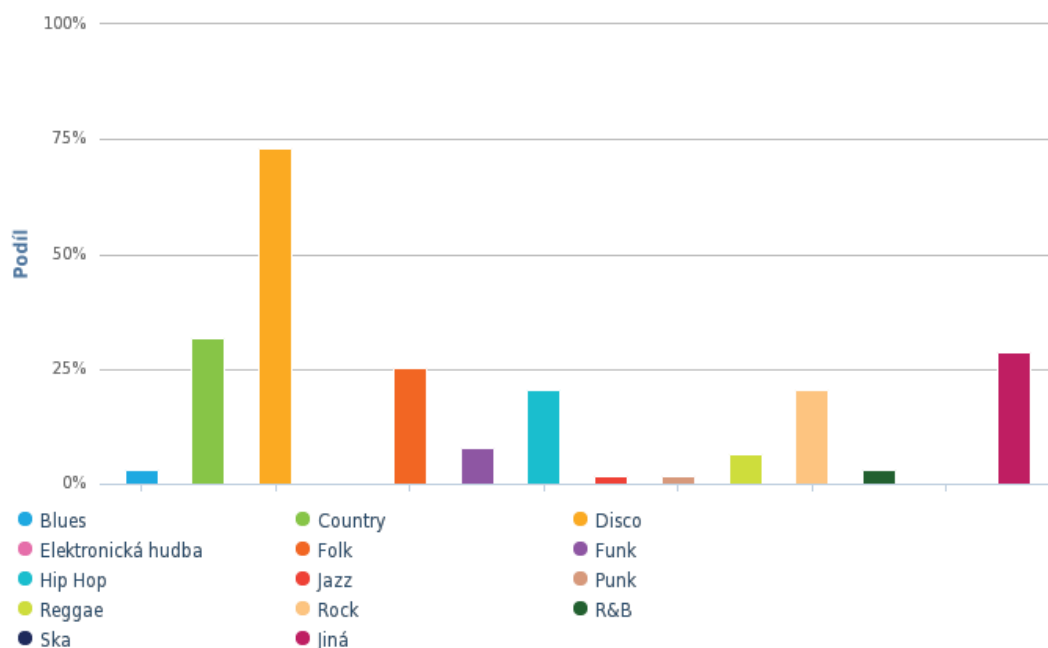
Čtyři pedagogové do kolonky „jiné“ napsali, že žádný žánr neupřednostňují. Na otázku „proč?“ pak uvádí: „nepreferuji“ (2x), „v žánru nemám hranice, jde mi spíše o uměleckou hodnotu, muzikálnost, chytré texty a minimum kýče“ a „vybírám si podle toho, co hledám“.

Dva respondenti hudební žánr vybírají dle potřeby výuky a dané situace, preference taktéž neuvádí. Na následující otázku reagují: „Mým favoritem není žádný hudební styl. Vždy záleží na konkrétní písni, konkrétní hudbě. Pokud si ji přehraji 3 - 5x a 'nechytí mě za srdce', odložím ji. Děti mají rády "chytlavou" melodii (tzn. veselá, intonačně nenáročná – rozsah c–a (sexta), srozumitelný a "vyslovitelný" text. Pokud slovům nerozumí, jsou náročná na výslovnost a jim se "sukuje" jazyk, píseň nepřijmou. Orchestrální hudbu je dobré dětem přiblížit krátkou pohádkou (vymyšlenou), příběhem s dětmi, zvířátky, hračkami,... Malí posluchači zapojí svou představivost a hudbu lépe vnímají. Vhodně!!! zvolené ilustrace přispějí k silnějšímu prožitku,“ a „nespecifikuji, hudbu vybírám dle týdenního plánu – široké spektrum, nelimituji.“

Tři dotazovaní zařazují lidovou hudbu, z nich dva začleňují také melodie v pentatonické stupnici. V reakci na otázku „proč?“ odpovídají: „Populární hudba není vhodná pro děti předškolního věku.“ „nepreferuji. Jsme tradiční školka a upřednostňujeme tradiční přístup s odkazem na tradice, přírodu a žádné vyumělkované, přehnané, mnohdy nesmyslné texty nic neříkajících písní, jen aby se to líbilo davu,“ a „lidové písně odrážejí základní povahové rysy svých anonymních tvůrců, jsou také bezprostředně ovlivněny prostředím, ve kterém vznikly a ve kterém byly dále ústně šířeny. Podle mě se toto týká i folklóru.“

Jeden dotazovaný preferuje „relaxační“ hudbu a na otázku „proč?“ odpovídá: „aktivace nebo zklidnění“.

Jeden z pedagogů uvedl do kolonky „jiná“ hudební žánr pop, který je jediným, jenž preferuje. Na otázku „Proč?“ reaguje: „Děti se s popem setkávají nejčastěji.“

Graf 13. Preference hudebních žánrů

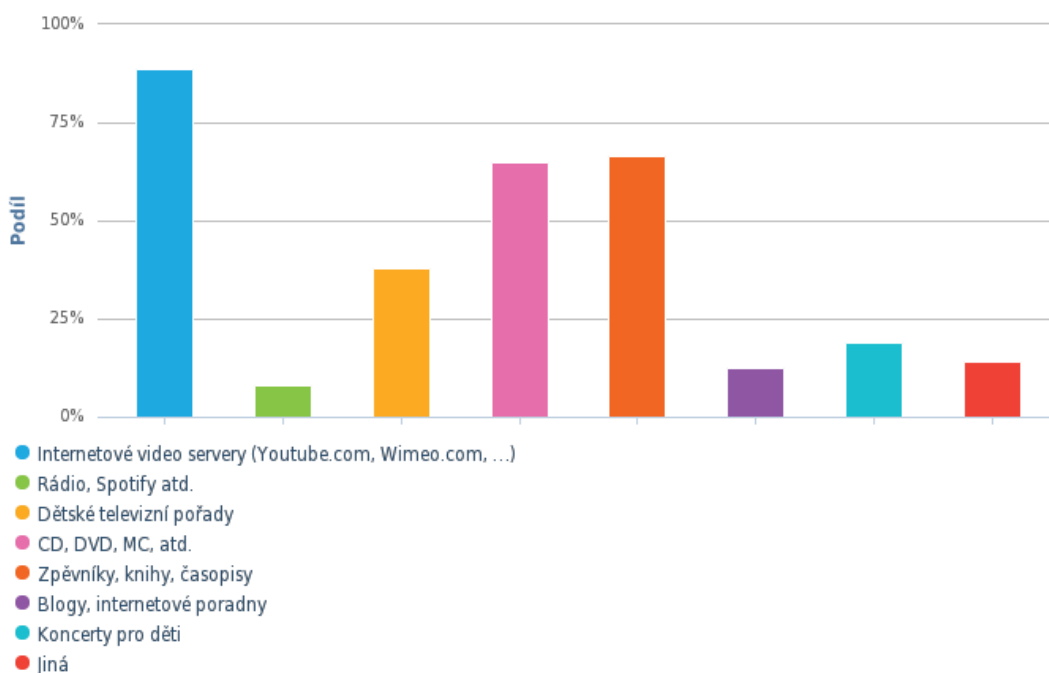
Otázka č. 17: Kde hledáte inspiraci při výběru populární hudby pro děti?

Na tuto otázku odpovědělo všech 64 respondentů. 88,9 % z nich hledá inspiraci na internetových video serverech. Ve zpěvnících, knihách nebo časopisech ji nachází 66,7 % dotazovaných a 65,1 % na CD, DVD, MC atd. V dětských televizních pořadech se inspiruje 38,1 % respondentů, 19 % na koncertech pro děti, 12,7 % v internetových poradnách a blozích. 14,3 % respondentů uvedlo jiný zdroj inspirace:

- 4 dotazovaní se inspirovali od svých kolegů a přátel na základě jejich doporučení, recenzí.

Ojedinelé odpovědi:

- „Různé, hlavně abych to uměla zazpívat a zahrát na kytaru.“
- „Od kolegyně, která sama skládá dětem 'šité' na míru.“
- „Vlastní tvorba.“

Graf 14. Inspirace populární dětské hudby

Otázka č. 18: Jakého interpreta, projekt či audio nosič české populární hudby pro děti byste doporučili a z jakého důvodu?

Na tuto otázku odpovědělo 58 respondentů. Osm z nich žádnou populární hudbu nedoporučilo, nechtělo nebo nevědělo. Otázky byly formou otevřené odpovědi.

- 23 respondentů doporučuje interpretku **Míšu Růžičkovou**. Důvody jsou například: „chytlavé písně, děti na její písně velmi rády tancují, má veselé texty písní,“ „má hezky zpracované videoklipy, pro děti lehce zapamatované, jednoduché texty, mnoho témat,“ „zaujme děti,“ „melodické písničky pro děti s pohybem,“ „hodí se i tematicky a jsou srozumitelné, vystupuje v klipech s dětmi. Jiné neznám.“
- 7 respondentů doporučuje **Dagmar Patrasovou**, tzv. „Dádu“. K ní uvádí argumenty: „pro nejnižší ročníky ideální, snadno zapamatovatelné,“ „pěkný text a děti mají její

- hudbu rády odjakživa,*“ „*veselé písničky se zapamatovatelnými texty.*“ Jeden respondent uvádí konkrétní album *Pasu, pasu písničky*.
- 7 pedagogů napsali **Pavla Nováka** (pozn. *pravděpodobně mladšího, 1x uvedeno „starší i mladší“*). Důvody: „*libivé rytmické melodie, vtipné a poučné texty.*“
  - 7 respondentů zmínilo **Zdeňka Svěráka s Jaroslavem Uhlířem**. Důvody: „*mohou si je děti zazpívat,*“ „*tematické písničky.*“
  - 6 dotazovaných uvádí dvojici **Štístko a Poupěnka**, protože: „*mají libivé melodie i text, text je milý a poučný,*“ „*písničky jsou veselé a naučné,*“ jsou „*oblíbené u dětí.*“
  - 3 pedagogové uvádějí skupinu **Maxim Turbulenc**, protože jsou „*pro děti zajímavé a zábavné,*“ „*pěkný text a děti mají jejich hudbu rády odjakživa,*“ „*jednoduché motivy, snadno zapamatovatelné, lehce pohybově ztvárnitelné,*“ „*tematické písničky, veselé, rytmické, zapamatovatelné texty, doplněno vyprávěním k tématu.*“
  - 3 respondenti doporučují dvojici **Petr Skoumal a Jan Vodňanský**. K tomu uvádí: „*Mají veselé písničky, ale intonačně náročné. Některé můžeme zpívat, jiné jsou vhodné pro motivaci nebo k poslechu.*“
  - 3 pedagogové doporučují skupiny **Kašpárek v rohlíku**. Důvody: „*pestrost nástrojů, dobré na rozvoj slovní zásoby,*“ „*děti to velice bavilo, mají velice rytmické a ojedinělé písničky, zajímavé melodie a krásné pohádky prolínající se s písničkami k danému tématu,*“ a „*seznámení s různými žánry, zajímavé texty, profi muzikanti.*“
  - 2 dotazovaní doporučují interpretku **Culinku**, protože má „*pěkné, srozumitelné a snadno zapamatovatelné texty písní, chytlavé melodie,*“ „*dětem se líbí a spoustu textů již znají i z domova.*“
  - 2 respondenti uvádějí skupinu **Čiperkové**, nezmiňují žádné důvody.
  - 2 respondenti doporučují zpěvačku **Káju**, u které také nic nepíší.
  - 2 pedagogové schvalují **Inku Rybářovou**, u které uvádí důvody: „*vhodné a poučné texty, snadno zapamatovatelná melodie i texty, spisovný jazyk,*“ „*libivá melodie.*“
  - 2 dotazovaní doporučují **Hradišťan**, důvody: „*jejich hudba je melodická, lehce zapamatovatelná, nevulgární.*“ Jeden doporučuje konkrétní album *Hrajeme si u maminky*.
  - 2 respondenti uvádějí projekt skupiny Vypsaná fixa **Mixle v pixle**, s argumenty: „*jednoduché motivy, snadno zapamatovatelné, lehce pohybově ztvárnitelné,*“ „*hravé písně, předělané známe písně.*“
  - 2 pedagogové doporučují kapelu **Hm (CD Klukoviny)**. Důvody: „*texty hrající si se slovy, požití různých básníků, nástrojové obsazení.*“ „*je to radostné a vtipné.*“

Ojedinělé odpovědi:

- „**Veronika Vičarová** – dětem se líbí a spoustu textů již znají i z domova.“
- **Marbo, Jiří Zmožek**
- **Pavel Dobeš** – „výborná kvalita hudebního doprovodu, kdy doprovází široké obsazení kapely a nejde jen o doprovod elektronických kláves. V písních zpívají děti. Mívá v Olomouci i svá vystoupení pro děti, jezdí i na návštěvy do školek. Velmi se mi zalíbila jeho produkce. Dceři je 5 let a miluje jeho písničky, např. *Bublinový svět aj.*“
- „**Majda** (Magdalena Reifová z Kouzelné školky), některé písně zpívá s Petrem Vackem, [...] *'Zpěvníček'* od Emila Hradeckého, dále Miloš Kratochvíl, Petr Jistel. Mám je v praxi vyzkoušené a fungují!“
- „**Děda mládek** – chytlavé, srozumitelné, rytmické, **Michael Jackson** – dětem se neuvěřitelně líbí, dětské písně, *Štístko a Poupěnka, Růžičková, Smejko a Tanculienka*, děti je znají jezdí na koncerty, je to adekvátní.“
- „**Michal David** – temperamentní, veselé, zapamatovatelné.“
- „Moje zkušenost s orientací dětí v hudbě je taková: výborně reagují na písničky **Karla Gotta**, (P. Nováka,) **skupiny Kryštof** ...“
- „Každého, který píše milé, rytmické písničky v češtině, bez vulgarit, hloupých zdobnělin a *tuc tuc* rytmu.“
- „**Krejčík Honza** – chytlavé, zábavné a rytmické skladby.“
- „**Kateřina Josifová, Erben, Uhlíř a Svěrák** – protože jejich texty dávají smysl a význam, pro děti jsou jednoduché, smysluplné, většinou v pentatonice, kterou děti zvládnou zazpívat.“

Otázka č. 19: Jakou českou produkci populární hudby pro děti byste nedoporučili a proč?

Na tuto otázku odpovědělo 47 respondentů, 14 dotazovaných odpovědělo, že „neví“, „nemohou odpovědět“. Dva napsali „žádnou“, tedy neznají nikoho, koho nedoporučují. Opakem jsou dva respondenti, kteří celkově nedoporučují populární hudbu. Dva respondenti nechtěli reagovat, z důvodů: „každý má svůj úhel pohledu, takže nehodnotím“ a „byl by to můj osobní názor, každému se líbí něco jiného, je rozdíl mezi starší a mladší pedagogickou pracovníci.“ Šest dotazovaných nedoporučuje písně s nevhodnými výrazy a vulgarismy. Dva respondenti uvádí, že nedoporučují hudbu s nesrozumitelným českým jazykem, jeden k tomu

dodává i nesrozumitelnost hudební. Tři zmiňují příliš hlučnou hudbu. Dva dotazovaní neporučují hudbu, která děti nebude bavit.

Ojedinělé odpovědi:

- „**Míšu Růžičkovou, Dádu, Maxim Turbulenc.**“
- „*Současné dle mého názoru 'kýče' at' už jde o kostýmy a provedení videoklipů, až po texty bez hodnoty, slovní zásoby a nápaditosti ('Hej ty...') ... Třeba **Poupěnka, Míša Růžičková** apod.“*
- „*Hudba náročná na strukturu melodie, rytmu, neznáma cizí slova, nevhodný hlasový rozsah, nepřiměřená délka hudebního výstupu (krátká doba pro soustředění mladších dětí).*“
- „*Primitivní písničky, jejich autoři mají za cíl pouze zisk, písničky, které nejsou kvalitní, které mají refrény bez nápadu....*“
- „*Nejsem zastávce kapel jako **Maxim Turbulenc**, kteří předělávají lidové písně k obrazu svému a nahrazují slova zbytečně nepřislušnými slovy, které děti předškolního věku vůbec nemají zapotřebí znát.*“
- „***Tomáše Kluse**, jeho texty jsou těžké a děti tomu nerozumí [...] není pro děti, [...] pak Metal, tvrdý Rock, co není pro děti, čemu nerozumí ... a to snad každý pedagog ví sám.... Děti potřebují písničku a muziku, která pohladí, textu rozumí. A je právě i spojená s pohybem ... [...].*“
- „*Neznám produkci české populární hudby pro děti, kterou bych nedoporučila.*“
- „**Kašpárek v rohlíku** – agresivní styl hudby.“
- „*Jsem ráda za každého interpreta dětské hudby u nás, není jich mnoho a ráda dětem pouštím všechny, které znám. V dnešní době se interpreti myslím snaží všichni, aby jejich písně byly chytlavé, hravé, srozumitelné, aby "prorazily". Celkově bych byla ráda, kdyby byla u nás, v ČR, širší škála výběru.*“
- „**Štístko a Poupěnka.**“
- „**Dáda** – nezajímavé, špatně nazpívané...“
- „**Míša Růžičková** – příliš umělé, pro děti. Je to libivé, ale ne příliš hodnotné.“
- „**RAP** – rychlé, nesrozumitelné, špatné logopedické návyky, **Punk** – spíše smutné, špatné myšlenky, **Metal** – agresivní.“

3.2. Shrnutí výsledků

V této části bakalářské práce se zaměříme na jednotlivé části dotazníkového šetření, konkrétně na audio nahrávky české populární hudby pro děti, videoklipy této hudby, hudební žánry a zdroje inspirace pedagogů. Jednotlivé výsledky těchto částí uvádím do souvislosti s věkem respondentů, jejich zaměřením dle vzdělávacího plánu apod.

Audio nahrávky české populární hudby pro děti

Z celkového počtu 63 dotazovaných většina (59) respondentů zařazuje do výuky audio nahrávky. Pouze čtyři z nich uvedli, že tuto hudbu nevyužívají. Když se podíváme na zaměření jejich pracoviště dle vzdělávacího plánu zjistíme, proč tomu tak je. Dva z nich jsou totiž z lesní mateřské školy, kde poslech audio nahrávek z technologických možností není proveditelný a další dva jsou z waldorfské školy, u které se populární hudba neslučuje s jejich edukačními principy. Z waldorfské školy na tuto otázku reaguje i další pedagog, který uvádí, že hudbu využívá jen výjimečně (jednou za rok) při slavnostech během roku. Všechny tyto školy mají soukromého zřizovatele.

Nyní se zaměříme na 59 dotazovaných, kteří tuto hudbu využívají. Při srovnání věkových kategorií zúčastněných pedagogů s mírou zapojení populární hudby do výuky, nelze říci, že by mezi nimi nastaly veliké procentuální rozdíly, přesto jsou výsledky zajímavé. Dotazovaní pedagogové ve věku **55 let a více** (10 respondentů) využívají hudbu v 30 % prakticky denně, v 60 % pak hudbu pouštějí cca jednou za 14 dní a pak jen 10 % uvádí, že hudbu pouští jen výjimečně. Je tedy zřejmé, že zmínění učitelé této generace, hudbu do výuky často zařazují. Respondenti ve věkové kategorii **46 až 55 let** (12 pedagogů) jsou na tom podobně jako starší generace. V 41,7 % pouští hudbu velmi často, v 50 % cca jednou za 14 dní a v 8,4 % cca jednou za měsíc. V kategorii **36–45 let** (18 dotazovaných) je mezi jednotlivými stupni patrnější změna. Pedagogové totiž v 55,6 % hudbu využívají velmi často a jen 16,7 % cca jednou za 14 dní, 16,7 % cca jednou za měsíc a 11,1 % ji pouští pouze výjimečně. Více než polovina z nich tedy hudbu využívá prakticky denně. Následující mladší věková kategorie stará **26-35 let** (8 respondentů) je v jednotlivých mírách poměrně vyrovnaná. Prakticky denně audio hudbu využívá 25 %, 37,5 % cca jednou za 14 dní, 25 % cca jednou za měsíc a 12,5 % jen výjimečně. Poslední skupinou jsou učitelé ve věku **18–25 let** (11 respondentů). Ti v 9,1 % využívají hudbu velmi často, v 63,6 % cca jednou za 14 dní a jen výjimečně ji pouští 27,3 % pedagogů. Větší polovina tak hudbu zařazuje cca jednou za 14 dní a skoro třetina z nich tuto hudbu začlení jen cca jednou za rok.

Z hlediska věku pedagogů nejsou velké rozdíly mezi činnostmi, do kterých tuto hudbu zapojují. Setkáme se tak u všech věkových kategorií se začleněním do pohybových aktivit, hudební výchovy, v rámci relaxace, uspávání, volné hry dětí, karnevalů, besídek apod. Nejčastější činnosti, ve kterých hudbu pedagogové pouštějí, jsou spojené s pohybem, ať už se jedná o tanec, cvičení nebo hudebně pohybové činnosti obecně (viz otázka č.7). Odlišnosti nalezneme, když porovnáme mateřské školy bez specifického zaměření školního vzdělávacího plánu a některé „alternativní školy“. Například pedagogové z mateřské školy se školním programem Začít spolu zmiňují zapojení hudby do centra aktivit s názvem „hudba“ nebo do školních projektů. Také již zmíněné waldorfské školy, ve kterých tuto hudbu nezačleňují. Lesní školy, které k tomu nejsou technicky uzpůsobeny, nebo mateřská škola sportovní, ve které je kladen důraz především na pohyb.

Pro mnoho pedagogů, kteří audio hudbu začleňují do výuky, je při jejím výběru, nehledě na věk respondentů či zaměření jejich školy, nejpodstatnější líbivá a zajímavá melodie (86,4 %). Totéž platí pro ostatní kritéria, jako rytmický doprovod písní (69,5 %), rozsah dětského hlasu (55,9 %), hudební žánr (50,8 %), instrumentalizaci (32,2 %) nebo zpěv dětí v nahrávce (28,8 %). Pro nejméně pedagogů (18,6 %) je důležitý harmonický doprovod. Co z toho plyne? Pedagogové považují za nejdůležitější kritéria, jež na první poslech zaujmou. Melodie, kterou děti uslyší, rytmus, který vytvoří atmosféru písně (veselou, taneční hudbu apod.), rozsah dětského hlasu, díky kterému dítě melodii může zaspívat, a žánr, který vytváří charakter hudby. Na kritéria, která jsou podstatná pro uměleckou hodnotu, jako harmonická složka či instrumentalizace, respondenti nekladou takový důraz. Zajímavý je také nízký percentil u kritéria zpěv dětí v nahrávce, jelikož v současné populární hudbě pro děti se s tímto trendem velmi často setkáme.

V rámci textové složky je pro dotazované nejdůležitější srozumitelnost textů (93,1 %), což je zcela zásadní pro to, aby dítě vědělo, o čem zpívá, co poslouchá. Dále je pro učitele podstatné téma písně (87,9 %). Důvodem je zřejmě samotná pedagogická činnost v mateřské škole, která je podřízena jednotlivým tématům během roku. Třetím nejdůležitějším kritériem je pak snadno zapamatovatelný text (77,6 %), který velmi usnadní práci s písní. Méně pedagogů pak považuje za důležitou pestrou slovní zásobu (31 %) a spisovný český jazyk (29,3) v písních. Je zajímavé, že tato dvě kritéria, důležitá pro tvorbu kvalitního a umělecky hodnotného textu, jsou považována za méně důležitá, podobně jako u hudební složky kritéria instrumentalizace a harmonizace. Nejméně preferencí měl název písně (8,6 %) a využití zdvořilých a dětských výrazů (3,4 %). Celkově tedy můžeme říci, že, podobně jako u hudební

složky, pedagogové hledají jednodušší texty, které děti rychle pochytí a které lze jednoduše zasadit do pedagogického procesu, což může být na úkor umělecké hodnoty i rozvoje slovní zásoby dětí.

Hudební videoklipy české dětské populární hudby

V porovnání s posledek audio nahrávek se videoklipy do výuky začleňují méně. Z 63 pedagogů je 14 pedagogů vůbec nezařazuje. Podobně jako v předchozí podkapitole mezi ně patří dotazovaní z waldorfské školy. Tyto videoklipy považuje jeden respondent za nevhodné pro děti a doporučuje spíše živou hudbu, druhému se videoklipy nelíbí a třetí zmiňuje, že nevyužívá videozařízení ve výuce. Další školou, kde se s videoklipy pravděpodobně nesetkáme, je lesní mateřská škola. Dva pedagogové z této školy uvádí, že nemají ve škole elektřinu a nevyužívají obrazovky. Zajímavé informace udávají také respondenti z mateřské školy s programem Začít spolu. Čtyři pedagogové z pěti uvádí, že videoklipy zařazují jen výjimečně a jeden uvádí, že je zařazuje cca jednou za měsíc jako součást motivace. Od dvou respondentů z církevní mateřské školy máme podobné výsledky. Jeden hudbu začleňuje zcela výjimečně a druhý hudbu vůbec nezařazuje, nemá pro to technologické vybavení. U dvou dotazovaných z mateřské školy s prvky Montessori pedagogiky jsou výsledky nejednoznačné. Jeden zmiňuje, že videoklipy začleňuje velmi často, druhý cca jednou za měsíc, ale následně dodávají, že videoklipy nezařazují a že nemají k dispozici video přehrávače. Z toho usuzuji, že pedagogové začleňují místo hudebních videoklipů audio nahrávky. Můžeme tedy říci, že v těchto školách se hudební videoklipy pouštějí mnohem méně než ve školách bez specifického zaměření. Výjimkou je mateřská škola sportovní, jejíž pedagog začleňuje videoklipy cca jednou za 14 dní.

U zbylých respondentů (49 pedagogů), vyučujících ve školách bez specifického zaměření školního vzdělávacího programu, se setkáme ve 2 % s velmi častým využitím videoklipů, ve 24,5 % se zapojením cca jednou za 14 dní, 38,8 % pedagogů je pouští cca jednou za měsíc, 18,4 % je využívá jen výjimečně a 16,3 % je nezačleňují vůbec. Když tuto skupinu rozdělíme dle věkových kategorií a srovnáme s mírou zapojení videoklipů do výuky zjistíme:

- Dotazovaní pedagogové **starší 55 let** ve 30 % využívají hudbu cca jednou za 14 dní, ve 20 % cca jednou za měsíc, výjimečně pak 20 % z nich a zbylých 20 % tuto hudbu nezařazuje vůbec, což doplňují tím, že nemají technologické vybavení, nebo žádné hudební videoklipy neznají.

- Respondenti ve věkové kategorii **46-55 let** videoklipy v 27,4 % zařazují cca jednou za 14 dní, v 54,5 % je zařazují cca jednou za měsíc, v 9,1 % pouze výjimečně a 9,7 % pedagogů tuto hudbu nezařazuje opět z technologických důvodů.
- Jediným respondentem, který zmínil, že videoklipy zařazuje prakticky denně, je z věkové skupiny **36-45 let** (7,1 %). 35,7 % dotazovaných tohoto věku pak videoklipy pouští cca jednou za 14 dní, 35,7 % cca jednou za měsíc, 14,3 % jen výjimečně a 7,1 % ji nezařazuje vůbec, což zdůvodňuje tím, že v jejich mateřské škole techniku nevyužívají a snaží se tím podpořit kreativitu dětí.
- Zajímavá je skupina respondentů ve věku **26-35 let**, kteří videoklipy z 60 % zařazují jen výjimečně a 40 % ji nikdy z technologických důvodů nezačleňuje nebo ji nepovažuje za důležitou.
- Jako poslední je skupina učitelů ve věku **18-25 let**. Ti videoklipy v 10 % začleňují jednou za 14 dní, v 60 % jednou za měsíc, v 10 % jen výjimečně a 20 % z nich ji nevyužívá vůbec, opět z technologických důvodů a kvůli dvouletým dětem, které by to nezajímalo a nebavilo.

Celkově tedy můžeme říci, že hudební videoklipy jsou nejčastěji zařazeny do výuky cca jednou za měsíc. Těchto 49 respondentů pak videoklipy využívají nejčastěji v činnostech spojených s pohybem a tancem, nejednou se také vyskytují v souvislosti se školními besídkami a hudebními činnostmi (viz otázka č. 11). Když porovnáme druhy činností v jednotlivých věkových kategoriích nenalezneme velké rozdíly, které by stály za zmínku. Také z porovnání zaměření školních vzdělávacích programů mateřských škol a jednotlivých druhů činností nejdou vyvozovat žádné závěry, především z důvodu malého počtu respondentů z „alternativních“ škol, které videoklipy začleňují.

Kritéria výběru videoklipu z hlediska hudební složky jsou srovnatelná s kritérii volby audio nahrávek. Na prvním místě je zajímavá a líbivá melodie (85,4 %), následuje rytmický doprovod (64,6 %), melodie v rozsahu dětského hlasu (56,3 %) a hudební žánr (31,3 %). Pro nejméně respondentů jsou důležitá kritéria instrumentace (29,2 %), zpěv dětí ve videu (27,1 %) a harmonický doprovod (14,6 %).

U kritérií výběru z hlediska textové složky se v porovnání s audio nahrávkami setkáme pouze s jednou změnou. Jako první, tedy nejvíce preferované kritérium, je téma a námět písně (87,8 %), na druhém místě je pak srozumitelný jazyk (79,6 %). U audio nahrávek je to právě naopak. Srozumitelný jazyk (93,1 %) jako nejvíce upřednostňované kritérium a po něm téma

a námět (87,9 %). Preference dalších kritérií jsou již ve stejném pořadí: snadno zapamatovatelný text (71,4 %), pestrá slovní zásoba (36,7 %), spisovný český jazyk (32,7 %), název písně (14,3 %) a zdobněliny a dětské výrazy (4,1 %).

U hudebních videoklipů se navíc zaměřuji na **vizuální složku**, tedy to, co ve videoklipech vnímáme svým zrakem. Pro 89,1 % respondentů bylo rozhodující tancování, „ukazovačky“ ve videu. Tento prvek je, dle mého názoru, úzce spjat s nejčastějším využitím videoklipů – s pohybem, cvičením či tancem. Druhým nejčastěji zaznamenaným kritériem je přítomnost dětí ve videu (71,7 %), která může být chápána jako určitá motivace dětí pro práci s videoklipem ve výuce. Méně respondentů uvádí barevnost (43,5 %) a kostýmy ve videu (41,3 %), které tvoří image skoro každého interpreta dětské populární hudby. Následuje 19,6 % pro hrané video, tedy video s živými herci a zpěváky. 15,2 % pro maňásky a hračky ve videu, 8,7 % pro animované video a 6,5 % pro speciální efekty. Pedagogové tedy preferují videoklipy, které děti na první pohled upoutají (barevností, kostýmy, dětmi ve videu apod.), které je namotivují a zaktivizují. Forma videoklipu (hrané/animované video, speciální efekty) pro učitele není podstatná, stejně jako přítomnost dětských hraček, maňásků apod.

Hudební žánry

Kromě žánrů ska a elektronické hudby se ve výsledcích dotazníků setkáme alespoň s jednou preferencí u každého žánru. Nejčastěji zmiňovanými jsou žánry disco (73 %), country (31,7 %) a folk (25,4 %). Když srovnáme preference jednotlivých věkových kategorií s přihlédnutím na mateřské školy se specifickým zaměřením vzdělávacího programu zjistíme následovné:

- **55 let a více:** disco 70 %, country 40 %, folk 20 %, hip hop 10 %. Žádný žánr nepreferuje 30 % respondentů („nepreferuje“, „nemá vyhraněný názor“, „záleží na situaci“). Všichni respondenti jsou z mateřské školy bez specifického zaměření.
- **46-55 let:** disco 78,6 %, hip hop 50 %, country 42,9 %, folk 28,6 %, rock 28,6 %, reggae 21,4 %, R&B 7,1 %. V kategorii „jiné“ udávají: 14,3 % relaxační hudbu, 7,1 % klasickou hudbu. Tato skupina zahrnuje čtyři respondenty z mateřských škol se specifickým zaměřením školního vzdělávacího programu: pedagogové z waldorfské mateřské školy a lesní mateřské školy zmiňují lidovou hudbu, učitel z waldorfské dodává „pentatonické skladby, hudbu skládanou přímo pro určitý věk a příležitost“. Dva učitelé z mateřské školy s prvky Montessori pedagogiky zmínili relaxační hudbu a jeden k tomu přidává hudbu klasickou.

- **36-45 let:** disco 78,9 %, folk 31,6 %, rock 26,6 %, hip hop 21,1 %, country 15,8 %, blues 10,5 %, R&B 5,3 %, jazz 5,3 % a funk 5,3 %. Jeden respondent (5,3 %) neuvádí žádný preferovaný žánr („*dle potřeby ve výuce – široký žánr, děti se seznámí s širokým žánrem hudby*“). Pět dalších respondentů je z mateřských škol se specifickým zaměřením vzdělávacího programu: dva učitelé z církevní mateřské školy preferují žánry disco a hip hop s blues. Pedagog z waldorfské mateřské školy a učitel z lesní mateřské školy preferují folk, pedagog z waldorfské školy k tomu dodává opět lidovou hudbu. Učitel z mateřské školy s programem Začít spolu dává přednost žánru disco.
- **26-35 let:** disco 55,6 %, country 22,2 %, funk 22,2 %, folk 11,1 %, rock 11,1 %, hip hop 11,1 %, punk 11,1 %, reggae 11,1 %. Jeden respondent neuvádí žádné preference, v kolonce „jiná“ píše: „*nepreferuji žádný žánr, záleží na konkrétní písni.*“ Do této věkové kategorie spadají čtyři pedagogové z mateřských škol se specificky zaměřených školních programů. Dva respondenti ze školy s programem Začít spolu, jeden nepreferuje žádný žánr („*V žánru nemám hranice*“) a druhý upřednostňuje rock, funk a punk. Preferované žánry country, disco a hip hop zmiňuje pedagog ze sportovní mateřské školy. Pedagog z waldorfské mateřské školy v kategorii „jiná“ zmiňuje například lidovou hudbu a pentatonický rozsah písni.
- **18-25 let:** disco 72,7 %, country 45,5 %, folk 18,2 %, funk 18,2 %, rock 9,1 %, punk 9,1 %. Jeden respondent pak zmiňuje v kategorii „jiná“ žánr pop (9,1 %) a jeden respondent z mateřské školy s programem Začít spolu uvádí country, funk, disco.

Ve všech věkových kategoriích je na prvním místě žánr disco, žánr typický například pro mnoho písni skupiny Maxim Turbulenc nebo interpretky Míši Růžičkové. Kategorie 55 let a více uvedla jako preferované pouze pět ze zmíněných žánrů, nejpestřejší rozpětí žánrů má naopak skupina pedagogů stará 36-45 let (devět žánrů). Z hlediska zaměření školních vzdělávacích programů je, v porovnání se školami bez specifického zaměření, nejvíce rozdílnou lesní mateřská škola a waldorfská mateřská škola, kde zařazují lidovou hudbu, případně folk. Také mateřská škola s prvky Montessori pedagogiky, jejíž oba pedagogové zmiňují relaxační hudbu.

Důvody pro preference vybraných žánrů jsou rozdílné, 13 respondentů je preferuje pro jejich rytmus, 12 respondentů je zařazuje, protože se líbí dětem apod. (viz otázka č. 16).

Mezi jednotlivými věkovými skupinami nejsou žádné značné rozdílnosti. Jedná se spíše o individuální rozdílnosti jednotlivých pedagogů, které jsou vypsány v předešlé podkapitole (otázka č.15 a 16). Opět ale můžeme popsat rozdíly v mateřských školách se specifickými školními vzdělávacími programy. Pedagogové z lesní školky preferenci folku a lidových písní odůvodňují: „*V rámci folku je mnoho pěkných písniček pro děti s pěkným textem od různých interpretů – Jaromír Nohavica a další, taky Vodňanský plus Skoumal (i když nevím, zda je to folk), dále zařazují Hradišťan – dětské písničky. A hlavně lidovky, a Fišer + Eben (Elcepelce), také nevím, kam zařadit žánrově,*“ a „*líbí se mi, pro děti srozumitelné.*“ Učitelé z waldorfské mateřské školy na otázku „*proč?*“ reagují: „*populární hudba není vhodná pro děti předškolního věku,*“ „*nepreferuji. Jsme tradiční školka a upřednostňujeme tradiční přístup s odkazem na tradice, přírodu a žádné vyumělkované, přehnané, mnohdy nesmyslné texty nic neříkajících písní, jen aby se to líbilo davu,*“ a „*lidové písně odrážejí základní povahové rysy svých anonymních tvůrců, jsou také bezprostředně ovlivněny prostředím, ve kterém vznikly a ve kterém byly dále ústně šířeny. Podle mě se toto týká i folklóru.*“ Také pedagog z mateřské školy sportovní své preference zdůvodňuje: „*tyto žánry jsou pro děti veselé, taneční a setkávají se s nimi i doma. My preferujeme rozcvičku a TV převážně s muzikou. Je to pro děti chytlavé, a hlavně hudba uklidňuje a navodí dětem lepší náladu... A jsou zde rychlé, pomalé. Všechny se dají s pohybem těla dětí skloubit. Jen je důležité mít samozřejmě dobrý hlasový „fon“, aby děti slyšely povely, pokud nejsou součástí klipu. A hlavně musí paní učitelka předcvičovat sama a opakovat vše. Všechny žánry mají typy rytmicky – pohybové skladby... CD Míša, CD Čiperkové, CD Dáda, CD Svěráka, CD Večerníčkové [...].*“ U těchto pedagogů je hudební žánr tedy velmi úzce spojen se školním vzdělávacím programem a jejich pedagogickými principy. U pedagogů z mateřských škol s prvky Montessori pedagogiky, s programem začít spolu, z církevní mateřské školy již nejsou znát velké změny v preferencích oproti pedagogům z mateřských škole bez specifického školního vzdělávacího programu.

Hudební inspirace pedagogů mateřských škol

Když srovnáme jednotlivé věkové kategorie s druhy inspirací a s přihlédnutím na rozdílnosti u pedagogů z mateřských škol se specifickým školním vzdělávacím programem zjistíme toto:

- Většina pedagogů (90 %) v kategorii **55 let a více** hledá inspiraci v CD, DVD, MC atd. 80 % z nich se inspiruje také v dětských televizních pořadech, ve zpěvnících, knihách nebo časopisech a na internetových video serverech. 30 % respondentů

pak hledá inspiraci na internetových video serverech, 20 % na koncertech pro děti a 10 % v poradnách a blozích. Nikdo neuvedl jako zdroj inspirace rádio, Spotify atd. Dva respondenti k položce „jiné“ zmiňují také inspiraci od kolegyň a z vlastní tvorby.

- Pedagogové **staří 46-55 let** hledají inspiraci v první řadě (85,7 %) na internetových video serverech. Na druhém místě (71,4 %) jsou CD, DVD apod. Další na řadě jsou zpěvníky, knihy a časopisy (64,3 %). Méně respondentů pak zmiňuje dětské televizní pořady (28,6 %), koncerty pro děti (21,4 %) a rádio, Spotify atd. (7,1 %). Nikdo nehledá inspiraci na blozích a internetových poradnách. Jeden pedagog uvedl: *„od kolegyně, která sama skládá dětem 'šité' na míru.“* Další respondent z waldorfské mateřské školy nezaznamenal žádný zdroj inspirace a napsal: *„populární hudba není vhodná pro děti předškolního věku.“* Ostatní pedagogové z mateřských škol se specifickým školním programem (1x lesní mateřská škola, 2x mateřská škola s prvky Montessori pedagogiky) zdroje inspirace uvedli.
- V kategorii **36-45 let** jsou na prvním místě také internetové video servery (84,2 %), následují zpěvníky, knihy, časopisy atd. (57,9 %) a CD, DVD, MC apod. (52,6 %). Méně respondentů uvedlo jako zdroj inspirace dětské televizní pořady (31,6 %) a koncerty pro děti (21,1 %). V internetových poradnách, blozích se inspiruje 15,8 % a v rádiu, Spotify apod. 10,5 % respondentů. Tato skupina tedy obsáhla všechny uvedené zdroje inspirace. Dva pedagogové ještě uvádí, že inspirují od svých kolegyň a přátel. Učitel z lesní mateřské školy, nezmiňuje žádný zdroj inspirace, v kolonce „jiná“ píše toto: *„různé, hlavně abych to uměla zazpívat a zahrát na kytaru.“* Při srovnání dalších pedagogů z mateřských škol se specifickým školním programem (1x mateřská škola s programem Začít spolu, 2x církevní mateřská škola, 1x waldorfská mateřská škola) nenalezneme žádné rozdílnosti.
- Všichni učitelé ve věku **26-35 let** (100 %) zmínili jako zdroj inspirace internetové video servery. 66,7 % uvedlo CD, DVD, MC atd. a 55,6 % zpěvníky, knihy a časopisy. O něco méně respondentů (44,4 %) uvedlo dětské televizní pořady i koncerty pro děti (33,3 %). 22,2 % se inspiruje v internetových poradnách, blozích a v rádiu, Spotify atd. Tato skupina také obsáhla všechny vypsané zdroje inspirace, dva k tomu dodávají doporučení od kolegyň. Respondenti z mateřských škol se specifickým zaměřením nejsou ve výpovědích, oproti ostatním pedagogům, odlišní.

- Nejmladší kategorie **18-25 let** také inspiraci hledá ve 100 % na internetových video serverech, na druhém místě (81,9 %) jsou zpěvníky, knihy a časopisy. Více jak polovina pedagogů zmiňuje inspiraci v CD, DVD, MC atd. (54,5 %). 18,2 % respondentů se inspiruje v dětských televizních pořadech a v internetových poradnách a blozích. Nikdo neuvedl jako zdroj koncerty pro děti a rádio, Spotify atd. V této kategorii je pouze jeden pedagog z mateřské školy se specifickým školním zaměřením, ani v tomto případě však není jeho výpověď v ničem výjimečná.

Celkově tedy můžeme říci, že čím jsou pedagogové mladší, tím více hledají inspiraci na internetových video serverech. Naopak využití CD, DVD, MC je u starších generací častější. Využití rádia, Spotify je u všech věkových kategorií velmi nízké. Internetové poradny, blogy jsou u mladších generací o malinko častější, většina respondentů však tento zdroj nevyužívá. Dětské televizní pořady jsou nejčastěji uváděny u kategorie 55 let a více, následně pak u skupiny 26-35 let. Využití zpěvníků, knih a časopisů je u všech věkových kategorií nadpoloviční, nejčastěji je uvádí skupiny 18-25 let a 55 let a více. Dětské koncerty jsou naopak méně časté. U třech nejstarších generací se jejich využití pohybuje okolo 20 %, kategorie 26-35 let se jimi inspiruje v 33,3 % a skupina 18-25 let je nezmiňuje vůbec.

Závěr

V této bakalářské práci jsem se zaměřila na populární hudbu pro děti předškolního věku. První stanovený cíl, definovat hudbu pro děti, jsem splnila v úvodní kapitole, kde jsem obecně popsala hudbu pro děti a posléze ji objasnila konkrétněji z pohledu lidové, umělé, nonumělé hudby. Při zpracování této kapitoly mne velmi mile překvapilo zjištění, kolik institucí, hudebních těles apod. se věnuje umělé hudbě zaměřené na děti, některé z nich jsem uvedla v podkapitole umělé hudba. Zpracováním následující kapitoly, týkající se přímo populární hudby pro děti, jsem strávila nejvíce času. Nejprve jsem uvedla několik charakteristik populární hudby pro děti a poté vytvořila komentovaný seznam současné české hudební produkce pro děti. Charakteristiky populární hudby jsem rozdělila na složku hudební, textovou a vizuální. Poslechem audio nahrávek a sledováním videoklipů jsem se snažila zjistit co nejvíce možností zpracování jednotlivých bodů různými interprety, jako harmonický doprovod, hlasový rozsah písní, zpěv dětí ve videu, barevnost, kostýmy, přizpůsobení textu atd. Ke každému jsem pak uvedla několik příkladů, které si čtenář může poslechnout. Komentovaný seznam českých interpretů populární hudby pro děti byl z počátku složen jen ze tří kapel – Kašpárek v rohlíku, Hm (CD *Klukoviny*) a Yellow Sisters (CD *Zvěřinec 1,2*). Během zpracovávání tohoto tématu jsem k němu přidala další tři interprety – Bombardák, Piskomil se vrací a 3B. Oproti mému očekávání však nebylo jednoduché najít české interprety, kteří tvoří kvalitní populární hudbu pro děti, a ani tyto nejsou vždy jednoznačně bezchybné a po všech stránkách uspokojivé. Jsou však, dle mého názoru, dobrou alternativou „křčovitých“, infantilních interpretů na českém hudebním trhu.

V rámci této bakalářské práce jsem provedla výzkum u pedagogů mateřských škol v olomouckém okrese. Výsledky jsou zpracovány ve třetí kapitole s názvem dotazníkové šetření. Na samém počátku vytváření tohoto dotazníku jsem měla v plánu oslovit pouze olomoucké pedagogy mateřských škol a osobně je požádat o vyplnění dotazníků v papírové podobě. S příchodem koronavirové pandemie, jsem však musela změnit postup a dotazníky posílat elektronickou formou na email jednotlivým ředitelům mateřských škol s prosbou o rozeslání dotazníků jejich pedagogům. Po měsíci, kdy jsem měla minimální návratnost vyplněných dotazníků, jsem se rozhodla ještě rozšířit rozeslání dotazníků také do mateřských škol v celém okrese Olomouc a po necelých dvou týdnech jsem již mohla sběr dat ukončit s celkovým výsledkem 63 vyplněných dotazníků. Výsledky tohoto výzkumu mne velmi zaujaly, dozvěděla jsem se, jaké interprety pedagogové znají, tedy například Míšu Růžičkovou, Maxim Turbulenc. Na otázku „Jaká kritéria jsou pro jejich výběr hudby

rozhodující“ mnoho respondentů odpovědělo: zajímavá a líbivá melodie, srozumitelný jazyk, téma a námět písně. U hudebních videoklipů pak v rámci vizuální složky preferovali kritérium tancování, „ukazovačky“ ve videu. Nejvíce oblíbeným žánrem u dotazovaných bylo disco a nejčastěji zmiňovaným zdrojem inspirace učitelů byly internetové video servery. Zajímavé bylo také následné zpracování těchto výsledků z pohledu specifického školního zaměření některých škol. Například respondenti z lesní mateřské školy tuto hudbu do výuky nezačleňují, jelikož nemají na území mateřské školy elektrinu, nebo dotazovaní z waldorfské mateřské školy, ve které tento druh hudby nepodporují.

Populární hudba pro děti předškolního věku je velmi zajímavé téma a touto bakalářskou prací jsem nevyčerpala všechny možnosti, který tento námět nabízí. Upřímně doufám, že v budoucnosti se tomuto tématu bude věnovat více pozornosti i z pohledu samotných pedagogů mateřských škol a na českém hudebním trhu se objeví více kvalitních interpretů dětské populární hudby.

Seznam zdrojů

Knižní publikace:

1. BARTOŠ, František. *Naše děti*. 3. vyd. Praha: Vyšehrad, 1949.
2. FUKAČ, Jiří. *Hudební pedagogika: koncepce a aplikace hudebně výchovných idejí v minulosti a přítomnosti*. Brno: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, 2000.
3. FRANĚK, Marek. *Hudební psychologie*. Praha: Karolinum, 2007.
4. LIŠKOVÁ, Marie. *Hudební činnosti pro předškolní vzdělávání*. Praha: Dr. Josef Raabe, s. r. o., 2006.
5. MATZNER, Antonín a kolektiv autorů. *Encyklopedie jazzu a moderní populární hudby*. Praha: Supraphon, 1983.
6. PERNICA, Bohuslav. *Říkadla, škádlivky, lidové hry a písně: Moravské Horácko a Podhorácko*. Havlíčkův Brod: Krajské nakladatelství, 1952.
7. SEDLÁK, František a VÁŇOVÁ, Hana. *Hudební psychologie pro učitele*. Praha: Karolinum, 2016.
8. VÁGNEROVA, Marie. *Vývojová psychologie: dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2012.
9. VYSLOUŽIL, Jiří. *Hudební slovník pro každého. Díl první: Věcná část*. Vizovice: Lípa, 1995.

Závěrečné písemné práce:

1. DYMÁČKOVÁ, Barbora. *Horácká lidová píseň v podání souboru Vysočan*. Brno, 2008. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita v Brně, Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy.
2. PITROVÁ, Alice. *Lidová píseň v mateřské škole*. České Budějovice, 2010. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky a psychologie.
3. FUKOVÁ, Barbora. *Nová forma mezigenerační zábavy; projekt „Kašpárek v rohlíku“*. České Budějovice, 2015. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta, Katedra pedagogiky a psychologie.

Internetové zdroje:

1. *Abonentní cyklus D (pro děti a rodiče)* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.kfpar.cz/abonentni-cyklus-d-pro-deti-a-rodice>.
2. *Barvinkův zpěvník: Letím hledat světy* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://junior.proglas.cz/barvinek/barvinkuv-zpevnik/barvinkuv-zpevnik-letim-hledat-svety/>.
3. *Barvinkův zpěvník: Fotbalový kouzelník* [online], [cit. 9. 4. 2020]. Dostupné z <https://junior.proglas.cz/barvinek/barvinkuv-zpevnik/barvinkuv-zpevnik-fotbalovy-kouzelnik/>.
4. *Bio/booking* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.2dva.cz/cz/bio/>.
5. *Bombardák ... a to je co* [online], [cit. 25. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/bombardak-a-to-je-co>.
6. *Celostátní přehlídka školních dětských pěveckých sborů* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.ceskesbory.cz/04-01-festival.php?id=80>.
7. *Cyklus koncertů pro děti a rodiče* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.jcfilharmonie.cz/cs/koncerty/cyklus-koncertu-pro-deti-a-rodice/>.
8. *Culinka: tancohrátky pro děti* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.culinka.cz/>.
9. *Čiperkové* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://ciperkove.cz/>.
10. *Dílo* [online], [cit. 28. 3. 2020]. Dostupné z <http://orson.cz/content/text/cz/?dilo>.
11. *Diskografie* [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.patrasova.cz/-diskografie/>.
12. *Diskografie* [online], [cit. 27. 5. 2020]. Dostupné z <http://piskomilsevraci.cz/domains/-piskomilsevraci.cz/index.php/ct-menu-item-3/ct-menu-item-7>.
13. *Diskografie* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/-diskografie/>.
14. *Diskotéka v cirkuse* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/-2020/02/13/diskoteka-v-cirkuse/>.
15. *Ensemble Damian: projekty* [online], [cit. 1.6.2020]. Dostupné z <http://www.ensembledamian.com/?Projekty>.
16. *Festival dětem* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.hfad.cz/festival-detem/>.
17. *FESTIVAL KEFÍR* [online], [cit. 1.4. 2020]. Dostupné z <http://festivalkefir.cz/>.

18. *Kapela* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <http://piskomilsevraci.cz/-domains/piskomilsevraci.cz/index.php/ct-menu-item-3>.
19. *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 1.4.2020]. Dostupné z <http://www.bejbypank.cz/>.
20. *Kašpárek v rohlíku – Postřelená kniha / Kniha* [online], [cit. 20.5.2020]. Dostupné z <https://www.musicrecords.cz/catalogue/hudba/kasperek-v-rohliku/postrelena-kniha-kniha/?icid=97>.
21. *Kašpárek v Rohlíku: Postřelená (audio) kniha – CD* [online], [cit. 20.5.2020]. Dostupné z <https://www.supraphonline.cz/album/247637-postrelena-audio-kniha>.
22. *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.supraphonline.cz/umelec/10512-kasperek-v-rohliku/skladby>.
23. *Katalog vzdělávacích programů* [online], [cit. 27.2.2020]. Dostupné z https://www.ceskafilharmonie.cz/media/2586/cf_edu_kat_web_cfi19.pdf.
24. *Ke stažení* [online], [cit. 9. 4. 2020]. Dostupné z <http://www.culinka.cz/ke-stazeni/>.
25. *Ke stažení* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/ke-stazeni/>.
26. *Klukoviny* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.skupina.hm/alba-387/klukoviny-394>.
27. *Koncerty pro školy* [online], [cit. 12.5.2020]. Dostupné z <https://www.jfo.cz/-nabizime/koncerty-pro-skoly/>.
28. *Koncerty pro děti a mládež* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.kso.cz/cz/pro-deti/prehled-nabidky-s-kontakty>.
29. *Koncerty pro rodiče s dětmi* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.mfo.cz/nedelnimatine>.
30. *Koncert pro děti* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <https://festival.cz/-koncert/koncert-pro-deti/>.
31. *Kühnův dětský sbor* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <http://www.kuhnata.cz/cs/>.
32. *Maxim Turbulenc* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.maximturbulenc.cz/>.
33. *Mozartovy děti* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://filharmonie-brno.cz/mozartovy-deti/>.
34. *Muzika* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.bejbypank.cz/muzika-poslech>.
35. *Nahrávky* [online], [cit. 8. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/-nahravky>.

36. *Naše písničky* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <https://stistkoapoupenka.cz/nase-pisnicky/>.
37. *Nové album a křest CD* [online], [cit. 25.5.2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/novinky/nove-album-a-krest-cd>.
38. *O kapele* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z <http://cankisou.cz/cz/bio/o-kapele>.
39. *Orchestr na dotek* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.fok.cz/cs/program>.
40. *Opera nás baví* [online], [cit. 12.5. 2020]. Dostupné z <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/soubory/opera/opera-nas-bavi>.
41. *Opera pro děti* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <http://www.ndbrno.cz/-opera/opera-pro-deti>.
42. *Opičák a pitomci – premiéra pro struny dětem* [online], [cit. 28. 3. 2020]. Dostupné z <http://strunynetem.cz/index.php/class/opicak-a-pitomci-premiera-pro-struny-detem/>.
43. *PKF dětem* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.pkf.cz/pkf-detem/>.
44. *Pro rodiny s dětmi* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.narodni-divadlo.cz/cs/soubory/opera/pro-rodiny-s-detmi>.
45. *Růžičková Kateřina provdaná Piňosová* [online], [cit. 28. 3. 2020]. Dostupné z <https://www.musicbase.cz/skladatele/824-ruzickova-katerina/strana/1/#content>.
46. *Skupina* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <http://www.skupina.hm/skupina-386>.
47. *Spievame a tancujeme s Míšou* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/2020/02/17/spievame-a-tancujeme-s-misou/>.
48. *Texty písní* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://minidiskoteka.cz/ke-stazeni/>.
49. *Více hudby* [online], [cit. 9. 7. 2020]. Dostupné z <https://filharmonie-brno.cz/vice-hudby/>.
50. *Video* [online], [cit. 25. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.bongobombardak.cz/video>.
51. *Vítejte v Culinkově* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.culinky-obchudek.cz/o-mne/>.
52. *Vydaná alba* [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.yellowsisters.cz/-vydana-alba.html>.
53. *Výchovné koncerty pro školy* [online], [cit. 12. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.filharmonie-zlin.cz/vychovne-koncerty-pro-skoly>.
54. *Yellow Sisters acapella* [online], [cit. 7. 4. 2020]. Dostupné z <http://www.yellowsisters.cz/>.

55. 3. CD Yellow Sisters ~ Zvěřinec [online], [cit. 19. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.yellowsisters.cz/det/104/cd-yellow-sisters-zverinec.html>.

56. 3B [online], [cit. 8. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.indies.eu/umelci/420/3b/>.

Rozhlasové pořady:

1. JELÍNEK, Jiří. Interview. In: *Jak se vám líbí* [rozhlasový pořad], [cit. 7.5.2020]. Moderuje STRAŠÁK, Luděk. Rádio Proglas, 1. 3. 2018, 19:15. Dostupné z <https://www.proglas.cz/program/detail-poradu/2018-03-01-19-15-00/?play=1>.
2. NEBŘENSKÝ, Filip. Interview. In: *Klub Rádia Junior* [rozhlasový pořad], [cit. 25.5.2020]. Moderuje NOVÁKOVÁ, Klára. Český rozhlas: Rádio Junior, 25. 9. 2019, 09:00. Dostupné z <https://prehovac.rozhlas.cz/audio/4028468>.
3. PEČENKA, Ondřej a PEČENKOVÁ, Karolína. Interview. In: *Klub Rádia Junior* [rozhlasový pořad], [cit. 27.5.2020]. Moderuje SLEZÁKOVÁ, Jitka. Český rozhlas: Rádio Junior, 19. 1. 2019. Dostupné z <https://junior.rozhlas.cz/mate-radi-kapelu-piskomil-se-vraci-co-noveho-chystaji-8137350>.

Internetové video servery:

1. *Bombardák – Schovávaná (official video)* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=qBx8GoYp-HY>.
2. *BomBardak live 2013* [online], cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=aa2_eHZPQ4.
3. *BomBardák – téma* [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCYXaB7Mk5ESH0JWF6HnCILA>.
4. *Bombardák – Metař* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=vr45KVC0bnw&list=PLZzvHmPHqvD1a8jz3hEANSfXC6GCJizex&index=2>
5. *BomBardák – zmrzlinář* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=Ok_Ysi7PLBc.
6. *BomBardák – Ukolébavka* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=8ua_Cqo46ws.
7. *Culinka* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCPmA00T0S50gRTSsu61IraA>.
8. *Culinka – Brambora (oficiální klip) Písničky pro děti* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=qiY7V7g-nJE>.

9. *Culinka – Berušky (oficiální klip) Písničky pro děti* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=abOm1jv-rrk&list=PLng9pB8734SD-Lk-H4uj_ivA0TPXjqZSbS&index=4.
10. *Culinka – Psi přítel (oficiální klip) Písničky pro děti* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=yWUQ62GqhIE>.
11. *Culinka – Sluníčko (živě) Písničky pro děti* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=zQWjTC7FDeI>.
12. *Culinka živě z maškarního* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=noahkfaZS14>.
13. *Čiperkové* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/channel/UCVGHomAxlCzmBH7T5SN0_ag.
14. *Čiperkové – Na zahrádce* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?time_continue=17&v=WBPJAsPPtCs&feature=emb_logo.
15. *Čiperkové – nová šou* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=yzIIG12M_n8&list=PLYEDbAsgRNq5dQzHHU3iMHGDL_1KIehe0&index=4.
16. *Emilce* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=FPIT5m4gmbk&list=OLAK5uy_ljuQp8YlaxMA3-8MeO-H6UrKGGHv5bx2E.
17. *Hop hop hop* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=O0WmhmLyMFs&list=OLAK5uy_nSBUuZrrui95HtKwXBV746OuQimIkKPY4&index=8.
18. *Hm...: Ruce (František Hrubín / Marek Doubrava a Hm...)* [online], [cit. 19. 5. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=vfQssAGT2d0>.
19. *Festival Kefír 2017 - 5.ročník* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=oico4ob8xdo&list=PLFemq1C-iKb5feRL2C0P4CG4j1JpiwTui&index=2>.
20. *Kašpárek v rohlíku* [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/user/bejbypank/videos>.
21. *Malý dách* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=jDdO1ZDVPX0&list=OLAK5uy_nSBUuZrrui95HtKwXBV746OuQimIkKPY4&index=13.

22. *Míša Růžičková* [online], [cit. 1. 6. 2020]. Dostupné z <http://www.youtube.com/channel/UCWaYP51K6ayGFNZ9j5Tdj0A>.
23. *Míša Růžičková – Auta (Minidisko Cvičíme s Míšou 9)* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=reiGOoTQe_M.
24. *Míša Růžičková – Bananafon (Cvičíme s Míšou 3)* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=2EbK6BKvll0>.
25. *Míša Růžičková – Bu bu bu (Minidisko Cvičíme s Míšou 1)* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=_9JPKdT_68Q.
26. *Míša Růžičková – Hvězda (Minidisko Cvičíme s Míšou 5)* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=do53CaoLO74>.
27. *Míša Růžičková – Medvědi (Cvičíme s Míšou 9)* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=Gw_EAe-P9wM.
28. *Míša Růžičková – Námořnická – vystoupení* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=WnVU1g1KqE4&list=PLkmgvxwG9-dXea7V-B-yh3p10_62_SPPuW.
29. *Míša Růžičková – Popeláři (Cvičíme s Míšou 6)* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=rjLDFNpU7uA>.
30. *Míša Růžičková – Sloník Toník (Cvičíme s Míšou 4)* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=gIxsLSJCwmo>.
31. *Mňamáček* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=LdYfqKtJIOs>.
32. *Neveselá* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=YgybV12LB6Q>.
33. *Opička Ola – z vystoupení 2019* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=kKMBbxsH6zw&list=PLYEDbAsgRNq5dQzHHU3iMHGDL_1KIehe0&index=10.
34. *Pískomil se vrací* [online], [cit. 27. 5. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/channel/UCSvr3o7zojpFlq58iW_DLrA.
35. *Pískomil se vrací* [online], [cit. 23.6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=RTqAMSuY6-M>.
36. *Pískomil se vrací – Trenky* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=b0pzSdSyaIE>.
37. *Pískomil se vrací – TRENKY (oficiální videoklip)* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=P8HL5wz2IKo>.

38. *Písničky pro děti – Barvičky* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=XdWR11ZQ0dE&list=PLYEDbAsgRNq5sn663oJftTAkhnW0ZWGsO&index=3>.
39. *Písničky pro děti – Pískomil se vrací – Doba ledová (live show)* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=rSQ4adfXbsc>.
40. *Před spaním* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=RQLQ990OoWg>
41. *Šel jeden krokodýl* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=35mxr_rmZKo.
42. *Šišatý švec* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=x9FiyXTqG0M>.
43. *Štístko a Poupěnka* [online], [cit. 14. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/channel/UCjw-nqH2eQem8cZg1JvtVHg>.
44. *Štístko a Poupěnka – Hejbní kostrou* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=Wo_LgAFages&t=36s.
45. *Štístko a Poupěnka – Kopretina* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=GFfyGxXvGe0&list=PL_P7j8WjTOw39MyzWuIEBUrySniBQQz8M&index=10.
46. *Štístko a Poupěnka – Letí, letí* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=KjKUOVYuLBY&list=PL_P7j8WjTOw39MyzWuIEBUrySniBQQz8M&index=13.
47. *Štístko a Poupěnka opět v Mohelnici* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=tarqSxxlUpY>.
48. *Štístko a Poupěnka – Stonožka Ponožka* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=KJc_faTN_Vg&list=PL_P7j8WjTOw39MyzWuIEBUrySniBQQz8M&index=9.
49. *Štístko a Poupěnka – Výlet* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=ca9SSPNQofQ&list=PL_P7j8WjTOw39MyzWuIEBUrySniBQQz8M&index=2.
50. *Štístko a Poupěnka ŽIVĚ – Jojojo nenene* [online], [cit. 22. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=zsWBbhvRKEo>.
51. *Umíme cokoliv* [online], [cit. 20. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=nsgfDJ27-EY&list=PL6SOWIdRb5NF942tXbtnTT4Y9aV1ENfnT>.

52. *Vánoční – Tančíme s Mišou (záznam z Vánočního vystoupení 2015)* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=J7PoT6Q9pcE>.
53. *Vodácká* [online], [cit. 9. 6. 2020] Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=Y-stxbSB1ws8&list=RDTd1bdfT-IbE&index=7>.
54. *Vodník Brekeke* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=GZZ0h-siN7o&list=PL6SOWidRb5NF942tXbtnTT4Y9aV1ENfnT&index=27>.
55. *Yellow Sisters: Krteček je hrdina* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=qUjI415MSpA&t=18s>.
56. *Yellow Sisters: Kuna ve střeše (Zvěřinec 2 – dětem a jejich dospělákům)* [online], [cit. 6. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=1idGXNf5oSI>.
57. *Yellow Sisters: Sraz naháčů* [online], [cit. 21. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=8waEd5Z44_w.
58. *Yellow Sisters: Šel jeden krokodýl (Zvěřinec – dětem a jejich dospělákům)* [online], [cit. 23. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=FmhJPDb41gE>.
59. *Yellow Sisters: Veverka* [online], [cit. 8. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=Td1bdfT-IbE>.
60. *Žirafa* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=-JYEOyODc-XE>.
61. *3B – Šnek (Monty)* [online], [cit. 9. 6. 2020]. Dostupné z <https://www.youtube.com/watch?v=MgbRoTqZiGI>.
62. ♪ *KÁJA* ♪ – *Drnk Brnk Rock'n'roll* [online], [cit. 28. 6. 2020]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=71hQmvjk7EM&list=PLSyaQB_-2UY9ixFMx-YeKiScyjdLlMwIw1.

Seznam příloh

Příloha 1. Dotazník pro učitele mateřských škol

Populární hudba pro děti předškolního věku

Vážené paní učitelky a vážení páni učitelé,

prosím vás o vyplnění dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce na téma **Populární hudba pro děti předškolního věku**. Otázky jsou zaměřeny na současnou českou populární hudební produkci pro děti.

Moc děkuji za Vaši ochotu a čas!

Marie Lišková, studentka 3. ročníku bakalářského studia, Pedagogická fakulta UPOL, obor Speciální pedagogika pro 2. stupeň a SŠ a Hudební kultura se zaměřením na vzdělávání pro 2. stupeň a SŠ.

1. Pohlaví

- Žena
- Muž

2. Věk

- 8 let - 25 let
- 26 let - 35 let
- 36 let - 45 let
- 46 let - 55 let
- 55 let +

3. Specifické zaměření vašeho pracoviště dle školního vzdělávacího programu

- Mateřská škola bez specifického zaměření
- Církevní mateřská škola
- Montessori mateřská škola
- Lesní mateřská škola
- Daltonská mateřská škola
- Mateřská škola Začít spolu
- Waldorfská mateřská škola
- Jiná:.....

4. Typ vašeho pracoviště dle zřizovatele

- Státní mateřská škola
- Církevní mateřská škola
- Soukromá mateřská škola

5. Znáte některé z níže jmenovaných interpretů české populární hudby pro děti?

Zaškrtněte které.

- Yellow Sisters
- Míša Růžičková
- Kašpárek v rohlíku
- BomBard'ák
- CD Klukoviny (Hm...)
- Štístko a Poupěnka
- CD Planety Malého prince (Vypsaná Fixa/ZŠ Montessori Pardubice)
- CD Houbeles Musicus
- Ztracená kapela
- CD Bongo BonBoniéra – 3B
- CD Havěť všelijaká
- Čiperkové
- Culinka a tancohrátky
- Maxim Turbulenc
- Jiná: .....

6. Zařazujete do výuky poslech AUDIO nahrávek populární hudby pro děti?

- Ano, velmi často (prakticky denně)
- Ano, občas (cca 1x 14 dní)
- Ano, někdy (cca 1x měsíčně)
- Jen výjimečně (cca 1x ročně)
- Ne, zařazuji: .....

7. Do jakých činností v rámci výuky poslech populární hudby zařazujete?

U VOLBY AUDIO NAHRÁVKY JSOU PRO MĚ ROZHODUJÍCÍ TATO KRITÉRIA:

8. HUDEBNÍ složka:

- Hudební žánr
- Instrumentace (zajímavé nástrojové obsazení, ...)
- Zajímavá, líbivá melodie
- Rytmický doprovod
- Harmonický doprovod (akordy apod.)
- Melodie v rozsahu dětského hlasu
- Zpěv dětí na nahrávce

9. TEXTOVÁ složka

- Pestrá slovní zásoba
- Srozumitelný jazyk
- Snadno zapamatovatelný text
- Téma, námět
- Název písně
- Zdrobněliny a dětské výrazy (např. vláček, mňamáček)
- Spisovný český jazyk

10. Sledujete v rámci výuky hudební KLIPY české dětské populární hudby?

- Ano, velmi často (prakticky denně)
- Ano, občas (cca 1x 14 dní)
- Ano, někdy (cca 1x měsíčně)
- Jen výjimečně (cca 1x ročně)
- Ne, protože: .....

11. V rámci, jakých činností ve výuce využíváte VIDEOKLIPY české dětské populární hudby?

U VOLBY VIDEOKLIPU JSOU PRO MĚ ROZHODUJÍCÍ TATO KRITÉRIA:

12. HUDEBNÍ složka:

- Rytmický doprovod
- Zajímavá, líbivá melodie
- Instrumentace (zajímavé nástrojové obsazení, ...)
- Zpěv dětí
- Hudební žánr
- Melodie v rozsahu dětského hlasu
- Harmonický doprovod (akordy apod.)

13. TEXTOVÁ složka

- Název písně
- Pestrá slovní zásoba
- Téma, námět
- Srozumitelný jazyk
- Snadno zapamatovatelný text

- Zdrobněliny a dětské výrazy (např. vláček, mňamáček)
- Spisovný český jazyk

14. VIZUÁLNÍ složka:

- Barevnost
- Přítomnost dětí ve videu
- Kostýmy
- Speciální efekty (třpyt, bubliny apod.)
- Maňásci, hračky ve videu
- Tancování, "ukazovačky" atd. ve videu
- Animované video
- Hrané video

15. Jaké žánry populární dětské hudby preferujete?

- Blues
- Country
- Disco
- Elektronická hudba
- Folk
- Funk
- Hip Hop
- Jazz
- Punk
- Reggae
- Rock
- R&B
- Ska
- Jiná: .....

16. Proč preferujete tyto žánry?

17. Kde hledáte inspiraci při výběru populární hudby pro děti?

- internetové video servery (Youtube.com, Wimeo.com, ...)
- Rádio, Spotify atd.
- Dětské televizní pořady
- CD, DVD, MC, atd.

- Zpěvníky, knihy, časopisy
- Blogy, internetové poradny
- Koncerty pro děti
- Jiná: .....

18. Jakého interpreta, projekt či audio nosič české populární hudby pro děti byste doporučili a z jakého důvodu?

19. Jakou českou produkci populární hudby pro děti byste nedoporučili a proč?

Anotace

Jméno a příjmení:	Marie Lišková
Katedra:	Katedra hudební výchovy
Vedoucí práce:	Mgr. Gabriela Coufalová, Ph.D.
Rok obhajoby:	2020

Název práce:	Populární hudba pro děti předškolního věku – analýza, komparace, kritéria výběru
Název v angličtině:	Popular music for preschool children – analysis, comparison, selection criteria
Anotace práce:	Tato bakalářská práce se zabývá dětskou populární hudbou. Je rozdělena na dvě části. První, teoretická část se věnuje definici dětské hudbě, popisu dětské hudby lidové, umělé a nonumělé, následně se zaměřuje přímo na populární hudbu pro děti a její charakteristiky. Součástí je také komentovaný seznam vybraných interpretů současné české populární hudební produkce pro děti. Druhá, praktická část je zaměřena na výzkum u pedagogů mateřských škol a jeho zpracování, ve kterém se dozvídáme, jakou populární hudbu učitelé mateřských škol do výuky začleňují.
Klíčová slova:	Hudba pro děti, populární hudba, předškolní věk, předškolní pedagog, mateřská škola

Anotace v angličtině:	<p>This bachelor thesis deals with children's popular music. The work is divided into two parts. The first, theoretical part deals with the definition of children's music, the description of children's folk music, artificial and non-artificial, then focuses directly on popular music for children and its characteristics.</p> <p>It also includes an annotated list of selected performers of contemporary Czech popular music production for children. The second, practical part is focused on research with kindergarten teachers and its elaboration, in which we found out what popular music kindergarten teachers incorporate into their teaching.</p>
Klíčová slova v angličtině:	Music for children, popular music, preschool age, preschool teacher, kindergarten
Přílohy vázané k práci:	Příloha 1. Dotazník pro učitele mateřských škol
Rozsah práce:	75 stran, 1 příloha
Jazyk práce:	Český jazyk